

వార్త

ఆదివారం

26 జూలై 2020

వేదిస్తున్న వైరస్ లు

10

ప్రపంచంలోనే అత్యంత
అందమైన కవలలు

5

జలేబి వుట్టెల్లు
పర్షియా

11

బ్యాడ్ ఫీజ్

కథ

చిత్రభారతి

వాణిరాజు ప్రకాశం

అలనాటి దాసరి ఆదర్శ కుటుంబం!

ఆయన ఆరంభ జీవనం పాల కొల్లు. తదుపరి మజిలీగా హైదరాబాద్ లో ఓ మోస్తరు ఉద్యోగం చేశారు. ఆయనకు తొలుత నుండీ రంగ స్థలం మీద అభిలాష కనుక స్వతహాగా మంచి దర్శకుడేగాక, తెలుగు సినిమా గర్వించదగిన నటులయ్యారు. బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలిగా కాలక్రమంలో అభినందనలు అందుకున్నారు. వెంటనే చెన్నై చేరి, అక్కడే చేసిన సినీ ఉద్యోగ ప్రయత్నం ఫలించింది. నిర్మాతలు ఏకాంబరేశ్వర రావు, రాఘవ సంయుక్తంగా నిర్మించిన జగత్తెజెట్టీలు, జగత్ కంత్రిలకు రచనా సహకారం అందించటంతో పాటు, ఆయన చిన్న చిన్న వేపాలు కూడా వేసి, నిర్మాతలను ఆకర్షించి, మెప్పించటంతో ఆ నిర్మాతల్లో ఒకరయిన రాఘవ తన చిత్రం 'తాత మనవడు'కు దర్శకునిగా తొలి అవకాశం ఇచ్చారు.

'తాత మనవడు' కథకు ఆసక్తికరమైన ఫ్లాష్ బ్యాక్ వుంది. దాసరిగారు ఈ చిత్రం కథను పది మంది నిర్మాతలకు చెప్పారు. ఎవరికీ నచ్చలేదు. కానీ నిర్మాత రాఘవ ధైర్యం చేశారు. ఈ చిత్రానికి పెద్ద హీరో అవసరం లేదు. అదొక పెద్ద రిలీఫ్. బడ్జెట్ భారం లేదు. ముగ్గురే ఈ కథ బరువు మోశారు. ఒక తాతగా ఎన్.వి.రంగారావు, కొడుకుగా సత్యనారాయణ, మనవడుగా రాజబాబు, హుషారయిన పాత్రలో విజయ నిర్మల. వీరితో కథను చక్కగా అల్లుకున్న

దాసరి నారాయణ రావు ఈ ఒక్క చిత్రంతో స్టార్ డైరెక్టర్ అయ్యారు. ఇక ఆఫర్లు తండోపతండాలుగా వచ్చాయి. దాంతో బజార్లా రోడ్ లో ఎన్.టి.ఆర్.గారి ఇంటి ఎదురుగానే స్వంత ఇల్లు కొనుక్కున్నారు. అప్పటికీ అత్యంత ప్రతిభావంతు రాలయిన జీవన సహధర్మచారిణి 'అండ'గా లభించటంతో 'దాసరి కుటుంబం' ఒక ఆదర్శ కుటుంబంగా తీర్చిదిద్దుకున్నది.

దాసరిగారికి దర్శకునిగా ఉన్నత స్థానం లభించింది. క్రమశిక్షణకు మారు పేరు దాసరి. ప్రతిరోజు రాత్రి పన్నెండు వరకు సహాయకులతో కలిసి స్క్రిప్టుపనులు చేసి, నిద్రకుపక్రమించినా, ఉదయం వేకువనే లేచి, ఏడు గంటలు కాకుండానే తన ఇంట్లో ఉన్న కుడివైపు ఆఫీసులో శ్రమ జీవనంలో కూర్చునేవారు. అప్పటికే చాలా చిత్రాలు లభించాయి. ఎప్పుడూ కనీసం పది చిత్రాలు వివిధ దశల్లో ఆరంభం, మాటింగు, సెన్సార్ దశల్లో వుండేవి. ఇన్ని చిత్రాలకు తోడుగా, వినయవిధేయతతో కనీసం ఇరవై మంది సహాయకులు వుండే వారు. దాసరి ప్రతిరోజూ మాటింగుకు వెళ్తూ కార్లోనే ఆ రోజు మాటింగుకు అవసరమైన డైలాగులు డిప్టేట్ చేసేవారు, రికార్డింగు చేయించేవారు. దాంతో మాటింగ్ సమయం చాలా కలిసివచ్చేది. కారణం.. డైలాగులు రెడీ వుంటే మాటింగు ఎప్పుడూ వేగం వుంజుకుంటుంది. ఈ అద్భుత యాత్రలో 1972-73 సంవత్సరాలలో ఆరంభం అయిన 'తాత మనవడు' సూపర్

హిట్ కావటంతో వెంట వెంటనే వరుసగా చిత్రాలు ఆయన్ను వరించాయి. సంవత్సరానికి పన్నెండు చిత్రాలు అంటే కనీసం నెలకు ఒకటి విడుదలయ్యాయి. ఇన్ని చిత్రాలకు ఆయనే కథ, డైలాగులు రాసే వారు. సహాయకులు ఒక పరిమితి వరకు

లుగా వుండేది. కానీ పరమాత్ముని లీల! ఆ ఇంటి వెలుగులను తగ్గించారు, మినుకు మినుకు దీపాలు ఎంత కాంతినివ్వగలవు?

దర్శకునిగా అఖండ ఖ్యాతి సంపాదించటంతో పాటు, ఎనలేనంత ఆస్తులు సంపా

తోడుగా వుంటారు. ఇలా తయారవుతున్న చిత్రాల కాలంలో దాసరి శ్రీమతి పద్మ ఆ ఇంటి జాధ్యతలు అద్భుతంగా నిర్వహించారు. వారికి ఇద్దరు మగపిల్లలు, ఒక అమ్మాయి వున్నారు. వారిప్పుడు వార్తల్లోకి వచ్చారు. దాసరి, ఆయన శ్రీమతి వుంటే ఆ ఇల్లు మూడు వుప్పులు ఆరు కాదు

దించారు. బజార్లా రోడ్ లో ఎన్.టి. ఆర్, దాసరి గార్ల ఇళ్లు ఎదురెదురుగా వుండటంతో ఆ వీధి ఎప్పుడూ రద్దీగా వుండేది. దాసరిగారి కోసం వచ్చే చిన్న, పెద్దా ఆర్టిస్టులు ఉదయం వేళలో కనీసం వంద మంది దాకా వుండేవారు. ఆ వచ్చిన వారికి దాసరి తన వంతు సహాయం చేసే వారు. అసిస్టెంట్లను ఆదరణతో, ఆప్యాయ

తతో పెంచి పెద్ద చేసేవారు. వంద చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించిన దాసరి, ఆ తరువాత మనసు మారి హైదరాబాద్ కు మకాం మార్చారు. దాంతో ఆస్తిపాస్తుల స్వరూపాలు కూడా మారాయి, తరలి వెళ్లాయి. దాసరి గారికి రాజకీయాల మీద వున్న మమకారంతో సినిమా వైభవం తగ్గింది. హిట్ పిక్చర్స్ రాలేదు. ఆయన హైదరాబాద్ జీవన కాలంలో ఇచ్చిన 'ఒసేయే రాములమ్మ' చిత్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ నలుదిశలా ప్రభవించింది, ప్రశాశించింది. అందులో ఆయన దర్శకత్వంతో పాటు మంచి పాత్ర కూడా ధరించారు. కాలం అలా అలా కుంటుతూ, పడుతూ సాగుతున్న రోజుల్లో దాసరి పద్మ ఆ ఇంటి వెలుగు అనారోగ్యం పాలయ్యారు. కుటుంబ జీవనం వివాదాంశం అయింది. దాంతో దాసరిగారు కూడా మానసిక క్షోభకు గురయ్యారు. ఇంతలో దాసరి పద్మ కాలం చేశారు, ఆయన్ను ఒంటరి వాణ్ణిగా చేసి. ఆస్తిపాస్తులున్నాయి కానీ వాటి పరిస్థితి ఏమిటన్నది ఆ కుటుంబానికే తెలుసు.

ఇంత చరిత్ర జరిగినా యిప్పటికీ తెలుగు వారందరి హృదయాల్లో దాసరి నారాయణరావు గారికి గొప్ప స్థానం వుంది. ఆయన లేని లోటు లోటే. ఆయన్ను గుర్తు చేసేది తరచుగా టి.వి.లో ప్రసారం అయ్యే మణిమాణిక్యాలే! మధుర మందారాలే!!

* “పుట్టుక నిచ్చేది

(చండిప్రియ)

రంచ రచ్చ

* “పై ఆకారాన్ని చూసి ప్రేమించడం

అమ్మ అనే ఆడదయితే చనిపోయాక తల కొరివి పెట్టే బిడ్డనిచ్చేది భార్య అనే ఆడది!” (కోతలరాయుడు)

* “ఎప్పుడిచ్చినా, ఎక్కడిచ్చినా మాట మాటే!” (ఊరుకిచ్చిన మాట)

* “రాజ్యం పోయిన రాజునీ, కష్టంలో వున్న యజమానానీ సానుభూతితో చూడాలి తప్ప, సాధించేందుకు ప్రయత్నించకూడదు!”

(ఇంటిగుట్టు)

* “పెళ్లన్నది ప్రేమ కారణంగా జరగాలి, జాలి కారణంగా కాదు!”

ఎంత తప్పో, భయపడడం కూడా అంతే తప్పు!” (ప్రియ)

* “తప్పు చేసినవాడికి అడిగే హక్కు లేదు!”

* “నేచర్ లో అందాలే కావు, అపాయాలు కూడా ఉంటాయి!” (కొదమ సింహం)

* “అపదలో ఉన్న ఆడపిల్ల చెల్లే కానక్కలేదురా! మూతి మీద మీసమున్న ఏ మగాడైనా కాపాడొచ్చు!” (అల్లుడా మజాకా)

- **అత్తివిల్లి బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కూకట్ పల్లి**

“నా వంట ఎంత బాగుందనుకొన్నావ్! సాకులేవీ చెప్పకుండా తినేస్తుంది మా ఆవిడ” తన గొప్ప చెప్పుకొన్నాడు మొదటివాడు.

“ఓస్... అంతేనా! నేను వంట చేస్తే మా ఆవిడే కాదు, వాళ్లమ్మ, వాళ్లమ్మమ్మ కూడా లొట్టలేస్తారు తెలుసా?” అంటూ వంట గదిలోకి వెళ్లాడు రెండోవాడు.

“వన్ ఫ్లస్ టూ ఆఫర్ అంటే ఏమిటో అనుకొన్నా!” అన్నాడొక మిత్రుడు, తన స్నేహితుడితో.

“ఇప్పడేమైంది?” అన్నాడు, స్నేహితుడు.

“పెళ్లయ్యాక పెళ్లాంతో పాటు అత్తా మామలు కూడా వచ్చి తిష్ట వేసారు” అన్నాడు మిత్రుడు.

జుర్రు

ఆశ్చర్యపోయాడా స్నేహితుడు.

అక్కడ ముగ్గురు వ్యక్తులు ఉన్నారు. వారి మధ్య సంభాషణ.

మొదటి అతను: “మా అల్లుడి ముందు ఎవరైనా సరే తల వంచాల్సిందే” తెలుసా? అన్నాడు, ఒకతను.

రెండో అతను: “అలాగా!” అని ఇంకేదో అడగబోతుండగా...

మూడో అతను “అదేం కాదు... ఆయన చాలా పొట్టి. అందుకే తల వంచాల్సి వస్తోంది” కల్పించుకొన్నాడు మూడో అతను.

- **టి.సదాశివరెడ్డి, తిరుపతి**

ఎంపికైన వ్యాఖ్యలు

రెండు మంచాల మధ్య ఏమిటా బ్యాల్ బెన్ కన్నా? నీ అల్లరి భరించలేక అమ్మ అలా పడుకోబెట్టిందా? లేక కరోనా తగ్గించే ఆసనాలు గట్టా వేస్తున్నావా?

- **ఎ. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కూకట్ పల్లి హైదరాబాద్**

లాక్ డౌన్ (కరోనా) సెలవుల్లో ఏం చేయాలో తోచక సర్క్యస్ ఫీట్లు నేర్చుకుంటున్నావా తమ్ముడా!

- **శివలెంక చంద్రశేఖర్, మెహదీపట్నం, హైదరాబాద్**

హోం క్వారంటైన్ అంటే ఇది కాదేమో తమ్ముడా!

- **ఎన్.వాసుదేవ్, నేలకొండపల్లి**

- **కె.సాదామిని, చుక్కాపురం**

సరదా రచనలకు ఆహ్వానం

వ్యారడీ పాటలు, సరదా అనుభవాలు, పంచ్ డైలాగులు వగైరాలు పంపితే, పరిశీలించి, బాగుంటే ప్రచురిస్తాం. దయచేసి కాపీ రచనలు పంపకండి.

మీ రచనలు పంపించవలసిన చిరునామా: నవ్వుల్.. రువ్వుల్, ఎడిటర్, ఆదివారం వార్త, డోర్ నం.396, లోయర్ ట్యాంక్ బండ్, హైదరాబాద్-500 080.

ఈ ఫాటోకి చమత్కారమైన వ్యాఖ్య రాసి పంపించండి.

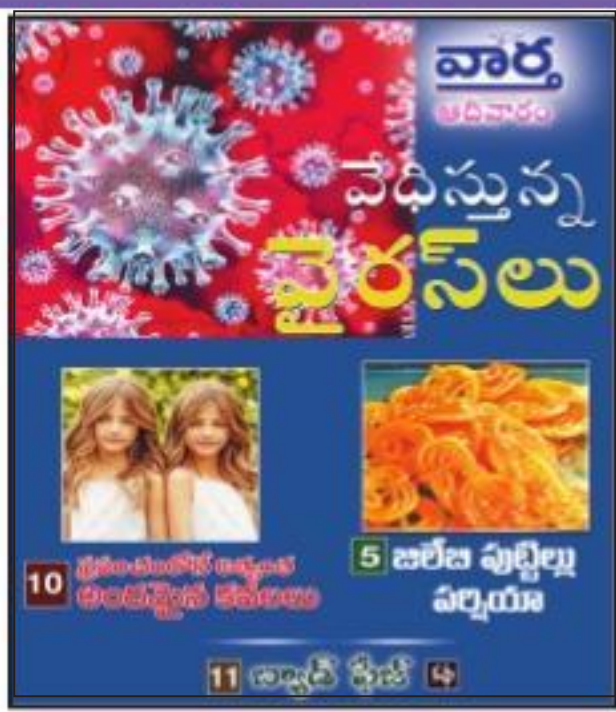
ఎంపిక చేసిన వ్యాఖ్యలు ఇదే పేజీలో ప్రచురిస్తాం.

26 జూలై 2020

మంచిముత్యాలు

ఖర్చు విషయంలో రెండురకాల వాళ్లు కనిపిస్తున్నారు. కలకాలం ఇక్కడే ఉండిపోతామని విపరీతమైన పొదుపుతో కూడబెట్టేవారు, మర్నాడు ఉంటామో, ఉండమోనని డబ్బు విరజిమ్మేవారు.
-అరిస్టాటిల్

విషయ విశేషం

చిత్రభారతి...2

అలనాటి దాసరి ఆదర్శ కుటుంబం
'సంఘీ'భావం...3
కరోనాతో జీవనశైలిలో మార్పులు
న్యూటన్-ఆపిల్ చెట్టు;
మంచి తెలుగుకోసం మరోసారి
బెంగపడ్డప్పుడు...4
సమ్మెథింగ్ స్పెషల్...5
జిలేబీ పుట్టిల్లు పర్వయా ;
అంటార్కిటికాలో బ్లడ్ ఫాల్స్..
సంపూర్ణ జాతక కథలు...6
అణిగిన అహంకారం
కవర్ స్టోరీ...8,9
వేధిస్తున్న చైరస్ లు

మొగ్గ...7

గర్వంవీడిన నెమలి ..కథ; పజిల్స్,
గిరిష్ అంకుల్ సమాధానాలు
ప్రపంచంలోనే అత్యంత అందమైన
కవలలు!; కృతి...10
కథ...11
బ్యాడ్ ఫేజ్
ఈవారం కవిత...13
శాంతి మేఘాలు
పర్వనల్ పాయింట్...14
ఆయన మారతాడా?
వారఫలం, పదమధనం...15
ఇంకా తారాతీరం, కా'ర్నూ'స్లు..

మా ఇ మెయిల్ అడ్రెస్...
sunmagvaartha@gmail.com

'సంఘీ'భావం

కరోనాతో జీవనశైలిలో మార్పులు

మహామ్మారి కరోనా సమాజంలో జన జీవనశైలిని సమూలంగా మార్చేసింది. పాతరోజులు మళ్ళీ వచ్చే అవకాశాలు కనిపించడం లేదు. రోజు రోజుకూ పెరుగుతున్న కరోనా కేసులు ఒక వైపు ఆందోళనను కలిగిస్తుండగా మరో వైపు రోజులు గడవడమే ఇబ్బందికరంగా మారింది. సమాజంలో అనేక వృత్తుల వారు తమ కార్యకలాపాల్లో బిజీగా ఉంటూ కుటుంబాలను పోషించుకునేవారు. తమ కలలను సాకారం చేసుకోవడానికి ఆశగా ఎదురు చూస్తూ అందుకు అనుగుణంగా ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకునేవారు.

అలాంటి కుటుంబాల్లో ఒక్కసారిగా కరోనా కుదుపు ఇచ్చింది. భవిష్యత్తును అంధకారం చేసింది. ఆర్థిక ఇబ్బందులతో రోజులు గడవడమే గగనంగా మారింది. మొత్తం మీద చూస్తే ఒక్క ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు మినహా మిగిలిన అన్ని రకాల ఉద్యోగులు రోడ్డున పడ్డారు. ఐటి సంస్థల్లో కొన్ని మాత్రం మూతపడే దిశగా వెళ్ళాయి. ఈ రంగంలో మొత్తం మీద చూస్తే సుమారు 25 శాతం మంది మాత్రమే ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. బడా ఎంఎన్ఎస్ లు కొంతవరకు ఉద్యోగులను కాపాడుకుంటున్నాయి. ఇక ఇతర ఏ రంగం కూడా నిలదొక్కుకునే అవకాశాలు కనుచూపుమేరలో కనిపించడంలేదు. పారిశ్రామిక వాడల్లో వేలాది సంస్థలు మూతపడ్డాయి. కార్మికుల జీతాల సంగతి అటుంచితే కనీసం విద్యుత్ బిల్లులు చెల్లించలేని స్థితికి చేరు కున్నారు. ఉత్పత్తిరంగం కుదేలయ్యింది. మళ్ళీ పరిశ్రమను ప్రారంభించే అవకాశాలు లేవని చాలా మంది నిర్వాహకులు నిశ్చేతంతో ఉన్నారు. ఇక మార్కెట్, స్టాక్ హోటల్లు మూతపడే స్థితికి చేరుకున్నాయి. మధ్యతరహా హోటల్ రంగం దాదాపుగా మూతపడింది. రోడ్డుపక్క చిన్న చిన్న హోటళ్లు, బండ్లు పెట్టుకుని జీవనం సాగించే వారికి ఇక భవిష్యత్తులో వ్యాపారం చేసుకునే అవకాశం కనిపించడంలేదు. ఇక బంగారు వర్తకుల పరిస్థితి కూడా ఇలాగే ఉంది. షోరూంల నిర్వాహకులు పెద్ద మొత్తం ఖర్చు పెట్టాల్సి ఉంటుంది. ఆ మేరకు బిజినెస్ జరిగే అవకాశాలు లేకపోవడంతో కేవలం పది శాతం మంది సిబ్బందితో షోరూంలు తెరుస్తున్నారు.

ఇక ప్రైవేటు బ్యాంకింగ్ రంగం కూడా మూతపడే స్థితికి చేరుకుంది. కొత్తగా రుణాలు తీసుకునే వారు కనిపించడం లేదు. ఇప్పటికే రుణాలు తీసుకున్న వారిలో 25 శాతం మంది వాయిదాలు చెల్లించడం మానేశారు. మిగిలిన వారిలో 50 శాతం మంది మారటోరియంకు దరఖాస్తులు చేసుకుని వాయిదాల నుంచి కొంతకాలం ఉపశమనం పొందారు. ఈ రంగంలో ఏజెంట్లు, సిబ్బంది. లాయర్లు. ఆసెట్ కేలిక్యూటర్లు చాలా మంది ఉంటారు. ప్రస్తుతం వీరికి పని లేకుండా పోయింది.

సినిమా పరిశ్రమ ప్రారంభమైనా తిరిగి పూర్వ వైభవం మాత్రం వచ్చే అవకాశాలు కనిపించడం లేదు. వినోదం పేరుతో రోగాన్ని కొని తెచ్చుకోవడానికి డ్రైక్సులు సిద్ధంగా లేరు. ఒకవేళ

సినిమా థియేటర్లు తెరిచినా గతంలో ఉన్న సీటింగ్ లో కనీసం సగానికి పైగా తగ్గించుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. అప్పుడు కలెక్షన్లు బాగా తగ్గుతాయి. ఆ డబ్బుతో థియేటర్ల నిర్వహణ, ఎగ్జిబిటర్లకు డబ్బు చెల్లించే అవకాశం ఉండదు. ఇక విద్యా రంగం చిన్నాభిన్నం అయ్యింది. ఉపాధ్యాయులు రోడ్డున పడ్డారు. కొందరు మార్కెట్ లో కూరగాయలు విక్రయించు కుంటున్నారు. మరికొందరు తమ గ్రామాలకు వెళ్లి వ్యవసాయ కూలీలుగా అవతారం ఎత్తారు. ఈ విద్యాసంవత్సరం ఉంటుందో లేదో కూడా తెలియదు. ఇక ఆటోలు నగరాల్లో తిరిగే పరిస్థితి లేదు. స్కూళ్లు, కాలేజీలు, మార్కెట్లు మూతపడటంతో ఆటోలు ఎక్కెవారు కరువయ్యారు. గతంలో కంటే ఛార్జీలు తగ్గించినా ఆటోలు ఎక్కడం లేదు. రెండు మూడు కిలోమీటర్ల వరకు నడుచుకుంటూ వెళ్లడానికే ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు.. ఉద్యోగాలు లేకపోవడంతో అంతకంటే దూరం వెళ్లాల్సిన అసవరం ప్రజలకు ఉండటం లేదు. ఇక ట్రాన్స్ పోర్టు రంగం కూడా సమస్యలను ఎదుర్కొంటోంది. లారీలు, ట్రక్కులు పెడలకు పరిమితం అయ్యాయి. దీనిపై ఆధారపడి జీవిస్తున్న డ్రైవర్లు, క్లీన్ డ్రైవర్లు, మెకానిక్ లు, కంప్రెస్సర్లు, ఆటోమొబైల్ పాపుల నిర్వాహకులకు పనిలేకుండా పోయింది. భారీ పరిశ్రమలు, రవాణారంగం, విద్యారంగం దెబ్బతినడంతో వీటిపై ఆధారపడి చిన్నచిన్న వ్యాపారాలు. కార్యకలాపాలు నిర్వహించుకునే వారు ఉపాధి కోల్పోయారు. ప్రధానంగా ఆర్టీసీ, మెట్రో రైలు వంటివి నిలిచిపోయాయి. ఆర్టీసీ బస్సులు గ్రామాలకు తిరుగుతున్నా అందులో ప్రయాణికులు లేకుండా పోయారు. ఇక నగరాలు, పట్టణాల్లో సిటీబస్సులు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి.

పత్రికారంగం కూడా ఒడిదుడుకులు ఎదుర్కొంటోంది. ప్రకటనలు రాకపోవడం, పేపర్ చందాలు తగ్గిపోవడంతో ఆదాయం లేకుండా పోయింది. దీంతో సిబ్బందికి జీతాలు, మెటీరియల్ కొనుగోలు, విద్యుత్ బిల్లులు చెల్లించలేని పరిస్థితిని పత్రికా రంగం ఎదుర్కొంటోంది. ఈ రంగంలో బ్రాండ్లుగా చెప్పుకుని ప్రభుత్వాలను శాసించే పెద్ద పెద్ద పత్రికలు సైతం జీవన్మరణ సమస్యలో పడ్డాయి. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాకు రేటింగ్ లు పెరిగినా ప్రకటనలు తగ్గిపోయాయి. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ఎక్కువగా కార్పొరేట్ సంస్థలు ఇచ్చే ప్రకటనలపై ఆధారపడి ఉంటాయి. ప్రస్తుతం ఉత్పత్తి రంగం సంక్షోభంలో ఉండటంతో వారు ప్రకటనలు ఇవ్వడాన్ని తాత్కాలికంగా నిలిపి వేశారు. ప్రింట్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాకు ఆదాయం తగ్గినా ఆమేరకు ఖర్చులు తగ్గకపోవడంతో ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో పడ్డాయి. ఇక రోడ్డు వక్కన చిన్నచిన్న దుకాణాలు, మెకానిక్ పెద్దలు, ప్లాస్టిక్ వస్తువులు, రెడిమేడ్ దుస్తులు వంటివి అమ్ముకునే వారు కూడా కరోనా ప్రభావంతో తల్లడిల్లిపోతున్నారు. అన్ని రంగాలు సమస్యల్లో చిక్కుకోవడంతో ప్రజల్లో మానసిక వత్తిడి పెరిగిపో తోంది. ఈ సమయంలో ప్రతి ఒక్కరూ మనోనిబ్బరంతో ప్రతికూల పరిస్థితులను ఎదుర్కోవాలి. కొన్ని రోజులు అగితే పరిస్థితులు చక్కబడకపోవు. అప్పటి వరకు ఓపికతో నిరీక్షణ తప్పదు.

-డాక్టర్ గిరీష్ కుమార్ సంఘీ

విలువైన అనుబంధం

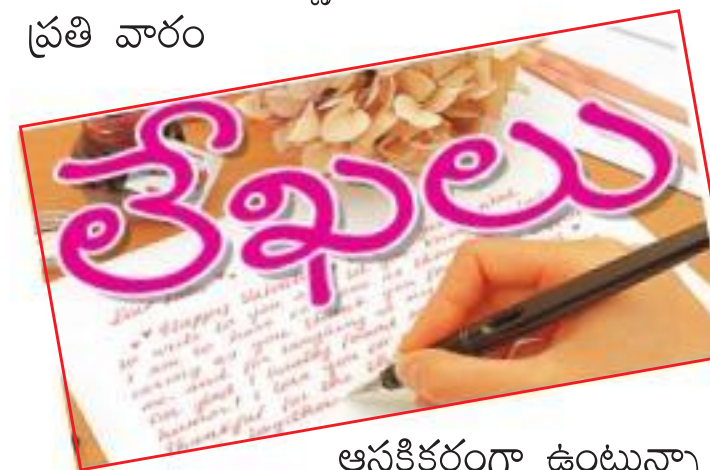
జూలై 12 వార్త ఆదివారం మేగజైన్ లో 'అభివృద్ధికి అవరోధం అధిక జనాభా' కవర్ కథనం జనాభా గురించి ఎన్నో విశేషాలు తెలియజేస్తూ జీవన ప్రమాణాలు పెరగా లంటే జనాభా నియంత్రణ తప్పనిసరి అని గుర్తుచేశారు. కరెంట్ టాపిక్ పై అందిస్తో న్న సంఘీభావం ఆలోచింపజేసేదిగా ఉంటోంది. 'సమ్మెథింగ్ స్పెషల్' ఆకట్టుకుం టోంది. విలువైన అనుబంధాన్ని అందిస్తున్న మీకు మా ఆభినందనలు.

-డి.కార్తీక్, వరంగల్

నచ్చే.. మెచ్చే అంశాలు

జూలై 12 వార్త ఆదివారం అనుబంధంలో 'దీపం ఉన్నప్పుడే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవాలి'

అంటూ వాశిరాజు ప్రకాశంగారి చిత్రభారతి విశేషాలు బాగున్నాయి. 'నిబద్ధత లేమితో కరోనా విజృంభణ' 'సంఘీ'భావం ఆలోచిం పజేసింది. సంపూర్ణ జాతక కథలు ప్రతి వారం

అసక్తికరంగా ఉంటున్నాయి. ఈవారం కథ 'ఇల్లాలి కోరిక'..కవితలు, పుస్తక సమీక్షలు అన్నీ మాకెంతో నచ్చాయి.

-జి.శ్రీను, బాలానగర్

ఎంతో వాస్తవం..

జూలై 12 వార్త ఆదివారం అనుబంధంలో ప్రచురించిన అంశాలన్నీ బాగున్నాయి. 'సంఘీ'భావం'లో కరోనా వైరస్ విజృంభణ గురించి సంఘీగారి మాటలు ఎంతో వాస్తవం. వాశిరాజు ప్రకాశంగారి చిత్రభారతి లో ఈవారం చిత్తూరు నాగయ్యగారిగురించి మంచి సమాచారం అందించారు. 'అధిక జనాభా అభివృద్ధికి అవరోధం' కవర్ స్టోరీ చాలా బాగుంది. కథలు కార్నూనులు రెగ్యులర్ శీర్షికలు అన్నీ బాగున్నాయి. బాలల పేజీ మొగ్గ అందరూ చదివే విధంగా తీర్చి దిద్దుతున్నారు. కస్తూరి మురళీకృష్ణగారి 'సంపూర్ణ జాతక కథలు' బాగున్నాయి.

-మార్కూరు అజయ్ కుమార్, చిలకలూరిపేట

న్యూటన్ ఆ పిల్ చెట్టు

న్యూటన్ ఇల్లు

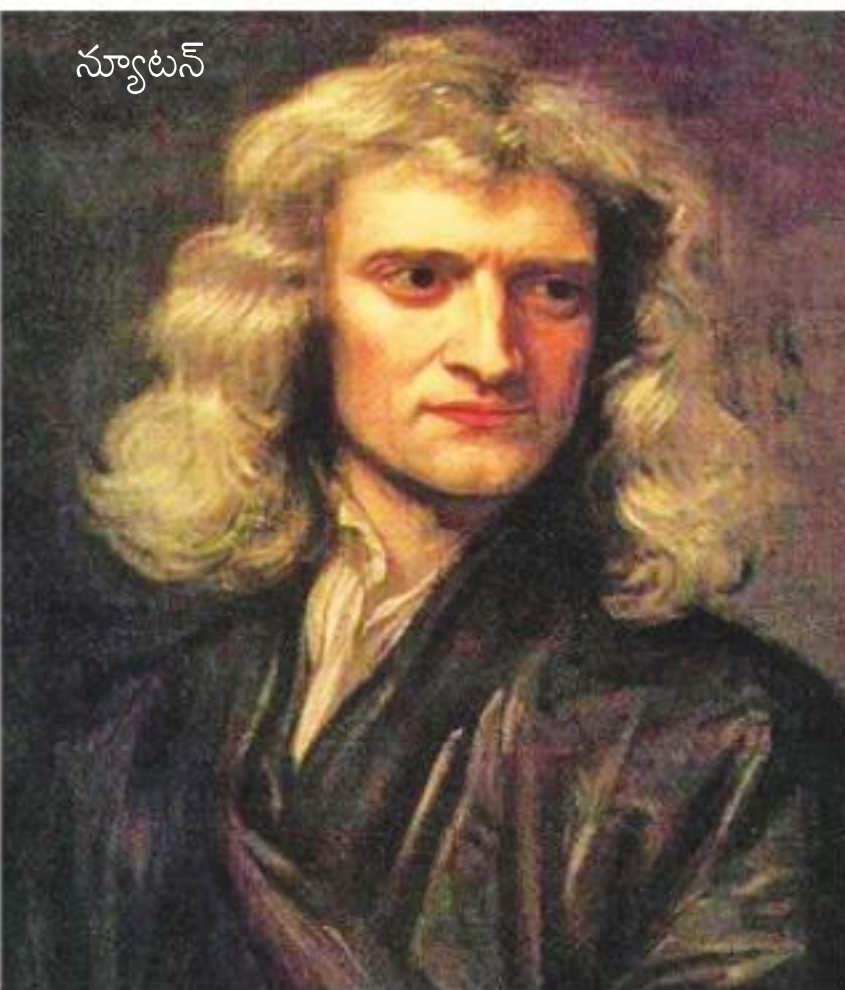
గురుత్వాకర్షణ శక్తి గురించి కనుగొన్నవాడు సర్ ఐజక్ న్యూటన్ అని మనకు తెలుసు. న్యూటన్ 1643లో జనవరి 4వ తేదీన యునైటెడ్ కింగ్డమ్‌లోని ఊల్స్ థార్ప్‌లో జన్మించాడు. న్యూటన్ గణిత శాస్త్రవేత్త, ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడు, భౌతికశాస్త్రవేత్త. సైంటిఫిక్ విప్లవంలో ఓ ప్రధాన శాస్త్రవేత్తగా విశ్వవ్యాప్తంగా అన్ని కాలాలలో గుర్తింపు పొందినవాడు. గురుత్వాకర్షణ పితామహుడుగా ప్రఖ్యాతిచెందినవాడు.

అసలు న్యూటన్ గురుత్వాకర్షణశక్తిని గుర్తించడమనేది చాలా తమాషాగా, యాదృచ్ఛికంగా జరిగింది. న్యూటన్

బాల్యంలో ఓ రోజు తమ ఇంటి బయట ఉన్న ఆపిల్ చెట్టు దగ్గర ఉండగా చెట్టుపైనుంచి ఆపిల్ ఒకటి పచ్చి అతడి తలపై పడింది. మామూలు పిల్లలయితే ఆ పండు తీసుకుని ఆనందించేవారు. కానీ న్యూటన్ మేధ వేరుకదా. అందుకే ఆయనకు ఆపిల్స్ ఎందుకు చెట్టు నుండి నేలమీద

పడతాయి అన్న ప్రశ్న అతడి మనసులో తలెత్తింది. ఇక్కడ ఫోటోలో న్యూటన్ ఇంటిని, 240 ఏళ్ల నాటి ఆ ఆపిల్ చెట్టును చూడవచ్చు.

ఆ తర్వాత కూడా ఆయనను ఆ ప్రశ్న విడిచి పెట్టలేదు. ఏ వస్తువైనా నేలమీదకే ఎందుకు పడుతుంది? పైకి కాని, పక్కలకు కానీ ఎందుకు పడదు అనే ప్రశ్న వెంటాడింది. ఆలోచించి, ఆలోచించి దానికి కారణం ఏదో ఒక శక్తి ఉండటమేనని, ఆ శక్తి

న్యూటన్

వస్తువును నేలమీదకు ఆకర్షిస్తుందని నిర్ణయానికి వచ్చాడు. ఇది సైన్స్ కు సంబంధించిన కథల్లో ఒకటిగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఐజక్ న్యూటన్ ఈ కథను తర్వాత తన జీవిత చరిత్రను రాసిన ఇద్దరికి చెప్పాడు. వారు ఈ కథను తమ రచనలో చేర్చి ఆ రచనలను 1752లో ప్రచురించారు. ఆకథ ఏమిటంటే..

ఆరోజు డిసెంబరు ముగించాక, వాతావరణం వెచ్చగా ఉండటంతో కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి న్యూటన్ బయట గార్డెన్‌లోకి వెళ్లి ఆపిల్ చెట్ల నీడన నిల్చుని టీ తాగాడు. అప్పటికే అతడి మదిలో గురుత్వాకర్షణ గురించిన ఆలోచన లీలాగా ఉండేది. ఆపిల్ తలపై పడ్డ సందర్భంలో అది మరింత ఎక్కువయింది. అలా

గ్రావిటీ ట్రీ

చెట్టునీడన టీ తాగడం గురుత్వాకర్షణశక్తి కనుగొనడాని కారణమైంది. ప్రస్తుతం ఈ చెట్టును ప్రత్యేకంగా సంరక్షిస్తున్నారు. ఇప్పటికీ అది ఆరోగ్యంగా పెరుగు తూ, పుష్పిస్తూ, ఫలాలనిస్తోంది. ఆ చెట్టు చుట్టూ ఓ గట్టును రక్షణగా నిర్మించారు. ఇంగ్లండ్‌లోని న్యూటన్ పెరిగిన ఇంటిని టూరిస్టుల సందర్శనార్థం 2003లో తెరిచారు. ఇంగ్లండ్ వచ్చేవారు ఈ ఇంటిని, ఆపిల్ చెట్టును తప్పనిసరిగా సందర్శించటమేకాదు, ఈ గ్రావిటీ ట్రీ దగ్గర ఫోటో తీసుకుంటారు.

జీక్స్ కార్నర్

ఒక బుక్ సెల్లర్ నిర్వహించిన సర్వేలో ఒక మహిళను ఇలా అడిగాడు..
మిమ్మల్ని జీవితంలో పైకి తీసుకువచ్చిన బుక్ ఏది?
మహిళ: మా వారి చెక్‌బుక్

సుబ్బారావు: డాక్టర్! చెవికి, గుండెకి ఏమైనా సంబంధం ఉందంటారా?

డాక్టర్: తప్పకుండా. ఇప్పుడు మీ బిల్లు ఎంతయ్యిందో చెబుతా. విన్న వెంటనే మీ గుండెఎలా కొట్టుకుంటుందో చూడండి.

ఒకాయన: మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూసినట్టుంది. కానీ గుర్తుకు రావట్లేదు. ఫేస్‌బుక్‌లో ఉన్నారా, లేదు.. వాట్సాప్‌లో లేరు, పోనీ ట్విట్టర్‌లోగానీ

లేరు, మరి..

రెండవ ఆయన: మీ ఇంటి మేడమీద రెండేళ్లుగా అడ్డెక్కుంటున్నాను.

భర్త: ఇకమీదట బండి వెనుక కూర్చునే వాళ్లు కూడా హెల్మెట్ పెట్టుకోవాలని ట్రాఫిక్ పోలీసులు రూల్ పెట్టారు.
భార్య: అయితే పదండి, బజారుకి వెళ్లి అన్ని చీరలు, డ్రెస్‌ల మీదకు మ్యాప్ అయ్యే

హెల్మెట్లు కొనుక్కోద్దాం.

ఏమండోయ్ ఇది విన్నారా పక్కంటి రాధ వాళ్ల అమ్మాయికి లెక్కల్లో నూటికి తొంభై మార్పులు వచ్చాయట.

భర్త: అవునా, మరి ఆ ఒక్క మార్పు ఎక్కడి కెళ్లిందట..ఎగతాళిగా నవ్వుతూ అడిగాడు.

భార్య: అది మీ కొడుకు తెచ్చుకున్నాడు..తాపీగా చెప్పింది భార్య.

మంచి తెలుగుకోసం

మరోసారి బెంగపడ్డప్పుడు..

ఏ భాషకైనా దాని జన్మ సంవత్సరం ఫలానా సంవత్సరమేనని నిర్దిష్టంగా, కరాఖండిగా పేర్కొనడం కష్టమేమో. ఎందుకంటే సుదీర్ఘకాలంపాటు సాగే పరిణామ ఫలితంగా అవతరించేది భాష. విస్తృతమైన వ్యక్తిత్వంతో అంతిమంగా ఆవిర్భవించేది భాష.

కొన్ని జీవులకు సంక్లిష్టమైన కమ్యూనికేషన్ సిస్టమ్ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు తేనెటీగలు. వీటి భాషను కనుగొనడం తేలికైన విషయం కాదు. నృత్యరీతుల ద్వారా ఆహారం దాగి ఉన్న ప్రదేశం గురించి సహచరులకు చెబుతాయి. తమ నివాసానికి ఆహారం ఎంత దూరంలో ఉంది, దాని నాణ్యత ఏమిటి? అనేవి కూడా నృత్యరీతుల ద్వారానే చెబుతాయి. ఇలాంటి జీవుల గురించి, వీటి కదలికల సంకేత భాష గురించి శాస్త్రవేత్తలు ఎప్పటికప్పుడు అధ్యయనం చేస్తుంటారు. ఎనభై నాలుగు లక్షల జీవరాశుల్లో మనిషికి ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. దానికి ముఖ్యకారణం విచక్షణా జ్ఞానంతో పాటు అతగాడి భాషా సామర్థ్యమే. ఈ భాష వల్లనే మనిషి సంపూర్ణ మానవుడయ్యాడనే 'మ్యాన్ ఆజ్ మ్యాన్ బికాజ్ ఆఫ్ హిజ్ స్పీచ్' అనే ఆంగ్లనానుడి ప్రపంచమంతా ప్రచారంలో ఉంది. ఏ భాషలోను లేని విధంగా తెలుగు పద్యానికి వెయ్యేళ్ల చరిత్ర ఉంది.

తెలుగు-అమృత జలపాతం. వసంత పరిమళం. వెన్నెల విహారం. ఆచంద్రతారార్థం..కాలాన్ని బట్టి భాషా భావాలు మారుతుంటాయి. మార్పును ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. అయితే ఎంతటి మార్పు అయినా జాతికేక..భాషకు చెందిన మౌలిక విలువను మరుగున వేసేదిగా మాత్రం ఉండకూడదు.

తొలి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రమైన మన రాష్ట్రంలో అంటే అవిభక్త రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పటివరకూ, ఇప్పటి వరకూ పరిపాలనా విధానంలో తెలుగు ప్రవేశపెట్టబడ కుండా ఉండటానికి కారకులు ఎవరో మనందరికీ తెలుసు. భాష, సంస్కృతి వంటి సున్నితమైన విషయాల్లో దృక్పథాలు ఒకింత మారాలంటే అది ఒత్తిడి

వల్ల, నియంత్రణల వల్ల,

చట్టాల వల్ల సాధించగలిగింది కాదు. అలా సాధించాలనటం అజ్ఞాన్వామికం, నైతికంగా కూడా సమర్థనీయం కాదు. అది జరిగే వసీకాదు.

మన జాతీయ భాష హిందీ సాహిత్యాకాశంలో ధ్రువతారగా నిలిచిన 'భారతేందు హరిశ్చంద్ర' నిజ భాషా ఉన్నతి అహై, సబ్ ఉన్నతికీ మూవ్, బిన్ నిజభాషా జ్ఞానకే, మిటత్ సహి యకా సూక్ (స్వభాష ఉన్నతమైంది. ఔన్నత్యానికది మూలం. మాతృభాష లేకుండా హృదయాటంకం తొలగిపోదు.) మాటలను ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేసుకోవాలి.

న్యాయస్థానాల్లో, పోలీస్ స్టేషన్లలో ఫిర్యాదుపత్రాలు, సాక్ష్యాలు, తీర్పులు, సామాన్యలకు సైతం అర్థమయ్యేలా తెలుగులోనే ఉండాలి. ప్రతి శాఖలోను నిఘంటువులు, విజ్ఞాన సర్వస్వాలు, అనువాద గ్రంథాలు అందుబాటులో ఉంచుకుంటే మంచిది.

ఆధునిక, వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక ప్రగతికి అనుగుణంగా

సాహితీ వనం

వనరులు

సమకూర్చు కుంటూ తెలుగులో చదువుకునే హక్కును కాపాడుతూ ఇంటర్నెట్‌ద్వారా తెలుగును విశ్వవ్యాప్త పరిచే పథకాల్ని రచిస్తే మంచిదేమో.

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ, కేంద్ర భారతీయ భాషా సంస్థ, తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం, సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ, మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర సంస్థలతో

సాన్నిహిత్యాన్ని, ప్రాతినిధ్యాన్ని పెంచుకుని, తెలుగు భాషా సాంస్కృతిక వికాసానికి అవినశ్య కృషి చేసే ఒక రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పడిన, సర్వామోదమైన సంస్థ ఉంటే మహా మంచిదేమో.

శాస్త్రాధ్యయనంలో, జర్నలిస్టు, గణిత సంబంధ సమన్వయ పరిష్కరణలో జపాన్ విద్యార్థుల విశేష ప్రతిభకు మాతృభాషలో బోధనే కారణమని ఇటీవలి అధ్యయనాలు స్పష్టీకరిస్తున్నాయి కూడా.

తెలుగులో ఆలోచించడం అనేదే చేతకాకపోతే, తెలుగు చదవనూ, రాయనూ రాక తెలుగు మాట్లాడటం మాత్రం ఎలా మిగులుతుంది. స్వయంకృతాపరాధంగా మనం చేసుకున్నదే నేటి పరిస్థితికి కారణం కాదా. తెలుగునాట తెలుగు చదువుకొనవసరం లేకుండానే విద్యా విధానం చలామణీ అయ్యే స్థితికికారణం కొంత శాతం మనమైతే మరికొంత శాతం ప్రభుత్వాలు..మనం ఓట్లు వేసేఎన్నుకున్న పాలకులు కాదా. ఆంగ్లం పట్ల మోజుతో, ఆంగ్ల విద్య కారణంగానే ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి తప్ప మాతృభాష వల్ల కాదనే ఊహలతో తమ పిల్లల్ని తల్లిదండ్రులు కూడా తెలుగుకు దూరం చేయడం ఒక కారణమవుతుంది. భాషాభిమానులుగా ప్రచారం చేసుకొనేవారిలో ఎందరు తమ పిల్లలను తెలుగులో చదివిస్తున్నారు? అంటెందుకు.. తెలుగు ఉపాధ్యాయులే తమ పిల్లలను ఆంగ్లమాధ్య పాఠశాలల్లో చేరుస్తున్నారు కదా. తెలుగు భాష అభివృద్ధి చెందాలంటే ప్రాథమిక స్థాయినుంచి అధ్యాపకులు విజ్ఞులై ఉండాలి. నిజమైన భాషాభిమానులు ఈ విషయమై లోతుగా ఆలోచించి భవిష్యత్తుకు బంగారు బాటలు వెయ్యాలి. తెలుగుజాతి ప్రాచీనమైనదని, తెలుగు భాషోద్యమం, సహృదయ నిలయాలైన భాషావేత్తల కృషి ఫలితంగా గతమెంతో ఘనకీర్తి మనదని చాటిచెప్పడం ద్వారా ప్రజల్లో భాషోద్యమ దీప్తిని కలిగించడానికి నడుం బిగించడం జరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వం తెలుగుభాషను క్లాసికల్ భాషగా గుర్తించడంతో ఈ ఉద్యమం మొదటి విజయం సాధించినట్లయింది. కానీ ఇది ఆరంభం మాత్రమే. ఈ సందేశాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లే కార్యక్రమాలు మరింత ముమ్మరంగా భాష్యతాయుతంగా జరగాలి. తెలుగు భాషకు 'మేలిమి' (క్లాసికల్) భాషగా గుర్తింపు లభించాక, తత్సంబంధిత వనరులు లభించిన తర్వాత ప్రజల్లోనూ, ప్రభుత్వంలోనూ కూడా కొంత మౌలిక మార్పు వస్తుందని ఆశాజీవులమైన మనం నిండు మనసులతో ఆశిద్దాం.

-ఎస్.ఆర్.భల్లం

జిలేబి పుట్టిల్లు పర్వీయా

స్వీట్లు ఎక్కువగా ఇష్టపడని వారు కూడా ఇష్టంగా తినేది జిలేబీ. ఉత్తరాదిలో బ్రేక్ ఫాస్ట్‌లో సైతం జిలేబీ ఉంటుంది.

సాయంత్రాలలో హాట్ పాటు జిలేబీ తినడానికి ఇష్టపడేవారు అన్ని ప్రాంతాలలోనూ ఉన్నారు. అయితే ఇంత పాపులర్ స్వీట్ అయిన జిలేబీ జన్మస్థానం మాత్రం భారత్ కాదు. ఇది పర్షియా నుంచి మన దేశానికి వచ్చింది. పర్షియాలో దీని పేరు 'జుల్బీయా'. పదో శతాబ్దం ప్రాంతంలో ఈ జుల్బీయా ప్రస్తావన కనిపిస్తుంది. మొహమ్మద్ బీన్ హుసన్ అల్ బాగ్దాది రచించిన ప్రాచీన పర్షియన్ వంటల పుస్తకం 'కితాబ్ అల్ తబీఖ్'లో దీన్ని ప్రస్తావించాడు. ఇది సంప్రదాయక మధుర పదార్థమని రమజాన్ తదితర పండుగల సందర్భాల్లో జుల్బీయాను ప్రజలకు పంచే వారని పేర్కొన్నారు. ఇబన్ సయ్యర్ అల్ వరక్ రచించిన అరబ్ వంటల పుస్తకంలో కూడా దీని ప్రస్తావన ఉంది. ఇది కూడా పదో శతాబ్దానికి చెందిందే. ఇప్పటికీ ఇరాన్‌లో జుల్బీయా చాలా పాపులర్ స్వీట్. పర్షియన్ నూతన సంవత్సరం నౌరజ్ రోజు తప్పనిసరిగా జుల్బీయా ఆరగిస్తారు. అయితే రూపులో ఇండియన్ జిలేబీకి, జుల్బీయాకి తేడా ఉంది. జుల్బీయా ఫ్లోరల్ కాయిల్ పాటర్న్‌లో ఉంటే జిలేబీ వృత్తాకార కాయిల్ పాటర్న్‌లో ఉంటుంది. అంతేకాకుండా జుల్బీయాకు వాడే సిరప్ ..తేనె, రోజ్‌వాటర్ తో తయారుచేస్తారు, ఇండియన్ జిలేబీకి సాధారణ సుగర్ సిరప్‌ను వాడతారు. జిలేబీని ఉత్తరాదివారు జిలేబీ అని వ్యవహరించడం తెలిసినదే. జుల్బీయానే మనవాళ్లు

జిలేబీగా పిలుచుకున్నారు.

మధ్యయుగంలో భారత్‌కు వచ్చిన పర్షియన్ వ్యాపారులు, కళాకారులు, దండయాత్ర చేసినవారు..ఇలా ఎంతోమందిద్వారా జుల్బీయా.. ఇండియాకు చేరింది. పదిహేనో శతాబ్దం చివర్లో జిలేబీ స్వదేశీ పండుగల్లోనూ, వ్యక్తిగత శుభ కార్యాలు పెళ్లిళ్లు మొదలైన వేడుకల్లోనూ చోటుచేసుకుంది. దేవాలయాల్లో ప్రసాదంగా కూడా జిలేబీ ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. 16వ శతాబ్దంలో రఘునాథ్ రచించిన 'బుక్ ఆఫ్ రిసెప్ట్స్ అండ్ ఫుడ్ సైన్స్' పుస్తకంలో జిలేబీ గురించి ఉంది. ఇక బెంగాల్‌లో జలపి పేరుతో రథయాత్రలు, జాతరల సందర్భాల్లో అందరికీ అందిస్తారు. గుజరాతి జిలేబీని దసరా

లలో ఫస్ట్‌పోటుగా వడ్డిస్తారు.

భారత్‌లో రకరకాల

జిలేబీలు

ఇండోర్‌లో నైట్ మార్కెట్‌లలో ఎక్కువ బరువున్న జిలేబీ దొరకు తుంది. బెంగాల్‌లో ఇళ్లలోనూ, స్వీటు షాపుల వారు తయారు చేసేది 'ఛనర్ జిలిపి'. మధ్యప్రదేశ్‌లో తయారుచేసేది మావా జిలేబీ. హైదరాబాద్‌లో ఖోవా జిలేబీ తయారుచేస్తారు. ఇఘతి లేదా జాంగ్రిని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తయారుచేస్తారు. జాంగ్రి పేరు, మొగల్ చక్రవర్తి జహంగీర్ పేరుమీదుగా వచ్చింది.

జిలేబీ తయారీ..

జిలేబీ తయారీ బ్రహ్మవిద్యేమీ కాదు. మైదాపిండిలో కుంకుమపువ్వు, ఎలకులపొడి కలపి జారుగా కలుపుకోవాలి. ఆ తర్వాత దాన్ని మధ్యలో రంధ్రంచేసిన మస్లిన్‌క్లాత్‌లోకి పోసి బాణలిలోని ఆయిల్‌లో చుట్లు చుట్లుగా పడేలా తిప్పాలి. అవి బంగారురంగులోకి వచ్చాక, వాటిని తీసి సుగర్ సిరప్‌లో వేయాలి. కావాలనుకున్నవారు సిరప్‌లో కూడా కొద్దిగా కుంకుమపువ్వు వేస్తే రంగు బాగా వస్తుంది. అవి సిరప్‌ను బాగా పీల్చుకోగానే వేరే పాత్రలోకి మార్చుకోవాలి. మార్కెట్‌లో జిలేబీలు..

చలికాలంలో జిలేబీకి బాగా డిమాండ్ ఉంటుంది.

ప్రఖ్యాత మిరాయి దుకాణాలవారు ఏరోజుకా రోజు తాజాగా జిలేబీలు తయారుచేసి వినియోగదారులకు వేడివేడిగా అందిస్తారు. కస్టమర్ ముందే వాటిని వేయించి, సిరప్‌లో ముంచి అందిస్తుంటారు. స్వీట్లలో జిలేబీకి సాటి మరొకటి లేదంటే

రాత్రివేళ

నక్షత్రాల కింద

పవ్వళించి ఆకాశం

అందాలను వీక్షిస్తూ గడపా

లని ఎందరో జంటలు కలలు

కంటుంటారు. అయితే ఏ కొందరికో

ఆ అదృష్టం వరిస్తుంది. ఫిన్‌లాండ్‌లో గ్లాస్

ఇగ్లూస్‌లో బస చేస్తే నీరాకాశం సొగసులను,

తారకల తళతళలను ఆస్వాదించవచ్చు. ఎటువంటి

సమ్మింగ్
సెషన్!

కాలుష్యమూ

లేని ఆహోట గ్లాస్

ఇగ్లూలో మెత్తని పడకపై

వెచ్చని బ్లాంకెట్ కప్పుకుని

పడుకుని 'ఆకాశ వీధిలో' అందాల

మిలియన్ల సంవత్సరాల అనంతరం సరస్సుమీద గ్లేసియర్లు ఏర్పడి దాన్ని మిగతా ఖండం నుంచి వేరుచేశాయి. ఆ తర్వాత ఆ గ్లేసియర్లు గడ్డకట్టడం ప్రారంభించడంతో

అంటార్కిటికాలో బ్లడ్ ఫాల్స్!

గ్లేసియర్ల అడుగున ఉన్న నీరు మరింత ఉప్పుగా తయారైంది. ఇప్పుడు ఆ గ్లేసియర్ల అడుగున ఉన్న నీరు మూమూలు సముద్ర జలాల కంటే మూడురెట్లు ఉప్పుగా ఉంటుంది. అయితే ఎరుపు దిపాజిట్లను మొదటి సారిగా 1911లో ఆడ్మిలియన్ జియాలజిస్ట్ గ్రెగ్ ఫిల్ టేలర్ కనుగొన్నాడు. ఆయన పేరుమీదే ఈ గ్లేసియర్లను టేలర్ గ్లేసియర్ అని పిలవడం జరిగింది. అయితే ఎరుపు రంగు రావడానికి కారణం ఈ గ్లేసియర్లు ఉప్పు సరస్సుల ఉపరితలాలను ఆక్రమించినప్పుడు అక్కడ సుమారు 17 రకాల మైక్రోబ్స్ ఆ నీటిలో ఉన్నాయి. ఆ మైక్రోబ్లు ఎటూ వెళ్లలేవు. నేషనల్ జియోగ్రాఫిక్ ప్రకారం

ఉప్పునీరు, ఐరన్ కాంబినేషన్ల వల్ల ఆక్సిజన్‌తో చర్మ జరిగి వీటి ఉపరితలానికి ప్రత్యేకమైన తుప్పురంగు ఏర్పడింది. ఈ బ్లడ్ ఫాల్స్ టేలర్ గ్లేసియర్ నుంచి మొదలై లేక బోనీకి (డ్రై వేలీలో ఒక సరస్సు) ప్రవహిస్తాయి. ఈ బ్లడ్ ఫాల్స్‌ను, మెక్‌మర్డో డ్రై వేలీని చూడాలంటే రాన్ సముద్రం దగ్గర క్రూయిజ్ షిప్ల ద్వారా లేదంటే దాపులో ఉన్న అంటార్కిటిక్ రీసెర్చ్ స్టేషన్ నుంచి మాలికాష్టర్‌లోగాని వెళ్లాలి.

ఫిన్‌లాండ్‌లో ఇగ్లూస్ హోటల్

జాబిలి..! అని పాడుకుంటూ హాయిగా గడపటం ఎంత బాగుంటుంది! ఫిన్‌లాండ్‌లో ఎక్కడ అంటారా? ఇగ్లూ విలేజ్ ఆఫ్ హోటల్ కక్స్లాట్టెనెన్‌లో ఉంది. ఈ విలేజ్ హోటల్‌లో ఇరవై గ్లాస్ ఇగ్లూలు ఉన్నాయి. వీటి లోపలి గోడలకు థర్మల్ ఇన్సలేషన్ చేశారు. అంటే బయట ఉష్ణోగ్రత 30 డిగ్రీల సెల్సియస్ కన్నా తక్కువ ఉన్నా ఇగ్లూ లోపల వెచ్చగా ఉంటుందన్న మాట. గ్లాస్‌మీద మంచుపడకుండా ప్రత్యేకంగా వీటిని నిర్మించారు. అందువల్ల నింగిని వీక్షించడానికి ఎటువంటి ఆటంకం ఉండదు. ఆగస్ట్ నుంచి ఏప్రిల్ మధ్యలో ఇక్కడకు వెళితే నార్తర్న్ లైట్స్ అద్భుతాలను కూడా ఆస్వాదించవచ్చు.

అకామడేషన్స్ దొరుకుతాయి. అవి స్నో ఇగ్లూస్, లాగ్ క్యాబిన్స్, కెలో గ్లాస్ ఇగ్లూస్, క్లీన్ సూట్స్, గోల్డ్ డిగ్గర్స్ క్యాబిన్స్, శాంటాస్ హోమ్, ట్రెడిషనల్ హౌస్ క్యాబిన్స్, సివక్యా..ది ఫ్యామిలీ క్యాబిన్స్ మొదలైనవి. మరి భవిష్యత్తులో చేయబోయే టూరల్ లిస్ట్‌లో ఫిన్‌లాండ్‌ను చేర్చుకోవడం మరిచిపోకండి.

కస్తూరి సురశీకృష్ణ

అభీగిన అకంకారం

చెప్పినట్టే చేశాడు భీమసేనుడు. గ్రామ ప్రజలందరినీ వెంటతీసుకువెళ్లాడు. తాను తీగ పొదల్లో దాక్కున్నాడు. గ్రామప్రజలు పెద్దపెద్ద శబ్దాలు చేయటంతో బెదిరిన పులి అడవి వదలి పరుగెత్తి బయటకు వచ్చింది. ప్రజలు దాన్ని కొట్టి చంపేశారు. ప్రజలు పులిని చంపగానే తీగలు పట్టుకుని హడావిడిగా అక్కడికి వచ్చిన భీమసేనుడు 'పులిని ప్రాణాలతో రాజుకు అప్పజెప్పామనుకున్నాను. అనవసరంగా తొందరపడి పులిని మీరుచంపేశారు' అని గోలచేశాడు.

రాజాగ్రహానికి భయపడి గ్రామప్రజలు 'ఈ విషయం రాజుకు చెప్పవద్ద'ని బ్రతిమిలాడి అతడికి బహుమతులు ఇచ్చారు.

ప్రజలు ఇచ్చిన బహుమతులన్నీ తీసుకుని పులి శవాన్ని తీసుకుని రాజు దగ్గరకి వచ్చాడు.

పులి శవంతో వస్తున్న అతడి చుట్టూ ప్రజలు గుమికూడారు. వారందరినీ వెంట తీసుకుని రాజుదర్శనం చేసుకున్నాడు భీమసేనుడు.

'ప్రభూ.. మీ ఆజ్ఞానుసారం ప్రజలను భీతి భ్రాంతులను చేస్తున్న ఈ హింస మృగాన్ని వధించాను. దారులను సురక్షితం చేశాను. గ్రామ ప్రజల భయాన్ని తొలగించాను. మీ రాజ్యంలో ప్రజలకు ఎలాంటి భయం ఉండదని, శాంతిభద్రతలతో సుఖంగా జీవించవచ్చని అభయం ఇచ్చాను' వంగి దండాలు పెడుతూ చెప్పాడు.

అంత గొప్ప వీరుడు తనకు వంగివొంగి దండాలు పెడుతూ వినయ విధేయతలు ప్రదర్శించటం రాజును సంతృప్తి పరచింది. రాజు సంతోషంతో భీమసేనుడిపై బహుమతుల వర్షం కురిపించాడు.

భీమసేనుడి ఆనందానికి పట్టపగ్గాలు లేవు. కొన్నాళ్లకి రాజు మళ్లీ భీమసేనుడిని పిలిచాడు. అడవినుంచి వచ్చి గ్రామాలపై పడి ప్రజలను, పశువులను చంపుతోంది ఓ పులి. దాన్ని సంహరించమని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.

భీమసేనుడు, బోధినత్తుడిని ఆశ్రయించాడు. బోధినత్తుడు గతంలో చెప్పినదే మళ్లీ చెప్పాడు. బోధినత్తుడు చెప్పినట్టే చేశాడు భీమసేనుడు. అటు ప్రజల నుంచి, ఇటు రాజునుంచి బోలెడన్ని బహు మతులు పొందాడు.

ఇలా రెండు, మూడుమార్లు జరిగింది. ప్రతిసారీ ప్రజల నీరాజునాలు, రాజు బహుమతులు అందాయి. ఇది భీమసేనుడికి గర్వాన్ని కలిగించింది. తన స్వీయ ప్రతిభ మీద నమ్మకం పెరిగింది. తన అంత బలశాలి, ధైర్యవంతుడు యింకొకడు లేదన్న నమ్మకం పెరిగిపోయింది.

దాంతో బోధినత్తుడిని లక్ష్యపెట్టటం మానేశాడు. 'నువ్వెవరు నాకు సలహాలు ఇవ్వటానికి? నీ సలహాలు, సహాయాలు లేకుంటే నేను ఏమీ చేయలే ననుకుంటున్నావా? నీ సహాయం నాకు అవసరంలేదు. నా తెలివిపై, బలంపై ఆధారపడి నేను బ్రతకలేనను కుంటున్నావా?' అంటూ అవమానకరంగా మాట్లాడేడు. బోధినత్తుడిని లెక్కచేయడం మానేశాడు.

తన ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవర్తించ సాగాడు. అసలైన ప్రతిభకూ, కృత్రిమ ప్రతిభకూ ఇదే తేడా. అసలైన ప్రతిభా వంతుడు కూడా ఎవ్వరినీ లక్ష్యపెట్టడు. నిర్లక్ష్యం ఆత్మవిశ్వాసం నుంచి వస్తుంది. అది ఇతరుల పట్ల అగౌరవం కాదు. తన ప్రతిభ పట్ల విశ్వాసం. ప్రతిభ లేనివాడు తన ప్రతిభను విశ్వసించటం నేటి బీరకాయలో నెయ్యి ఉందనుకోవటం లాంటిది. ఆ విశ్వాసం అహంకారం నుంచి వస్తుంది. అహంకారం పతన

హేతువు. ఎప్పుడో ఓరోజు నిజానిజాలు బయటపడతాయి. అహంకారి అవమానాల పాలవుతాడు. కొన్నిరోజుల తరువాత ఆ రాజ్యంపై శత్రురాజు దండెత్తి వచ్చాడు. వారణాసిని ముట్టడించాడు. రాజ్యం తన వశం చేయాలని, లేకపోతే తనతో యుద్ధం చేయాలని సందేశం పంపించాడు. రాజుకి ఏంచేయాలో తోచలేదు. అంతలో బలశాలి అయిన భీమసేనుడు గుర్తుకు వచ్చాడు. భీమసేనుడిని పిలిపించాడు. 'యుద్ధానికి వెళ్లు. శత్రువుని మట్టుపెట్టి రాజ్యాన్ని సురక్షితం చెయ్యి. ఇన్నాళ్లు మృగాల నుంచి దేశాన్ని రక్షించావు. ఇప్పుడీ మానవ మృగం నుంచి రాజ్యాన్ని రక్షించు' అని ఆజ్ఞాపించాడు.

తన శక్తిమీద అపారమైన విశ్వాసం ఉన్న భీమసేనుడు పెద్ద యోధుడిలా తయారయ్యాడు. శరీరాన్ని కప్పి కవచం ధరించాడు. శిరస్రాణం ధరించాడు. ఆయుధాలు తీసుకున్నాడు. ఎనుగును ఎక్కి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. ఇదంతా గమనిస్తున్న బోధినత్తుడు కూడా కవచం, ఆయుధాలు ధరించి యుద్ధానికి బయలుదేరాడు. బోధినత్తుడికి తెలుసు భీమసేనుడిది వాపే కానీ బలుపు కాదని. అందుకని యుద్ధంలో భీమసేనుడి ప్రాణాలను రక్షించాలని వెంటే వెళ్లాడు భీమసేనుడి ఎనుగుపైనే.

రణభేరి మ్రోగింది. దుందుభులు మ్రోగాయి. ఆ భీకరమైన శబ్దాలువిన్నూతనే భీమసేనుడికి వణుకు ప్రారంభమయింది. గడగడ వణకసాగాడు. భీమసేనుడు ఎంతగా వణికిపోతున్నాడంటే ఎనుగుమీద నుంచి కింద పడిపోతాడమోననిపించింది బోధినత్తుడికి.

ఎనుగు మీద నుంచి కిందపడితే అతడి ప్రాణాలు పోతాయి. అందుకని బోధినత్తుడు తాళ్లతో భీమసేనుడిని ఎనుగుకు గట్టిగా కట్టేశాడు. అతడిని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

కానీ యుద్ధంలో హడావిడి, ఒకరితో ఒకరు పోరాడటం, ప్రాణాలు కోల్పోవటం చూసిన భీమసేనుడు తాళలేకపోయాడు. ఎనుగు పైనే మలమూత్రాలు వినర్జించాడు. అది చూసి బోధినత్తుడు అన్నాడు.. 'అదేమిటి అంతగా భయపడుతున్నావు? నువ్వు గొప్ప పరాక్రమవంతుడివి. హింస మృగాలను చంపి ప్రజలను రక్షించిన వాడివి. నా అవసరం లేనివాడివి. నీ భుజ బలంపై గర్వంకలవాడివి. పెద్ద వీరుడివి. నీ పరాక్రమం అంతా ఎనుగుపై మలమూత్రాలు వినర్జించటంలోనే కనబడుతోంది' అన్నాడు నవ్వుతూ.

సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాడు భీమసేనుడు. అతడికి తన తప్పు గ్రహించుకు వచ్చింది. తన అహంకారంతో, గర్వంతో లేని శౌర్యాన్ని నిజమనుకొని భ్రమపడి తాను ఎంతటి పొరపాటు చేశాడో అర్థమయింది. బోధినత్తుడి ఆధారంగా పేరు సంపాదించి, అతడినే అవమానించటం అంటే తనకు అన్నంపెడుతున్న చేతిని కాలదన్నటం అని

అర్థమయింది. యుద్ధంలో బోధినత్తుడు అత్యద్భుతమైన వీరత్వం ప్రదర్శించాడు. తన ధనస్సునుంచి మెరుపులా బాణాలు కురిపించి, శత్రువులను గుడ్డివాళ్లను చేశాడు. పిడుగుపాటుకు బూడిదైనట్టు మాడిపోయారు శత్రుసైనికులు. తన బల ప్రదర్శనతో శత్రువులను ఓడించి శత్రు రాజును బంధించి పట్టుకుని రాజు వద్దకు ఈడ్చుకు వచ్చాడు. రాజు పరమానంద భరితుడయ్యాడు. బోధినత్తుడి పరాక్రమాన్ని ప్రశంసించాడు. బహుమతుల వర్షం కురిపించాడు. ధనం వరదలా అందించాడు. బోధినత్తుడి కీర్తి జంబూద్వీపమంతా వ్యాపించింది. భీమసేనుడు సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాడు.

అయితే బోధినత్తుడు అతడి రహస్యాన్ని బట్ట బయలు చేయలేదు. సగౌరవంగా అతడి ఇంటికి పంపించేశాడు. బోధినత్తుడు దానధర్మాలు చేస్తూ, పుణ్యకార్యాల చేస్తూ జీవితాన్ని గడిపాడు. మరణం తరువాత, అందుకు తగ్గ పుణ్యలోకాలు పొందాడు. కథను చెప్పిన బుద్ధుడు భిక్షువులతో అన్నాడు, 'అప్పటి భీమసేనుడు ఇప్పటి కోతలరాయుడు. బోధినత్తుడను నేనే'.

అవి బుద్ధ భగవానుడు కోసంబీ దగ్గరలోని ఘోషితామామంలో విహరిస్తున్న రోజులు. బుద్ధుడు శ్రావస్తీలో కొన్నిరోజులు గడిపి పర్యటనలు చేస్తూ 'భద్రవతి' చేరాడు. దారిలో గొల్లలు, పశువుల కాపరులు, బాటసారులు బుద్ధుడికి ప్రణామాలు చేస్తూ పదేపదే ఒకే మాట చెప్పారు.

'ఇక్కడ దగ్గరలో ఉన్న అంబ తీర్థానికి ఎట్టి పరిస్థితులలో వెళ్లకండి. అక్కడ ఉన్న ఓ తపస్వి ఆశ్రమంలో మహా విషపూరితమైన పాము ఉంది. అక్కడికి వెళ్తే కష్టం కలుగుతుంది. కాబట్టి దయ యుంచి ఆవైపుకు వెళ్లకండి' అని ప్రార్థించారు.

వారు ఎన్నిమార్లు హెచ్చరించినా బుద్ధుడు వారి మాటలు లెక్క పెట్టలేదు. ఎవరెంతగా వారించినా వినకుండా ఆ వైపుకే బయలు దేరాడు.

భద్రావతికి కాస్త దూరంలో ఒక స్థవిరుడుండేవాడు.

బుద్ధుడి ప్రభావంతో అతడు అడవిలో బౌద్ధ ధర్మాలను పాటిస్తుండేవాడు. అతడికి విషపూరిత నాగరాజు గురించి తెలిసింది. వెంటనే అతడు ఆ నాగరాజు ఆశ్రమంలోకి వెళ్లాడు. బుద్ధుడిని ధ్యానిస్తూ ఆశ్రమంలో కూర్చున్నాడు.

అతడిని చూడగానే నాగరాజు క్రోధంతో విష ధూమాన్ని అతడిపై వదిలాడు. కానీ పొగ స్థవిరుడిపై ఎలాంటి ప్రభావం చూపించలేదు. పైగా స్థవిరుడు విషానికి విరుగుడులాంటి పొగను ప్రసరింపజేశాడు. నాగరాజు కోపం పెరిగింది. నిప్పులు కురిపించాడు. స్థవిరుడు కూడా నిప్పులు కురిశాడు.

నాగరాజు ప్రసరింపజేసిన నిప్పుల వల్ల స్థవిరుడికి ఎలాంటి కష్టం కలగలేదు. కానీ స్థవిరుడు ఉమిసిన నిప్పుల వల్ల నాగరాజుకు కష్టం కలిగింది. అతడు శ్రమపడసాగాడు. బలహీనమవసాగాడు. కాస్తే పటికి శక్తి ఉడిగి నాగరాజు స్థవిరుడి శరణు వేడాడు.

స్థవిరుడు అతడికి ధర్మం బోధించాడు. త్రికరణాలు వివరించాడు. పంచశీలాలు బోధించాడు. బౌద్ధధర్మం నాగరాజుకు అర్థమయిన తరువాత బుద్ధుడి దగ్గరకు తీసుకువెళ్లాడు.

బుద్ధుడు భద్రవతిలో ఇష్టమయినన్ని రోజులు విహరించి, కోశాంబికి వెళ్లాడు. స్థవిరుడు విషపూరితమైన నాగరాజును ఓడించాడన్న వార్త ప్రజలలో కార్చిచ్చులా వ్యాపించింది.

ప్రజలంతా బుద్ధుడికి పెద్ద ఎత్తున స్వాగతం పలికారు. స్థవిరుడి దగ్గరకు వెళ్లి ప్రణామాలు చేశారు.

'తరచు కష్టసాధ్యమై, కోరినా దొరకనిది ఏమిటో చెప్పండి. దాన్ని మీకు తెల్పిస్తాము' అన్నారు. స్థవిరుడు మాట్లాడలేదు. షడేవగ్రీయ భిక్షువులు సమాధానం ఇచ్చారు.

'స్థవిరుడికి మంచి మధ్యం లభించటంలేదు. దాని రుచి అద్భుతం. మీకు స్థవిరుడికి ఏదైనా చేయాలని ఉంటే ఇతడికి నచ్చిన మద్యాన్ని ఇవ్వండి' అన్నారు.

ప్రజలు 'సరే' అన్నారు. బుద్ధుడి అనుమతి తీసుకుని తమ గ్రామానికి వెళ్లారు. స్థవిరుడికి నచ్చిన మద్యాన్ని తయారుచేశారు. ఒక ఇంటిని బాగా అలంకరించి, పెద్ద పీటవేసి స్థవిరుడిని ఆహ్వానించారు.

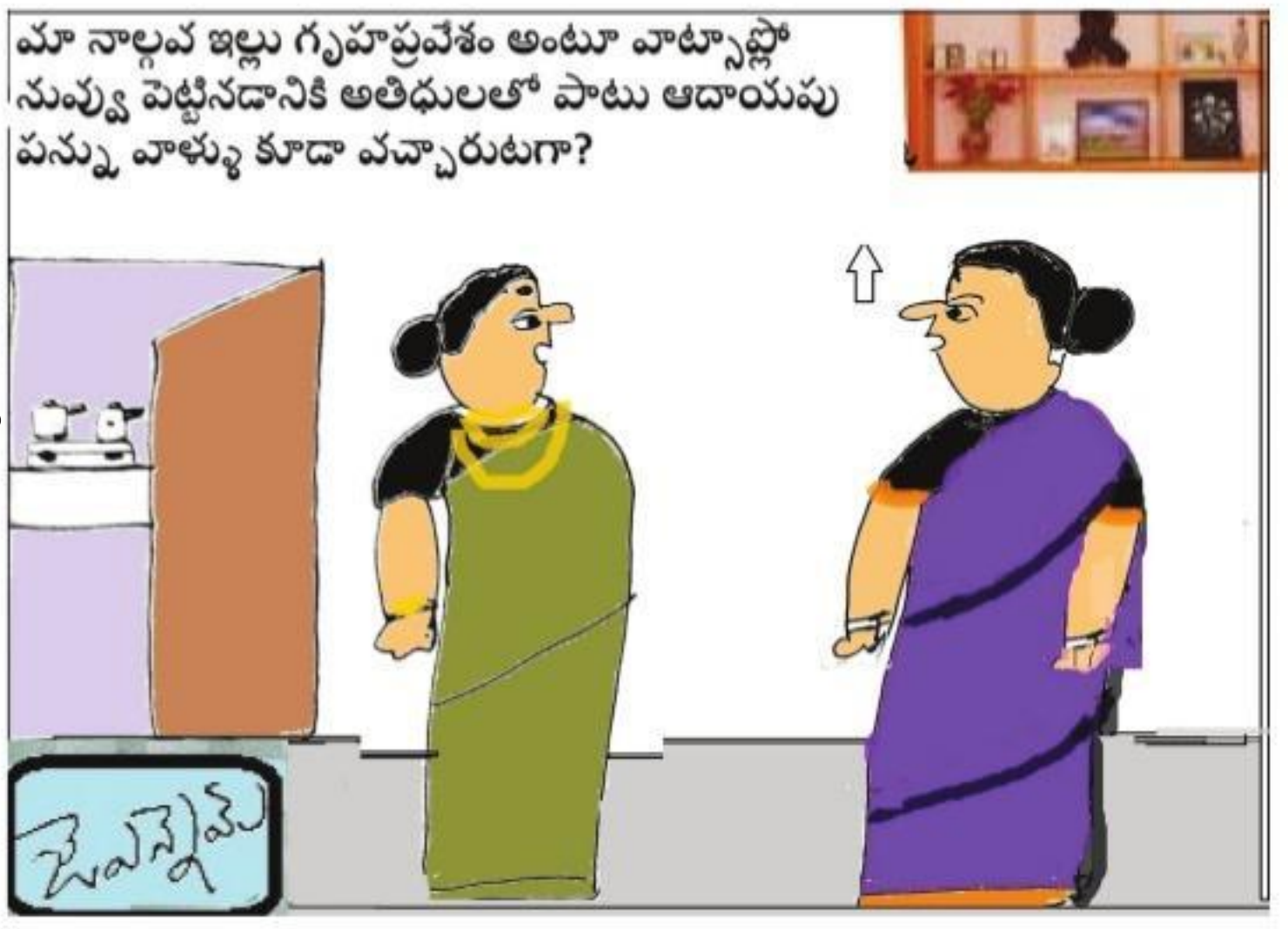
వారి ఆహ్వానాన్ని మన్నించి స్థవిరుడు వెళ్లాడు. వాళ్లు ఇచ్చిన మధ్యం సేవించాడు.

అతడికి మధ్యం కైపు తలకెక్కింది. ఒళ్లు మరచిపోయాడు. ఆ మైమరపులో ఏవేవో మాట్లాడటం ఆరంభించాడు.

అందరూ అతడిని చూసి నివ్వెరపోయారు. ఆసమయంలో అటువైపు వెళ్తున్న బుద్ధుడు, మట్టిలో పొర్లుతూ మైకంలో నోటికి వచ్చినట్టు వదరుతున్న స్థవిరుడిని చూశాడు.

'ఇతడిని ఆరామానికి తీసుకురండి' అన్నాడు.

(ఇంకా ఉంది)

తేడాలు గుర్తిస్తారా

పిల్లలూ! పై రెండుబొమ్మలు చూడగానే ఒకేలా అనిపించినా జాగ్రత్తగాచూస్తే వాటి మధ్య 10 తేడాలున్నాయి. అవేమిటో మీరు గుర్తించాలి. ఎంత వేగంగా గుర్తించగలిగితే మీరంతచురుకైనవారన్నమాట. వన్ టు థ్రీ..మొదలెట్టండి మరి.

గర్వం వీడిన నెమలి

అనేక వృక్ష, జంతు, పక్షులు నివసి స్తున్న సుగంధారణ్యంలోని శ్రీగంధం వృక్ష ప్రాంతంలో నెమళ్లు, ఇతర పక్షులు ఎక్కువగా ఉండేవి. ఒకరోజు ఆకాశం మేఘాలతో నిండి వర్షంకురవగా నెమళ్లు నృత్యం చేయసాగాయి. ఒక నెమలి మాత్రం పక్షులతో 'నా అంత అందంగా నాట్యం చేసేవాళ్లు మీలో లేరు. నేను జాతీయ పక్షిని, శ్రీకృష్ణుడి శిఖలోనే నా

కథ

ఈకలు ఉంటాయి.నా ఈకలతో వినన కర్రలు చేస్తారు' అంది గర్వంగా.

అది విన్న కీటకాలు, పురుగులు 'మమ్మల్ని తిని బతికే నీకు యింతగర్వ మా' అనుకుని నెమలి గర్వం అణచాలని దేవుని ప్రార్థించగా, దేవుడు ప్రత్యక్షమై, 'మీ కోరిక ఏమి' అని అడిగాడు. 'స్వామీ ఈ నెమలి ఎప్పుడూ అందంగా ఉన్నానని, మమ్మల్ని, పక్షుల్ని అసహ్యించుకుంటుంది. మాలో ఎవరినైనా అందంగా మార్చివేయండి స్వామీ' అని వేడుకున్నాయి.

దేవుడు దయతలచి 'మీలో ఆకులు తింటున్న ఈ గొంగళి పురుగును మాత్రం అందంగా మారుస్తాను. మీరు నా గురించి తపస్సు చేయకపోయినా మీ మొర ఆలకించి ప్రత్యక్షమై వరాన్ని ఇస్తున్నాను. ఈ పురుగులు కొంతకాలం

ఆకులు తిని, మరికొంత కాలం గూడు కట్టుకుని అందులో నా గురించి ధ్యానం చేస్తూ ఉంటే అప్పుడు అందమైన సీతాకోక చిలుక బయటకు వస్తుంది' అని చెప్పి మాయమైనాడు.

దేవుడు చెప్పినట్లుగానే గొంగళి పురుగులు గూడు కట్టుకుని ధ్యానంలో ఉండి రంగురంగుల సీతాకోక చిలుకలుగామారి బయటకు వచ్చి దేవునికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోగా దేవుడు ప్రత్యక్షమై 'మీరు గూడు కట్టుకుని నన్ను ధ్యానిస్తూ కాలం గడిపినందుకు మెచ్చి మీకు మరో వరంగా నా పూజకై పూచే పూలనుండి మకరందం తాగి బతకండి' అనిచెప్పి మాయమైనాడు.

రంగురంగుల సీతాకోకచిలుకలు నెమలిచుట్టూ ఎగురుతూ తిరుగాడసాగాయి. అది చూసిన నెమలి 'ఆహా నా కంటే ఇంత అందమైన రంగుల రెక్కల పురుగులున్నాయంటే ఈ ప్రకృతిలో ఇంకెన్ని అందాలు నన్ను మించి ఉన్నాయో' అని తన గర్వాన్ని వీడి అందరితో కలిసి హాయిగా కాలం గడపసాగింది.

-కంచనపల్లి ద్వారకనాథ్

వార్త ఆదివారం

హలో ఫ్రెండ్స్...

చిన్నారుల ప్రశ్నలకు

వార్త సిఎండి, మేనేజింగ్ ఎడిటర్

గిరీష్ అంకుల్ సమాధానాలు

-జి.అవినాష్, హైదరాబాద్

ప్రశ్న: గిరీష్ సంగీ అంకుల్ గారికి నమస్టే. నేను ఎనిమిదో తరగతి చదువుతున్నాను.

గాలి వేగాన్ని ఎలా కొలుస్తారు, అసలు గాలి వేగాన్ని ఎందుకు కొలవాలి? దయచేసి వివరించండి.

జవాబు: అవినాష్! గాలివేగాన్ని అనిమో మీటర్ అనే సాధనంతో కొలుస్తారు. వీటిలో రకాలున్నాయి. నేడు వినియోగంలో ఉన్న అనిమో మీటర్లలో చిన్న అల్ట్రామినియంపు కప్పులు అమర్చి ఉంటాయి. గాలి తగలగానే ఈ కప్పులు తేలికగా తిరుగుతాయి. గాలివేగం ఎక్కువయిన కొద్దీ ఇవి మరి వేగంగా తిరుగుతాయి. ఈ సాధనానికి ఉండే మీటరు, కప్పులు తిరిగే వేగాన్ని తెలుపుతుంది. ఈ మీటరుపై ఉన్న కొలతల ద్వారా గాలివేగం తెలుస్తుంది. ఇక గాలివేగం ఎందుకు కొలవాలంటే మనిషి అనేక అవసరాల కోసం గాలిని కొలుస్తున్నాడు. రాబోయే వాతావరణాన్ని ముందుగా తెలుసుకోవడానికి గాలి వేగాన్ని కొలవాలి. ఒకప్పుడు గాలి గుమ్మటాలను ఎగురవేసి గాలివేగాన్ని కనుగొనేవారు. విమానం ఎగరటం ఆరంభం కాగానే గాలి వేగాన్ని తెలుసుకోవడమనేది అతి ముఖ్యమైన పని. నేడు ప్రతి విమానంలోనూ అనిమో మీటర్లను అమరుస్తున్నారు. వాతావరణ పరిశోధన శాఖవారి ముఖ్యమైన కర్తవ్యం గాలి వేగాన్ని కనుగొనడమే. తుఫానుల సమయంలో గాలులు ఎంత వేగంగా వీచేది వాతావరణశాఖవారు చెప్పటం మీరు వినే ఉంటారు.

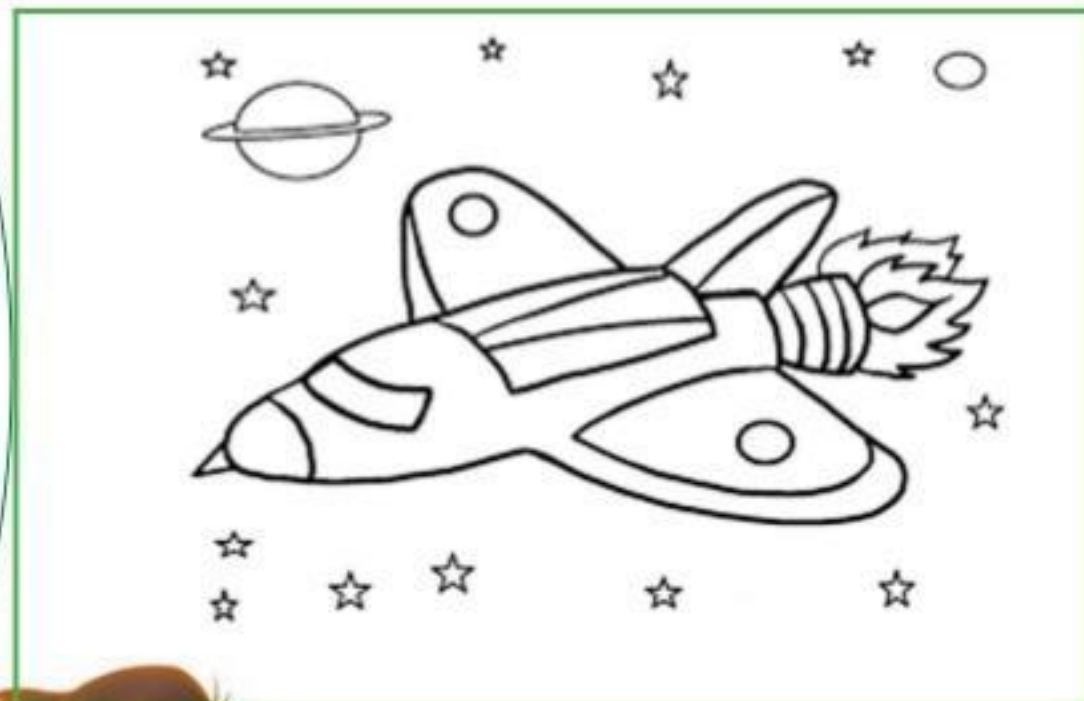
-బి.మమత, నెల్లూరు

ప్రశ్న: గిరీష్ సంగీ అంకుల్ గారికి నమస్టే. నేను ఏడో తరగతి చదువుతున్నాను. సాల్ట్

అవయవాల ప్రత్యేకత గురించి దయచేసి చెప్పండి.

జవాబు: మమత! సాల్ట్లకు సాధారణ నేత్రాలు ఎనిమిది ఉంటాయి. ఆ కారణంగానే ముందు, వెనుకలకు, పైకి, కిందకు, ఇంకా పక్కలకూ చూడగలుగుతాయి. కాళ్లు కూడా ఎనిమిదే ఉంటాయి. సాల్ట్లకు చెవులు లేవు.వాటి గూళ్లే చెవులుగా ఉపయోగపడతాయి. గాలిలోని శబ్ద తరంగాలను సాలెగూడు సునిశితంగా గ్రహించి సాల్టుకు అందిస్తుంది. సాల్టుకు ఎనిమిది కళ్లు ఉన్నప్పటికీ గమనింపు మాత్రమే గాని సరిగ్గా చూడలేదు.

రంగులు వేస్తారా

వేర్తన్ను వైరస్లు

కవర్ స్టోరీ

డా. దేవరాజు మహారాజు

గుర్తుంచుకోవాలి. శాస్త్రవేత్తలు వైరస్లని తప్పుడు జీవులు Pseudo-Alive అని,

అత్యంత సూక్ష్మంగా ఉండే ఒక వైరస్ ప్రపంచాన్ని

గడగడలాడిస్తుందని, మానవాళి జీవన విధానాన్ని మార్చేస్తుందని, లక్షల మంది ప్రాణాల్ని

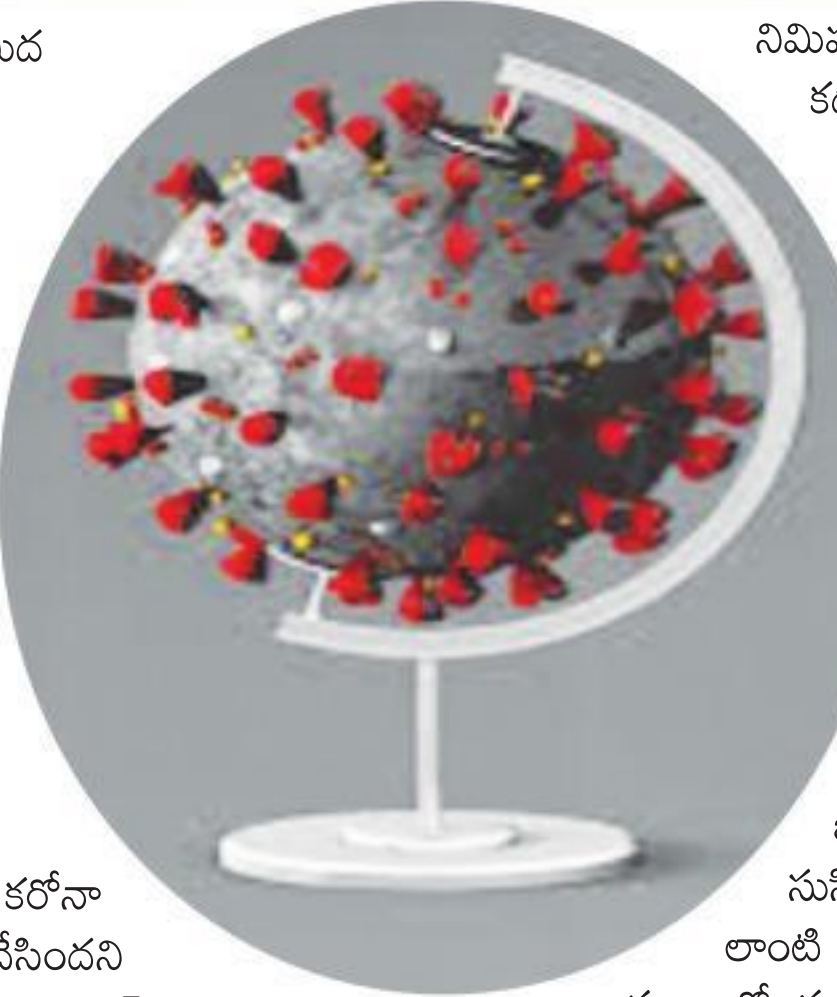
తీస్తుందని ఎవరూ ఎప్పుడూ ఊహించలేదు. కానీ, ఆ ప్రమాదం జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు ఈ కరోనా వైరస్ తో

కలిసి బతకాల్సిన సమయం వచ్చింది గనక శాస్త్రవేత్తలు సూచించిన జాగ్రత్తలు పాటిస్తూ ఉండాల్సిందే.

ఇంతకీ ఈ వైరస్ కథా కమామీషు ఏమిటి? ఇవి మానవ జీవితంలో ఎప్పటి నుండి ఉన్నాయి? కంటికి కనబడని వాటిని మనిషి ఎలా కనుగొనగలిగాడు? వంటివి సహజంగా అందరికీ వచ్చే అనుమానాలు. ఈ నేపథ్యంలో వైరస్ల కథాకమామీషు, కొవిడ్ 19కు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించిన సమగ్ర కవర్ కథనం ఈ వారం మీకోసం...

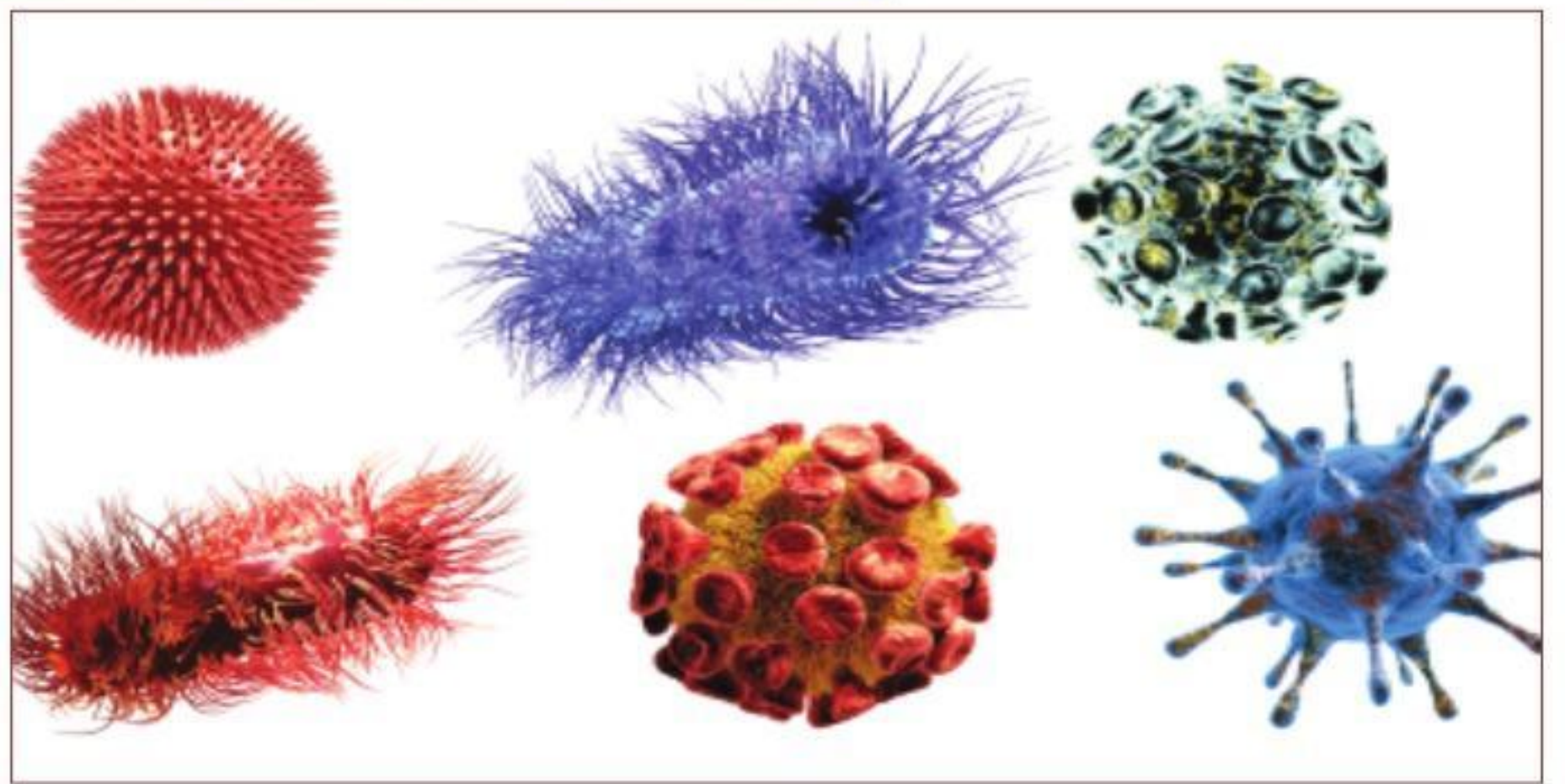
భూమి ఏర్పడి, భూమి మీద జీవులు ఏర్పడుతున్న దశలోనే జాక్సీరియంలు, వైరస్లు ఏర్పడి ఉంటాయి. అవి మనం చూడలేనంత సూక్ష్మ పరిమాణంలో ఉంటాయి కాబట్టి మనకు కనబడడం లేదుగానీ, మనం కొన్ని మిలియన్ల వైరస్ల మధ్య నిత్యం జీవిస్తున్నాం అనే విషయం తెలుసుకోవాలి. జాక్సీరియానే సూక్ష్మంగా ఉంటుందంటే ఇక వైరస్ సైజు, జాక్సీరియాలో ఒక వందో వంతు ఉంటుంది. ఇప్పుడే ఏదో వైరస్ కరోనా పేరుతో మానవాళి మీద దాడి చేసిందని అనుకోగూడదు. మన చుట్టూ ఉన్న వైరస్లు బలహీనంగా ఉండడం వల్ల అవి మనకు వ్యాధులు కలగజేయడం లేదు. లేదా వాటిని ఎదుర్కోగలిగే రోగ నిరోధక శక్తి (immunity) మనలో ఉండడం వల్ల మనం రోగాల జారిన పదడం లేదు. ఆధునిక వైజ్ఞానిక పరిశోధనలు విజయవంతమవుతూ ఉండడం వల్ల, ఎప్పటికప్పుడు తగిన మందులు, చికిత్సా విధానాలు అందుబాటులోకి వస్తూ ఉండడం వల్ల జీవితం హాయిగా, సాఫీగా సాగిపోతూ ఉంది.

ఇప్పుడు ఈ కరోనా వైరస్ లో జన్య పరివర్తన (mututaion) జరిగి, కొత్త రూపం సంతరించుకుని, ప్రపంచమంతా వేగంగా ప్రబలిపోయింది. నిజానికి ఇదొక బలహీనమైన వైరస్. కేవలం సబ్బుతో కడిగితే నశించిపోయేది. వైరస్ ఒక సూక్ష్మజీవికూడా కాదు. ఒక ప్రోటీన్ అణువు మాత్రమే! దాన్ని కప్పేస్తూ ఒక లిపిడ్ పొర ఉంటుంది. లిపిడ్ పొర ఉన్నంత వరకే ప్రోటీన్ అణువు సురక్షితంగా ఉంటుంది. లిపిడ్ (lipid) అంటే నీటిలో కరగని నూనె పదార్థాలు, కొవ్వు పదార్థాలు, వాక్స్ వంటివన్నమాట! మనం సబ్బుతో శుభ్రంగా అర

నిమిషంపాటు సురగ వచ్చే వరకు కడిగితే, నూనె పదార్థాలు, కొవ్వు పదార్థాలు వగైరాలన్నీ కరిగిపోతాయి కదా? లిపిడ్ పొరను కడిగేస్తే ప్రోటీన్ అణువు నశించిపోతుంది. ఈ వైరస్ అనే ప్రోటీన్ అణువు తనకు తానుగా వెళ్లి వ్యాధుల్ని కలగజేయదు. కానీ, ఎప్పుడైతే దానికి ఒక జీవకణం సహకరిస్తుందో, అప్పుడు ఆ వైరస్ బలపడి తన స్థావరం సుస్థిరం చేసుకుంటుంది. తన లాంటి వైరస్లను మిలియన్ల సంఖ్యలో తయారుచేసుకుంటుంది. అంటే దానికి జీవకణం ఆసరా దొరకడం తప్పనిసరి. ఆసరాగా జీవకణం దొరకకపోతే నశించిపోతుంది.

వైరస్ సోకిన జీవకణాలు వాటి విధుల్ని అవి మరిచిపోయి, వైరస్లను తయారు చేయడంలో నిమగ్నమైపోతాయి. వైరస్ కి మానవ జీవకణం దొరకకుండా ఉండుకోవడానికే మనం ఈ జాగ్రత్తలన్నీ తీసుకుంటున్నాం. ఇక్కడ జరిగేది ఏమిటంటే, బయటి నుండి వచ్చిన పరాన్నజీవి వర్ణిల్లుతుంది. శరీరంలో ఉన్న ఆతిథేయి- అంటే మనిషి జీవకణాలు చనిపోతాయి. ఒకవేళ ఈ వైరస్ మనిషి ఊపిరితిత్తుల్లోకి చేరితే ఊపిరితిత్తుల్లోని జీవకణాలన్నీ చనిపోతాయి. రోగికి ఊపిరి తీసుకోవడమే కష్టమైపోతుంది. దీన్నే Severe Acute Respiratory Syndrome అని అంటున్నాం. ఆ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి కొవిడ్-19 పేషంట్స్ ను వెంటిలేటర్స్ మీద ఉంచాల్సి వస్తుంది. ఇక వైరస్ మధ్య భాగంలో డీఎన్ఎ, ఆర్ఎన్ఎలు అంటే జన్య పదార్థాలు ఉంటాయి. ఈ జన్యపదార్థాల అమరిక సీక్వెన్స్ లో తేడా వచ్చినప్పుడు

వైరస్ తన రూపురేఖల్ని, ప్రవర్తనని మార్చుకుంటుంది. ప్రస్తుతం ఈ కరోనా వైరస్ కూడా మారిపోతూ ఉందని వైజ్ఞానికులు చెబుతున్నారు.

మనం పనులన్నీ చేతులతోనే చేస్తుంటాం. అందువల్ల మనకు తెలియకుండా కరోనా వైరస్ ఎప్పుడు ఎక్కడ మన చేతులకు అంటుకుంటుందో తెలియదు. అందుకే చేతులకు తోడుగులు.. గ్లౌజెస్ వేసుకుని లేదా ఎప్పటికప్పుడు సబ్బునీళ్లతో చేతులు శుభ్రంగా కడుక్కుంటూ ఉండాలని లేదా సానిటైజర్ అయినా వాడాలని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్న సూచనని తప్పక పాటిస్తూ ఉండాలి, తప్పదు. కరోనా వైరస్ ఏక కణ జీవి కాదు. కొందరు ప్రచారం చేస్తున్నట్టు అది 'పురుగు' కూడా కాదు. ముందుగా అందరూ ఈ విషయం

ల్యూవెన్ హాక్

జీవితం అంచు మీదున్న జీవులు Organisms on the edge of the life అని నిర్వచించారు.

మీటిని రోగ కారకాలు Pathogens అని అంటారు. లక్షల సంవత్సరాలుగా ఇవి వృక్షాల్లో, జంతువుల్లో, మనుషుల్లో వ్యాధులు వ్యాపింపజేస్తూనే ఉన్నాయి. అంతేకాదు.. సూక్ష్మజీవులకు, జాక్సీరియంలకూడా సోకుతున్నాయి. **మొట్టమొదటిసారి వైరస్లు ఎలా బయట పడ్డాయి..**

అంటోని ఫిలిప్స్ వాన్ ల్యూవెన్ హాక్ (Antonie Van Leeuwenhoek) 26 అక్టోబర్- 26 ఆగస్టు 1723) డచ్ దేశస్థుడు, వ్యాపారవేత్తగా జీవితం ప్రారంభించి శాస్త్రవేత్తగా మారిన వాడు. సూక్ష్మ జీవ శాస్త్రానికి పితామహుడిగా గుర్తింప బడినవాడు. సూక్ష్మమైన వాటిని పెద్దగా చూపగలిగే కటకాల తయారీలో అతను నిమగ్నమై ఉండకపోతే, మైక్రోస్కోపును కనుగొనకపోతే

ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఇచ్చిన సలహాలు సూచనల ప్రకారం భారతీయ వైద్య పరిశోధనా మండలి (ఐసిఎమ్ ఆర్) ఇచ్చిన నియమావళి ప్రకారం జాతీయ అంతర్జాతీయ వైజ్ఞానిక పరిశోధకుల ఇంటర్వ్యూల సారాంశం ప్రకారం, కొవిడ్-19 రోగులకు వైద్యం అందిస్తున్న వైద్యుల అభిప్రాయాల ప్రకారం, సామాన్య ప్రజలు తప్పక తెలుసుకుని, తప్పక పాటించవల్సిన విషయాలు ఇలా ఉన్నాయి. ఇది ఎవరిని వారు రక్షించుకోవాల్సిన సమయం, ఇతరులను కూడా రక్షించాల్సిన సమయం అని గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

- 1) ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ రాబోయే రెండు సంవత్సరాల వరకు విదేశీ ప్రయాణాలు చేయకూడదు.
- 2) స్వదేశంలో కూడా ఒక సంవత్సరం వరకు ప్రయాణాలు మానుకోవాలి. (మన తెలుగు రాష్ట్రాలకు చుట్టూ ఉన్న మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు, కర్ణాటక, దేశ రాజధాని ఢిల్లీ, అటు గుజరాత్, పంజాబ్ లో కొవిడ్-19 కేసులు

కరోనా కట్టడికి ప్రజలు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

- 3) హాటెల్లు, పబ్బులు, బార్ల కు సంవత్సరంపాటు వెళ్లక పోవడం మంచిది. బయటి నుండి ఆహారం విపరీతంగా ఉన్నాయి. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలు కూడా సురక్షితంగా ఏమీ లేవు.
- 4) అలాగే సంవత్సరం పాటు పెళ్లిళ్లు, పేరంటాలు, ప్రతాలు వంటి సామాజిక కార్యక్రమాలకు దూరంగా ఉండడం మేలు.
- 5) జనం ఎక్కువగా గుమిగూడే

విపరీతంగా ఉన్నాయి. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలు కూడా సురక్షితంగా ఏమీ లేవు.

- 6) బ్యూటీ పార్లర్లు, హెయిర్ కటింగ్ సెలూన్లకు ఇప్పుడప్పుడే పోకపోవడం మంచిది. (అవి అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుని నడిపేవైతే, మీరు కూడా అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకుని వెళ్లాలి).
- 7) ఎటియంలలో, బ్యాంకులలో(డబ్బు) కరెన్సీ నోట్లు తీసుకున్నా, మీరు మరెవరి నుండైనా తీసుకున్నా చేతులకు గ్లౌజ్ వేసుకోవాలి.
- 8) బయటికి వెళ్లేప్పుడు మాస్క్ ధరించడం, చేతులకు గ్లౌజ్ వేసుకోవడం తప్పనిసరే కానీ భౌతిక దూరం పాటించకుండా జనంలో తిరిగితే లాభం ఉండదు. (ఇలాంటి జాగ్రత్తలు ఏవీ తీసుకోకుండా వివిధపీలు పలు కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడం, టెలివిజన్ లో చూసి సామాన్యులు అనుకరించ కూడదు. వివిధపీలకు దండిగా డబ్బు, ప్రభుత్వాల అండ ఉంటుంది. వారిని వారు ఎలాగైనా రక్షించుకోగలరు. సామాన్యులే ఇబ్బంది పడతారు.
- 9) చేతి రుమాలుకు బదులు టిష్యుపేపర్స్ వాడడం మంచిది. (టిష్యు పేపర్లతోనే ఎక్కడికక్కడ వెంటనే చెత్తబుట్టలో వేయొచ్చు

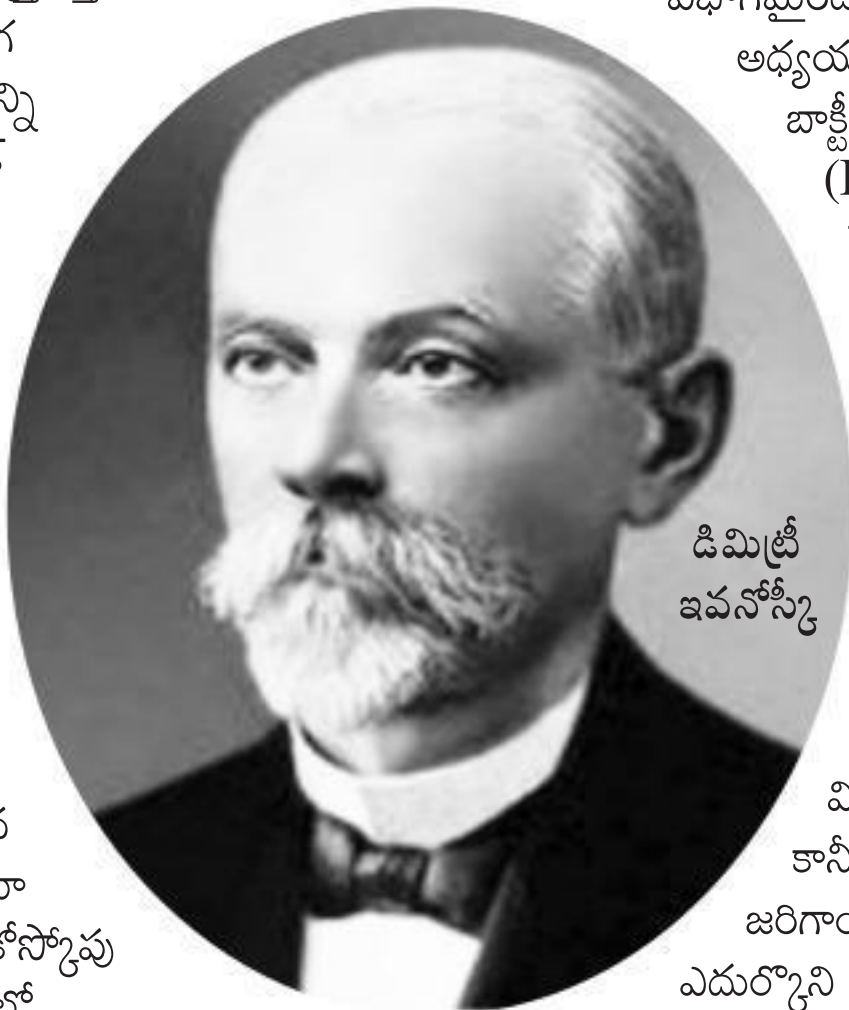
ఈ రంగంలో మనం ఈ రోజు ఇంత ప్రగతిని సాధించే వాళ్లమే కాదు. ల్యూవెన్ హాక్ తర్వాత ఓట్టో ముల్లర్, స్పలాంజిని, ఫకస్టర్, రాబర్ట్ కోప్, లూయీ పాశ్చర్, మెట్టికాఫ్, పాల్ ఎర్లిష్, డి.క్రూఫ్ వంటి వైజ్ఞానికులంతా సూక్ష్మజీవుల అధ్యయనానికి తమ జీవితాలు అర్పించారు. మెట్టికాఫ్ పాల్ ఎర్లిష్లు చేసిన కృషికి వారికి 1908లో నోబెల్ పురస్కారం దక్కింది.

1892లో డిమిట్రీ ఇవనోస్కీ (Dmitri Ivanosky)

అనే రష్యా జీవ శాస్త్రవేత్త పొగాకు మొక్కలో ఒక రకమైన రోగ కారకాన్ని కనుగొన్నాడు. అప్పటికి వాటికి వైరస్ అనే పేరు లేదు. అప్పటికి ల్యూవెన్ హాక్ కనిపెట్టిన అదే మామూలు మైక్రోస్కోపు మాత్రమే అందుబాటులో ఉండేది. మరో ఆరేళ్ల తర్వాత 1898లో మార్టిన్ బైజరింక్ (Martinus Beijerinck) అనే డచ్ శాస్త్రవేత్త కూడా పొగాకు మొక్కలో కొన్ని రోగ కారకాన్ని కనుగొన్నాడు. దాన్ని ఆయన టాబాకో మొజాయిక్ వైరస్ అని ప్రకటించాడు. 1931లో ఎరస్ట రస్కా (Ernst Ruska), మాక్స్ నోల్ (Max Knoll) అనే ఇద్దరుజర్మన్ ఇంజనీర్ల కృషి ఫలితంగా తొలిసారి ఎలక్ట్రాన్ మైక్రోస్కోపు పరిశోధకులకు అందుబాటులోకి వచ్చింది. దానివల్ల సూక్ష్మజీవుల శోధన సులభతరమూ, వేగవంతమూ అయ్యింది. మామూలు మైక్రోస్కోపు కన్నా ఎలక్ట్రాన్ మైక్రోస్కోపులో సూక్ష్మక్రిములు పెద్దగా కనబడడమే కాదు, వాటి అంతర్నిర్మాణాలు కూడా స్పష్టంగా అధ్యయనం చేయడానికి వీలయ్యింది.

1935లో వెండెల్ మెరిడిత్ స్టానీ ఎలక్ట్రాన్ మైక్రోస్కోపు కింద అదే టాబాకో మొజాయిక్ వైరస్ను అధ్యయనం చేసి అది ప్రొటీన్లతో నిర్మితమైందని అన్నాడు.

ఆ రకంగా పరిశోధనలు సాగుతూ ఉండగా శాస్త్రవేత్తలు తెలుసుకున్నదేమంటే, మన చుట్టూ కొన్ని మిలియన్ల వైరస్లున్నాయని! అయితే అన్ని వైరస్ల గూర్చి అధ్యయనం జరుగలేదు. ఇప్పటివరకు శాస్త్రవేత్తలు అధ్యయనం జరిపి ప్రకటించిన వైరస్ల సంఖ్య కేవలం 5 వేలు మాత్రమే! ఈ రకంగా జీవ శాస్త్రం Biology లో సూక్ష్మజీవుల అధ్యయనం (Micro Biology) ఒక

విభాగమైంది. అందులో మళ్లీ వైరస్ల అధ్యయనం (Virology) గా, అలాగే బాక్టీరియంల అధ్యయనం (Bacteriology) గా విస్తృతి చెందింది.

మన జీవిత కాలంలో మనం ఇలాంటి పాండమిక్ (Pandemic) చూడలేదు. ఒక వ్యాధి కారణంగా లక్షల మంది మరణించడం కూడా చూడలేదు. మన తండ్రులు కూడా చూడలేదు. అందువల్ల ప్రపంచంలో ఇదే మొట్టమొదటి విపత్తు అని అనుకుంటున్నాం. కానీ, ఇలాంటివి లోగడ కూడా జరిగాయి. వాటిని మనిషి ధైర్యంగా ఎదుర్కొని నిలబడ్డాడు. ఇప్పుడు కూడా నిలబడతాడు. సందేహం అక్కరలేదు. టాబాకో చెప్పుకోవాలంటే 3000 బి.సి.ఎ. నాడే చైనాలో

ఎందరో రోమ్ సైనికులు అనేక తడవలుగా మరణించారు. 1346 సి.ఎ. ప్రాంతంలో యూరోప్ దేశాలలో ఒక 500 సంవత్సరాలపాటు అంటు వ్యాధులతో మరణాలు సంభవిస్తూనే వచ్చాయి. 16-17 శతాబ్దాలలో అమెరికన్ ప్లేగు/ లండన్ ప్లేగు వ్యాపించి ఎందరో చనిపోయారు. అలాగే 18వ శతాబ్దంలో రష్యన్ ప్లేగు వ్యాపించింది. 1918లో వ్యాపించిన స్పానిష్ ఫ్లూతో ప్రపంచమంతా అల్లకల్లోలమైంది. ఇది అమెరికాలో ప్రారంభమైనా

అరబ్ దేశాలకు పరిమితమైంది.

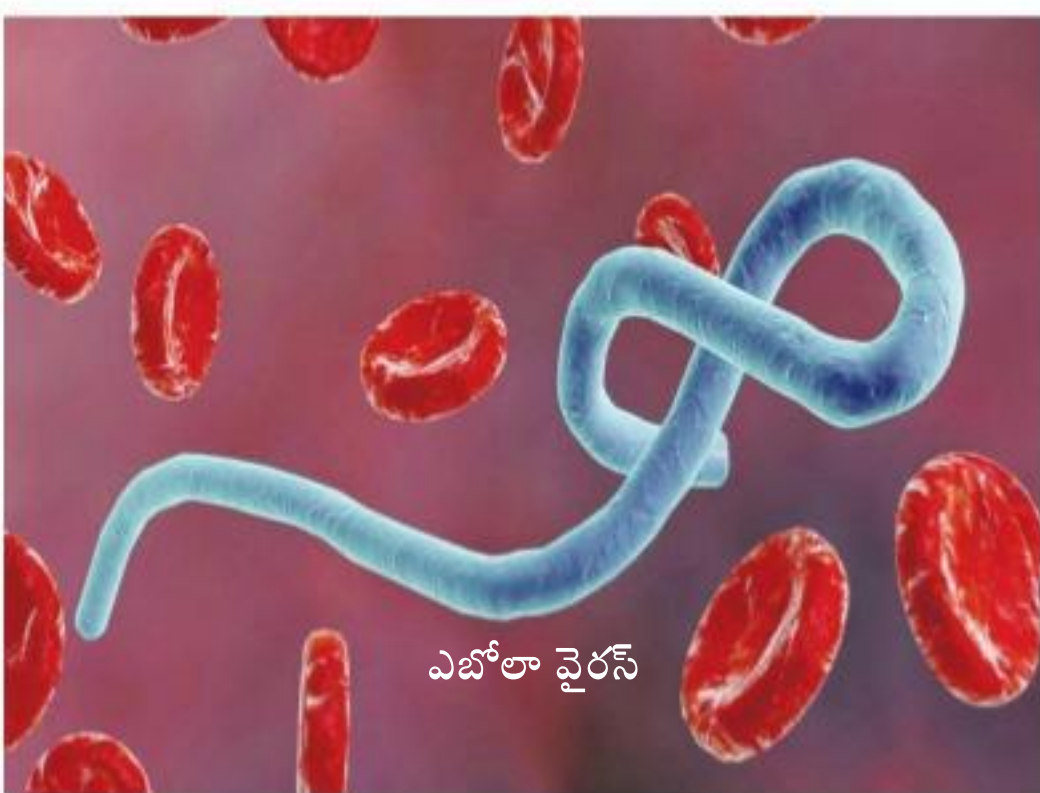
కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి చెందకుండా ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు లాక్ డౌన్ ప్రకటించుకున్నాయి. ప్రపంచ జనాభాలో 60 శాతానికి పైగా జనం అన్ని పనులు మానుకుని ఇళ్లలో ఉండాల్సి వచ్చింది. ప్రపంచ దేశాలే ఆర్థికంగా వెల వెల పోయిన తరుణంలో ఇక మన దేశ పరిస్థితి ఎలా ఉందో చెప్పుకోనక్కరలేదు. కరోనా వ్యాపించక ముందే కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల దేశం ఆర్థికంగా కుప్పగూలిపోయి ఉంది. దానితోడూ లాక్ డౌన్ తోడైంది.

దేశంలో కరోనా కేసులు స్వల్పంగా ఉన్నప్పుడు లాక్ డౌన్ ప్రకటించి, కేసులు ఉధృతంగా పెరుగుతున్న దశలో లాక్ డౌన్ ఎత్తేయడం జరిగింది. ఆకలిచావులతో వలస కార్మికులు, మానసిక సమస్యలతో ఉద్యోగిగాడిన వాళ్లు, భవిష్యత్తు అంధకారంగా, భద్రత లేని జీవితాల్ని ఈడ్చుకొస్తున్న సామాన్య పౌరులు, దేశ పరిస్థితి గురించి ఆందోళన పడుతున్న మేధావులు, అయోమయమై పోతున్న మహిళలు, దిక్కు తోచని స్థితిలో

మార్టిన్ బైజరింక్

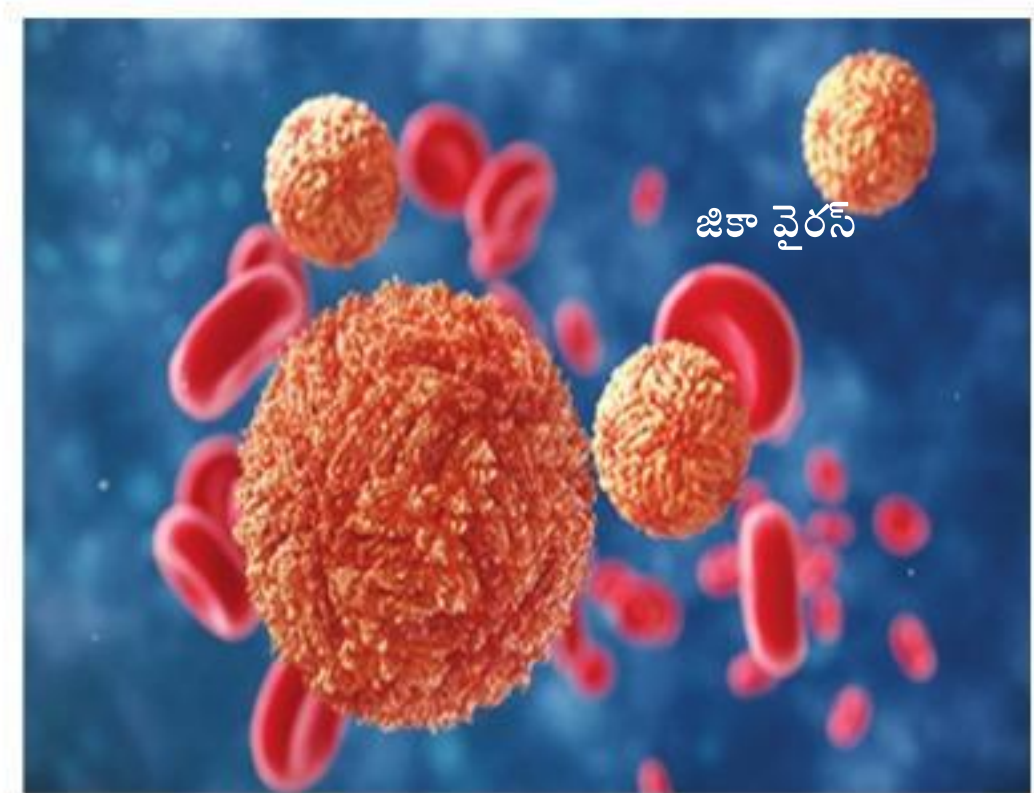
మరణ వార్తలు మొదట స్పెయిన్ నుండి వెలువడి నందువల్ల దానికి 'స్పానిష్ ఫ్లూ' అనే పేరు స్థిరపడింది. ఒక్క ఆస్ట్రేలియా ఖండం తప్ప, ప్రపంచ దేశాలన్నింటికీ అది వ్యాపించింది. బ్రిటిష్ పాలనలో ఉన్న నాటి భారతదేశ జనాభాలో 6 శాతం మంది మరణించారు. అది చాలా పెద్ద సంఖ్య! అలాగే ఇటీవలి కాలంలో ఆసియన్ ఫ్లూ (1957), ఎయిడ్స్ (1981), ఎబోలా

ఎబోలా వైరస్

హెచ్.ఐ.వి.వైరస్

జికా వైరస్

అస్థిపంజరాలు గుట్టలుగా ఏర్పడ్డాయి. ఏవో అంటువ్యాధులతో జనం మరణించకపోతే, అస్థిపంజరాలు అలా గుట్టలుగా ఏర్పడవు కదా? 430 బి.సి.ఎ. ఎథెన్స్ లో ప్లేగుతో జనం మరణించారు. 165- 271 బి.సి.ఎ. మధ్య రోమన్ సామ్రాజ్యంలో

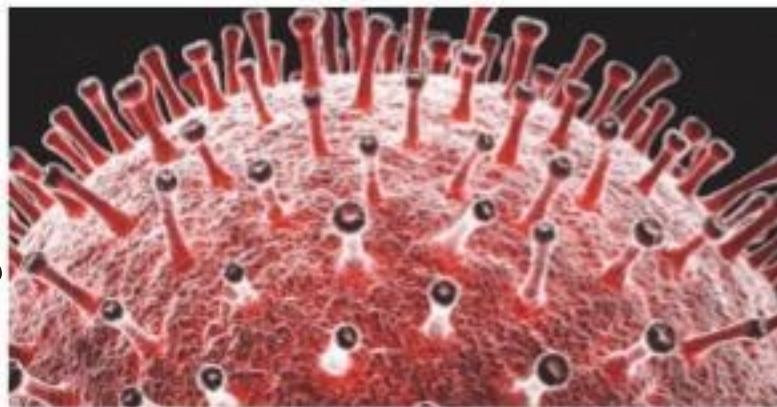
(2014), జికా వైరస్(2015) వంటివి కొన్ని కొన్ని దేశాల్ని కుదిపేస్తూ వచ్చినవే. జికా వైరస్ తొలిసారి ఉగాండాలోని జికా అడవుల్లో బయట పడింది కనుక దానికి ఆ పేరొచ్చింది. SARS/ MERS కొన్నేళ్ల త్రితం బయట పడ్డవే. ఒంటెల నుండి వచ్చిన వైరస్ వల్ల మిడిల్ ఈస్ట్ రెస్పిరేటరీ సిండ్రోమ్ (MERS)

పిచ్చి చూపులు చూస్తున్న యువతీ యువకులు.. ఇవేవీ పట్టించుకో కుండా 'సబ్ కా సాత్ సబ్ కా వికాస్' అంటున్న దేశ నాయకులు? ఇది ఎక్కడికి వెళుతుందో తెలియదు. "సబ్ కువ్ బటాకే హోష్ మె ఆయెతో క్యా కియా దిన్ మె అగర్ చరాగ్ జలాయెతో క్యా కియా"

కరోనా కట్టడికి ప్రజలు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు

ఇద్దరు, ముగ్గురు తాగుతుంటారు. అది చాలా ప్రమాదం. (కరోనా వైరస్ ఉండేదే నోట్స్, ముక్కు లో, కళ్లలో అన్నది గుర్తుంచుకోవాలి. అందు వల్ల పొరపాటున కూడా అలా చేయకూడదు. ఒకరు తాగిన పానీయాలు ఒకరు తిన్న ఆహారం ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ మరొకరు తాగకూడదు, తినకూడదు. కరోనా వ్యాప్తికి ఎంగిలి దోహదం చేస్తుందని గుర్తుంచుకోవాలి.

14) బయటికి వెళ్లేటప్పుడు బెల్ట్, గడియారం, ఉంగరాలు, చేతికడియాలు వంటివి ధరించకూడదు. ఎందుకంటే బెల్ట్ లాంటివి ఉతకలేం. ప్రత్యేకంగా నమయం చూసుకోవడానికి గడియారం అక్కరలేదు. మొబైల్ లో టైం చూసుకోవచ్చు. సానిటైజర్ తో మొబైల్ శుభ్రం చేసుకోవచ్చు. 15) కుక్కలు, పిల్లలు ఇంట్లో పెంచుకునేవారు మరింత శుభ్రత పాటించాలి. అవి బయట తిరిగివస్తాయి. లేదా యజమానులే బయట తిప్పుకుని వస్తారు. యజమానులు ముఖం, కాల్రా, చేతులూ కడుక్కుని శుభ్రపడతారు. కానీ

జంతువుల శుభ్రత గురించి పట్టించుకోరు. (ఏమో, అవి వైరస్ మోసుకొచ్చాయేమో కదా? ఇటీవల విదేశాలలో ఒక పులికి, ఒక పిల్లికి కూడా కరోనా సోకిందన్న వార్తలు వచ్చాయి). 16) బహిరంగ స్థలాల్లో ఉమ్మివేయటం తప్పు కాదు గదా, కరోనా నేపథ్యంలో నేరం! 17) వీటన్నిటితో పాటు శరీరంలో రోగనిరోధక శక్తిని పెంచే ఆహారం, పానీయాలు తీసుకోవడం అవసరం. ఇంకా వివరాలు కావాల్సినవారు www.icmr.gov.in సైట్ లో వెతుక్కోవచ్చు.

ప్రపంచంలోనే అత్యంత అందమైన కవలలు

అందమైన అమ్మాయిలు ఉండటం సాధారణమే కానీ అందమైన కవలలు, అందులోనూ ప్రపంచం మొత్తం మీదే అత్యంత అందమైన కవలలు అంటే విశేషమే కదూ. వారే లాస్ ఏంజెల్స్ కి చెందిన అవా మేరీ, లీ రోజ్ క్లెమెంట్స్. వీరు 2010 జూలై 7వ తేదీన జన్మించారు. జీ క్లెమెంట్స్, కెవీన్ క్లెమెంట్స్ వారి తల్లిదండ్రులు. ఈ కవలలు డాక్టర్ చెప్పిన ద్యూ డేట్ కంటే ముందరే అంటే ఒకటిన్నర నెలల ముందే పుట్టారు. ఇద్దరూ జెరాక్స్ కాపీల్లాగా, ఎంతో అందం గా, కోమల చర్మంతో చూడముచ్చటగా ఉండటం అమ్మ, నాన్నలకు ఎంతో ఆనందాన్నిచ్చింది. చుట్టూలు, స్నేహితులు, చూసిన ప్రతిఒక్కరూ ఎంతో ముచ్చటపడి ప్రశంసలు అందించేవారు. చక్కటి మోడల్స్ అవుతారని

కూడా వారే జోస్యం చెప్పేవారు. వీరికి తోడు మూడేళ్ల అన్నగారు. జీ కూడా మోడలింగ్ బాగుంటుంది కదా అనుకుంది. కవలలకి ఆర్నెల్ల వయసులోనే మోడలింగ్ అవకాశం వచ్చింది. అయితే ముగ్గురు పిల్లల ఆలనా, పాలనా, వారిని మోడలింగ్ కు తీసుకెళ్లడం కష్టం అని పించింది. మొదటి ప్రాజెక్ట్ మూడునెలలు గడిచింది. జీ ఆలోచనలో పడింది. అది సరైన సమయం కాదను కుంది. కాలం గడిచింది. కవలల భవిష్యత్తుకూడా జీ మనసులో మెదులుతూనే ఉంది. వారికి ఏడో పుట్టిన రోజు వచ్చేనాటికే వారు డ్యాన్స్, స్విమ్మింగ్ చేస్తుండే వారు. ఏడవ పుట్టినరోజున కవలల ముందు ఆమె మోడలింగ్ ప్రస్థావన తెచ్చింది. వినగానే వారు ఎగిరి గంతేశారు.

అదృష్టం ఏమంటే అదే సమయంలో పొరుగింటి వారు బోటిక్ ప్రారంభించడం. బోటిక్ యజమాను రాలికి తన కొత్త బిజినెస్ మార్కెట్ లో క్లిక్ కావడానికి మోడల్స్ అవసరమయ్యారు. ఇంకేముంది ఇద్దరికీ కూడా వెదకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లయింది. కవలలు మోడల్స్ అయ్యారు. దీనివల్ల జీకి ఎంతగానో కలిసివచ్చింది. కవలలకు చక్కని ఫోటోలు తీసి యాడ్స్ ఏజెంట్స్ కు కలవాలంటే వెర్రిటి దుస్తుల కలెక్షన్ అవసరం. బోటిక్ కు మోడలింగ్ చేయటం వల్ల వీరికి డ్రెస్ లకు కొదవలేకుండా పోయింది. దాంతో జీ ఇంట్లోని పాత నికాన్ కెమెరా బయటకు తీసి, పిల్లలకు లైట్ గా మేకప్ చేసి అందమైన లోకేషన్లకు తీసుకెళ్లి రకరకాల ఫోజుల్లో వారికి ఫోటోలు తీసే ప్రయత్నం చేసింది. అది కూడా కష్టమైంది. ఎలాగంటే అవా కెమెరాకేసి చూస్తే, లీ ఆకాశంకేసిచూసింది. వారికి చెప్పి, ఎలాగైతే నేం ఫోటోలు సాధించింది. యాడ్ ఏజెన్సీలను సంప్రదించింది చివరకు రెండు ఏజెన్సీలతో ఒప్పందం

కుదిరింది. జీ కవలలపేరిట 2017లో ఇన్ స్టాగ్రామ్ లో అకౌంట్ తెరిచింది. ఇంకేముంది.. కవలల ఫోటోలు అందులో అప్ లోడ్ చేయడంతో రోజురోజుకు ఫాలో యర్ల సంఖ్య పెరిగిపోయింది. మొదట్లోనే మూడు లక్షల మంది అంటే మాటలా! ఇన్ స్టాగ్రామ్ అకౌంట్ యాడ్ ఏజెన్సీలకు పోర్ట్ ఫోలియంగా ఉపయోగపడుతుందని జీ భావించింది. అయితే ఫోటోలను ఏదో ఆషామాషీ ఫోటోగ్రాఫర్ తో తీయిస్తే ప్రయోజనం ఉండదని క్వాలిటీ పిక్చర్ల కోసం మంచి నైపుణ్యంగల ఫోటోగ్రాఫర్లతో ఫోటోలు తీయించి అప్ లోడ్ చేసింది. ఐదు నెలల కాలంలోనే వారికి 3,80,000 మంది ఫాలోయర్లు చేరారు. 2017 వారికి బాగా కలిసివచ్చింది. జీ కొడుకు ఫేజ్ కూడా టాలెంటెడ్ కిడ్ కావడంతో అతడికి మోడలింగ్ అవకాశాలు వచ్చాయి. ఫేజ్ కి మోడలింగ్ మాత్రమే కాదు, ఎలా నటించాలో కూడా బాగా తెలుసు. దాంతో అతడు కొన్ని కమర్షియల్ యాడ్స్ లో కూడా చేశాడు. అంతలో వారికి ఉద్యోగాల ఆఫర్లు విపరీతంగా వచ్చాయి. ఒక వారంలోనే ఆరు ఉద్యోగాలు.. జీకి కూడా ఇండస్ట్రీ కొత్తే. రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ ఆమెకు అందులో ఎత్తుపల్లాలు అర్థమవసాగాయి. బాగా తెలుసుకోనిదే ఎవరినీ నమ్మకూడదన్నది ఆమె నేర్చినపాఠం. అలాగే కవలల మీద కామెంట్లు ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. కొంతమంది వారి ముఖాలు విచారంగా ఉన్నాయని కామెంట్లు పెట్టారు. దాంతో జీ, మీరు వారి గురించి ప్రశంసలు రాయకపోయినా ఫర్వాలేదు, నెగెటివ్ కామెంట్లు రాయవద్దని తెలిపింది. మరికొంతమంది వారిని పిల్లలుగానే ఉండనీయందని ఉచిత సలహాలు ఇచ్చారు. ఆ మాటకు జీకి చాలా కోపం వచ్చింది. వారిని బలవంతంగా మోడలింగ్ లోకి దింపలేదని, వారి ఇష్టంమేరకే చేస్తున్నారని

చెప్పిందామె. ఈ మోడలింగ్ కవలలకు సొంత యుట్యూబ్ ఛానెల్ కూడా ఉంది. వాళ్లు భవిష్యత్తులో యాక్టింగ్ లోకి అడుగుపెట్ట వచ్చుంటుంది జీకి. అమ్మే వారికి మేనేజర్ కావటంతో కవలలు ఎక్కువ సమయం అమ్మతో గడపగలుగుతున్నారు. గత సంవత్సరానికే వారికి ఇన్ స్టాగ్రామ్ లో 1.1 మిలియన్ ఫాలోయర్లు ఉన్నారు. ఫ్యాషన్ పబ్లికేషన్స్ కూడా వారికి అవకాశాలు ఇస్తున్నాయి. ఏడేళ్ల వయసులోనే వారు ప్రొఫెషనల్ మోడల్స్ అయ్యారు. ఐతే దురదృష్టవశాత్తు తండ్రికి బోన్ కేన్సర్ వచ్చింది. కవలలు ఫాలోయర్ల సాయం కోరారు. కుప్పలుతెప్పలుగా సాయమందింది. బోన్ మారో డోనర్ కూడా దొరకడంతో ప్రవాదంనుంచి గట్టెక్కారు. చిన్నారి కవలలు కన్నతండ్రి కాపాడుకోవటం ఎంతగొప్ప! అందాల కవలలకు అందమైన భవిష్యత్తును ఆకాంక్షిద్దాం.

విలువైన అద్భుత పంక్తుల 'చేవ్రాలు'

ప్రముఖ సాహితీవేత్త విహారి తాజాగా 'చేవ్రాలు' (వ్యక్తి-త్వం-వికసనం) పేరిట ఓ దీర్ఘ కవితను వెలువరించారు. నిజానికి ఈమధ్యకాలంలో వ్యక్తిత్వ వికాసం/వాచా దోషమై పోయింది/ బోలు మాటా, డొల్ల మాటా అయింది. నిజమే, ఒక వ్యాపార వస్తువయింది. అందుకే 'వ్యక్తి-త్వం-వికసనం' అంటే/ ఎత్తుపల్లా

ల్ని, చూసి-ఆగి-నడిచే ప్రక్రియ' అంటున్నారు విహారి. ఒక దీపం ఎన్నెన్నోదీపాల్ని/ వెలిగించేందుకు వ్యక్తి-త్వం/ ఏకహారతి కావాలి/ అదే వికసనం.. యిదీ విహారి ప్రయత్నం. 'అమ్మ నేర్చే తొలి విద్య నవ్వే కదూ/ ఒక్కమనిషీ నవ్వడేం?' యిదీ కవని సలుపుతున్న వ్యధ. నిజమే, మనసారా నవ్వగలిగిన నాడే మనసు వికసిస్తుంది. మనసు వికసిస్తే కద, వ్యక్తిత్వం పరిమళించేది. నవ్వడం భౌతికం కాదు అనుభవం. నావల్ల కాదు అంటే ఎలా? 'ఒక నీరస హీనస్వరం/ ఒక అసహ్యపు మాట' అని హెచ్చరిస్తున్నారు విహారి. అదికావాలి/ ఇది రావాలి' ఈ ఒక్క మాట చాలు.. మనిషితనం కుంచించుకుపోవటానికి. దుఃఖాల కొండాలేదు/ బాధల సముద్రము లేదు/ అంతా గాలిలో ఓ బంతిలేని సయ్యాట/ కావలసింది నేలమీద నడక; 'తప్పు ఒక పుట మాత్రమే/ చైతన్యం ఒక మంచిపుస్తకం' వంటి ఆసంఖ్యాక అద్భుత పంక్తులతో తీర్చిదిద్దిన విహారి 'చేవ్రాలు' ప్రతిఒక్కరూ తప్పకుండా చదవవలసిన గ్రంథం.

(విహారి చేవ్రాలు (దీర్ఘ కవిత) 'వ్యక్తి-త్వం-వికసనం'; వెల:రూ.100; ప్రతులకు: జె.ఎస్. మూర్తి, 16-11-310/12/ఎ/1/1, గణపతి టెంపుల్ స్ట్రీట్, సలీమ్ నగర్ -2, మలక్ పేట, హైదరాబాద్-36)

-రమణ వెలమకన్న

జాతిని జాగృతం చేసే నీతి కథలు

మానవ తప్పిదాల వలన నేడు ప్రపంచం అంతా ప్రమాదం అంచున ఉంది. పర్యావరణ స్పృహను మరిచి మనిషి తన గోతిని తానే తవ్వకుంటున్నాడు, ప్రకృతి వనరులను అత్యాశకు పోయి ధ్వంసం చేస్తున్నాడు. మూరికెట్టి గోవింద్ లాంటి కథకులు జరుగుతోన్న ఈ దురాగతాల్ని గమనించి తన వంతు సాయంగా జాతిని జాగృతం చేయదలిచారు. నేల, నీరు పర్యటాలు గోమాత, కోటి, కోడి, బల్లి, కుక్క, వనాలు, పూలు, పక్షులను ప్రధాన పాత్రలుగా చేసి, వాటితో నీతికథలు చెప్పించారు. ఇవేకాకుండా దేవతలు, స్వర్గలోకం, యమలోకంలాంటి పౌరాణికాంశాలను కూడా జొప్పిస్తూ తాను చెప్పదలచుకున్న విషయాలను అదనపు బలం చేకూర్చుతున్నారు రచయిత.

పిల్లలకు ఉద్దేశించిన కథలైనా, పెద్దలు కూడా నేర్చుకోవలసిన సుద్దులు ఇందులో ఉన్నాయి. చిన్నచిన్న వాక్యాలు, భాషా సారశక్త ఈ కథల ప్రత్యేకతలు. ఈకథల్లో ఎంతో విజ్ఞానాన్ని జోడించటం విశేషం. దోమల్లో మూడువేల అయిదువందల జాతులున్నాయట (కలాపం-సల్లాపం). ఒక మొక్కను పెరికితే అది హత్యానేరంతో సమానం (ఉరి-ఊపిరి). వాలులకుడు (గుంటనక్క), ఉగ్రసేనుడు (సింహం), సుబుద్ధి (చకోరపక్షి) లాంటి పేర్లతో కథలోని పాత్రలు, వాటి స్వభావాలను అన్యూపదేశంగా సూచించటం జావుంది. పదిహేను కథలున్న ఈ సంకలనం పిన్నలు, పెద్దలు చదవతగ్గది. చదువులోని సారం గ్రహించి ఆచరించదగినవీ కథలు.

(ప్రకృతి-చిక్కితి..పిల్లల కథలు: మూరికెట్టి గోవింద్; వెల:రూ.100; ప్రతులకు: మూరికెట్టి గోవింద్, చిన్నదొరవరి కండ్లగి గ్రామం పోస్ట్ కార్యేటి నగరం మండలం, చిత్తూరు జిల్లా-517582)

-కూర చిదంబరం

మనసు పెట్టి చేసిన కృషి..

ఏదైనా ఒక అంశం గురించి ఓ చోట కూర్చుని పుస్తకాలు అధ్యయనం చేసి రాయటం చాలామందే చేస్తారు. కానీ ప్రజల మధ్యలోకి అందునా మరికివాడల్లోకి వెళ్లి, వారిని పలుకరించి, వారి పూర్వాపరాలను తెలుసుకొని వారి గురించి సమగ్రమైన పుస్తకాన్ని రాయటం అంటే అది ఎంత మనసుపెట్టి చేసిన కృషి

అర్థంచేసుకోవచ్చు. అటువంటి పుస్తకాన్ని 'మూసీనది మాట్లాడితే...!' పేరున కవని ఆలూరి అందించటం ఎంతైనా ప్రశంసనీయం. హైదరాబాద్ బస్తీల్లో నివసిస్తున్న వివిధరకాల వృత్తులవారిని, వివిధకులాల వారిని, వారి కుటుంబాలను, జీవనశైలిని, సంస్కృతి సంప్రదాయాలను, కష్టాలను, కడగండ్లను అక్షరచిత్రంగా పాఠకుల ముందుంచారు. ప్రభుత్వం వారు, సంబంధిత శాఖలవారు ఈ పుస్తకంలోని అంశాలను పరిశీలించి, సదవగాహనతో ఆయా ప్రజల సంక్షేమానికి కృషిచేయగలిగితే ఈపుస్తక రచన సార్థకమవుతుంది. అరవై సంవత్సరాలకు పైగా కులమతాల కఠితంగా, పైసా అడగకుండా వేలమందికి కాన్నులు చేసి, ప్రాణాలు పోసిన యాదమ్మ సామాన్యులలో అసామాన్యురాలు అనిపిస్తుంది. పార్టీ తెగ ఆవార సంప్రదాయాల కథనం ఎంతగానో ఆకట్టుకుంటుంది. పాతనగరం బస్తీలో జీవించే ఘర్జానాది మరో దయనీయకథ. మారని తాగుబోతు భర్త. ఇళ్లల్లో పనిచేస్తూ, జంతుచర్యాలకు ఉప్పుపెట్టే పనిచేస్తూ జీవనం.. ఎనిమిదేళ్ల కొడుకు వైదినరకు అలవాటుపడడం ఇంకా బాధాకరం. విశ్వనగరం అంటూ ఎంతో మురిసే ఈ నగరంలో ఇలా ఎందరెందరో. సమాజపు లోతులు తెలియాలంటే ఈ పుస్తకం చదవాల్సిందే.

(మూసీనది మాట్లాడితే...!; కవని ఆలూరి; వెల:రూ.150; ప్రతులకు: అన్ని ప్రముఖ పుస్తక పాపులు)

-జె.శ్యామల

కథావస్తువు ఏదైనా ఆసక్తికరంగా

గత యాభై ఏళ్లుగా విశేష సాహిత్య కృషి చేస్తున్న టిఎస్ఎ కృష్ణమూర్తి వెలువరించిన 'టిఎస్ఎ కథ 2016'లో ఆరుకథలున్నాయి. ఇందులో 'సామాజిక బాధ్యత' చదువుతుంటే దృశ్యం చిత్రం గుర్తొచ్చింది. నలుగురుదుర్మార్గులు ఓ యువతిని సామూహిక అత్యాచారంచేసి, సెల్ లో వీడియో

తీస్తే, ఆ యువతి కుటుంబ సభ్యులు పోలీసు కేసు పెడతారు. వారు ఆరిస్టయినా, బెయిల్ పై బయటకు వస్తారు. ఓ ఆజ్ఞాత వ్యక్తి ఆ నలుగురినీ, నాలుగు రకాలుగా యాక్సిడెంట్లతో హత్య చేసి, బాధిత యువతి తండ్రికి లేఖ రాస్తాడు. ఆ లేఖ చదివాక ఆ తండ్రి దాన్ని కాల్చి బూడిద చేస్తాడు. గమనం అనే పెద్ద కథలో బాల్య స్నేహితులూ ఒక సమావేశంలో కలుసుకుని తమ జీవితాలను నెమరువేసుకోవడాన్ని అద్భుతంగా చిత్రీకరించారు. చివరి కథ 'మజిలీ'లో నేటి సమాజంలో పెరిగిపోయిన వాణిజ్య మనస్తత్వం ఎలా పరిణమిస్తోందో ప్రతిభావంతంగా కథీకరించారు. 'టిఎస్ఎ కథ 2017' సంపుటిలో నిరుద్యోగి న్యగతం అద్భుతంగా చెప్పిన కథ 'రంగుల కల'. 'కాలసర్ప గమనం' ఇద్దరు మిత్రుల కథ. మరణావస్థకు దగ్గరయి బయట పడిన కథ. కుటుంబ విలువలు చెప్పే కథలూ ఉన్నాయి. 2016 సంపుటిలోని 'సామాజిక బాధ్యత' కథే 2017 సంపుటిలో 'నేరము - శిక్ష'గా ప్రచురించడం గమనార్హం. ఎన్నుకున్న కథావస్తువు ఏదైనా అది పాఠకులకు అత్యంత ఆసక్తికరంగా మలచటంలో టిఎస్ఎ కృష్ణమూర్తి సిద్ధహస్తులు.

(టి.ఎస్.ఎ.కథ 2016; వెల:రూ.75; టి.ఎస్.ఎ.కథ 2017: టి.ఎస్.ఎ.కృష్ణమూర్తి వెల:రూ.75 ప్రతులకు: అన్ని పుస్తకకేంద్రాలు)

-తంగిరాల చక్రవర్తి

ఓ చేత టీ కప్పు పట్టుకుని కొద్ది కొద్దిగా సిప్ చేస్తూ మరో చేత్తో ఆ రోజు ఆంగ్ల దినపత్రికలో వార్తలు చదువుతున్నాను. కొత్త వార్తలేవీ కనిపించలేదు. కారణం.. ఏ నిమిషానికా నిమిషం రిటైరైన నా లాంటి వాళ్లు లైవ్ న్యూస్ చానల్స్ కి అతుక్కుపోయాకా, మరుసటి ఉదయానికి న్యూస్ పేపర్ వార్తలు కొత్తగా ఎలాగుంటాయ్?

అయినా ఏవో కొత్త వార్తల కోసం కృత్రిమంగా ఆ కళ్లు వెతుకుతూనే వున్నాయి.

ఇంతలో, వార్త కొత్తది కాకపోయినా ఓ హెడ్లింగ్ నన్ను ఆకట్టుకొంది. “ఇండియన్ హాకీ ఈజ్ గోయింగ్ త్రూ బ్యాడ్ ఫేజ్!”

ఈ ‘బ్యాడ్ ఫేజ్’ అన్నముక్క నన్ను ఆలోచనలోనికి నెట్టేసింది.

ప్రతి మనిషి జీవితంలో ‘బ్యాడ్ ఫేజ్’ అన్నది

వుంటుంది. వ్యాపారుల

లకో, శ్రీదాకారుల

జీవితంలోనో, కళాకారుల

విషయంలోనో.. ఇలా వివిధ రకాల

మనుషుల జీవితాల్లో బ్యాడ్ ఫేజ్

చూస్తుంటాం. అది

సహజం. కానీ

మానవ సంబంధాలకి

బ్యాడ్ ఫేజ్

వుంటుందా?

ఉంటుందనే అంటాను.

అవును.. ముఖ్యంగా తండ్రి-కొడుకుల మ్య ఓ దశలో కోరుకోకుండానే నెలకొంటుంది బ్యాడ్ ఫేజ్! అందుకు నేనూ అతీతుడ్ని కాను. నిజమే! నాకూ, నా కొడుక్కి మధ్య ఈ బ్యాడ్ ఫేజ్ మొదలై చాలా రోజులైంది. శని మహర్షిశ ఏదేళ్లే! కానీ ఈ బ్యాడ్ ఫేజ్ అనే ‘శని’ పట్టేటప్పుడు మనకి తెలిసినా, ఎన్నేళ్లకి వీడుతుందో, అదీ.. ఆసలు వీడుతుందో లేదో కూడా తెలీదు.

ఇటు నా చేతులు అప్రయత్నంగా పేపరు పేజీలు వెనక్కి తిప్పుతుంటే, నా మనసు గత స్మృతుల పుటలని కావాలని వెనక్కి నెడుతున్నాయి.

*** ** *

“ఏమండీ.. మన రోహిత్ ఫిఫ్ట్ బర్త్ డే రేపే! గ్రాండ్గా చెయ్యాలి!” అన్న నా శ్రీమతి విమల మాటల్లో “అబ్బ! నేను తండ్రినై అప్పుడే ఐదేళ్లయిందా?” అని అనుకోకుండా వుండలేకపోయాను. జనవరి వచ్చిందంటే, కొత్త సంవత్సరంతో పాటూ మా అబ్బాయ్ పుట్టినరోజు వచ్చేసినట్లే! వాడి పుట్టినరోజు టాపిక్ నెల రోజుల ముందు నుండే యింట్లో మొదలౌతుంది.

“డాడీ! రేపు నా ఫ్రెండ్స్ అంతా మనింటికి వస్తారు. నా బర్త్ డే సూపర్ గా సెలబ్రేట్ చెయ్యాలి. తన డిమాండ్ ని నా ముందుంచాడు పుత్రతరత్నం రోహిత్.

“అవునండీ! మన మెయిన్ హాల్ గ్రాండ్గా డెకరేట్ చెయ్యాలి. పెద్ద కేకు తీసుకోవాలి. అలాగే అందరికీ డిన్నర్ అరేంజ్ చెయ్యాలి. ఫ్రెండ్స్, మన దగ్గర బంధువులని పిలవాలి” ఇలా తన ఆలోచనల్ని నా ముందుంచి విమల తన ఊహల పల్లకిలో ఊరేగుతూ.

“యస్.. తప్పకుండా! గ్రాండ్గా చేద్దాం. చూస్తూ వుండు” అన్నాను.

ఆ మర్నాడు ప్రత్యేకంగా పార్టీ డెకరేటర్స్ ని పిలిపించి, ఇంట్లో మెయిన్ హాల్ డెకరేట్ చేయించాను. మెయిన్ హాల్లో ఒక సైడ్ వాల్ కి “హేపీ బర్త్ డే” అన్న అక్షరాలు అందంగా ధర్మకోల్ పీట్ పై రంగు రంగుల చెమ్మితో డెకరేట్ చేసి అంటించారు. హలంతా బెల్టా స్పృతో, రంగు రంగుల కామితాలతో రూమ్ కలరికి తగ్గట్లు అందంగా అలంకరించారు డెకరేటర్స్. చిన్న స్టేజ్ ఏర్పాటు చేసి ఫోకస్ లైటింగ్ కూడా ఎరేంజ్ చేసారు.

ఇదంతా చూసి రోహిత్ ఆనందానికి అవధుల్లేవు.

సాయంత్రం యిటు పిల్లల సందడితో, అటు దగ్గరి బంధువుల మధ్య రోహిత్ పుట్టినరోజు అట్టహాసంగా

జరిగింది. టేబుల్ని మూడింతలు ఆక్రమించిన స్పెషల్ చాక్లెట్ కేక్ ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలిచింది. పిల్లల కేరింతలు, చప్పట్ల మధ్య రోహిత్ కేక్ కట్ చేస్తుంటే వాడి కళ్లల్లో కనబడిన ఆనందాల వెలుగులు చూసి సంతోషపడ్డాను.

విమలతో పాటు, బంధువులంతా రోహిత్ కి ఆశీర్వాదాలు అందిస్తుంటే నాకు చాలా ఆనందమేసింది. ఇక రోహిత్ స్నేహితులైతే ఎరేంజ్ మెంట్స్ చూసి రోహిత్ ని ఆకాశానికెత్తేసారు. రుచికరమైన వంటకాలు కేటరింగ్ వాళ్లు వడ్డించగా అందరూ తృప్తిగా తిన్నారు. బర్త్ డే సెలబ్రేషన్స్ చాలా గ్రాండ్ గా చేసారని కితాబిస్తుంటే, అనుకోకుండా రోహిత్ కళ్లల్లోకి చూసాను. వాడి కళ్లల్లో ఏదో మెరుపు, ఆనందం, ఉత్సాహం! అంతా వెళ్లిపోయాక రోహిత్ నా దగ్గరికి వచ్చి-

“డాడీ! ఎక్సలెంట్. మా ఫ్రెండ్స్ అంతా ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. ‘మీ డాడీ నిజంగా సూపర్ లా. చాలా ఖర్చు పెట్టి గ్రాండ్ గా చేసారని’ నిన్ను పొగిడారు. డాడీ, యు ఆర్ రాకింగ్.. యు ఆర్ మై హీరో” అంటూ తెగమెచ్చుకోవడంతో ఖర్చుకి తగ్గ ఫలితం దక్కిందన్న

ఆనందం నాలో కలిగింది.

*** ** *

“ఏమండీ! మన పెద్దది... అదే కమల ఫౌన్ చేసిందండీ. అల్లుడూ, పిల్లలతో సహా అంతా ఈ దసరా

పండక్కి వస్తున్నారట!” అన్న భార్య మాటలకి ఈ లోకంలోకొచ్చా.

ప్రతి సంవత్సరం రోహిత్ రాకపోయినా కనీసం పెద్దదో, చిన్నదో ఏ పెద్ద పండక్కో, దసరాలకో రావడం రివాజు. కొడుకు ఏ అమెరికాలో వున్నవాడిలా రెండు, మూడు సంవత్సరాల కొకసారి, అదీ వాడి తల్లి పోరితే యిలా వచ్చి అలా వెళ్లిపోతుంటాడు.

కొడుకుతో పాటు కూతుళ్లు కూడా ఇండియాలోనే వేరు వేరు రాష్ట్రాలలో దగ్గరగానే వున్నారు. రోహిత్ పట్టుమని పది రోజులు కూడా ఫ్యామిలీతో మా దగ్గర వుండిన వైనం లేదు. ఈ పరిస్థితులకు అసలు కారణం మా మధ్య నడుస్తున్న ‘బ్యాడ్ ఫేజ్’ అని నాకు తెలుసు. మా వాడి తీరు క్రమేపీ నాతోపాటు నా భార్యకీ అలవాటైపోయింది.

ఎందుకో ఈ రోజు రోహిత్, వాడు పెరిగి పెద్దయిన వైనం వద్దన్నా నాకు గుర్తుకొస్తుంది. ఇంతలో కమల

ఫ్యామిలీతో యిక్కడికి వస్తున్నదనే వార్త వినడం యాదృచ్ఛికంగా అనిపించింది.

“కమల వస్తోందా? మంచిది!” ఏ ఫీలింగ్స్ లేకుండా నా గొంతు పలికింది.

విమలకి భర్త నిర్లిప్తత అర్థమైంది. అమెకు తెలుసు, తన భర్తకి కూతురొస్తోందన్న ఆనందం కన్నా, యిటు కొడుకు వస్తున్న సూచనలు కనబడకపోవడమే అందుకు కారణమని.

*** ** *

“రోహిత్! కాఫీ రెడీ! వచ్చి కాస్త తీసుకో!” అంటూ వంట గదినుండి భార్య రేష్మి పిలుస్తున్నా, రోహిత్ మనసు పట్టించుకోలేదు. ఎందుకో సొంత ఊరు వెళ్లాల్సి, అక్కడ నాలుగు రోజులందాల్సి.. అనే కొత్త కోరిక ఈ మధ్య కలగడం అతడికే వింతగా వుంది.

దానికితోడు ఈ రోజు అక్కడినుండి అభ్యర్థన! రెండేళ్లకో, మూడేళ్లకో మొక్కుబడిగా యిలా వెళ్లి, అలా వచ్చే యడమే అతడి పద్ధతి. అదీ అమ్మకోసం! తండ్రితో యిమడటం ఎందుకో కష్టంగా వుండేది. అందుకు

రోహిత్ ఉద్దేశంలో బలమైన కారణాలున్నాయి.

చాలా కాలంగా తండ్రి మీద తన అభి

ప్రాయం నిశ్చయంగా అలానే వుండిపో

యింది. అనుకోకుండానే తన విద్యార్థి

దశలోకి మనసు అడుగుపెట్టింది.

*** ** *

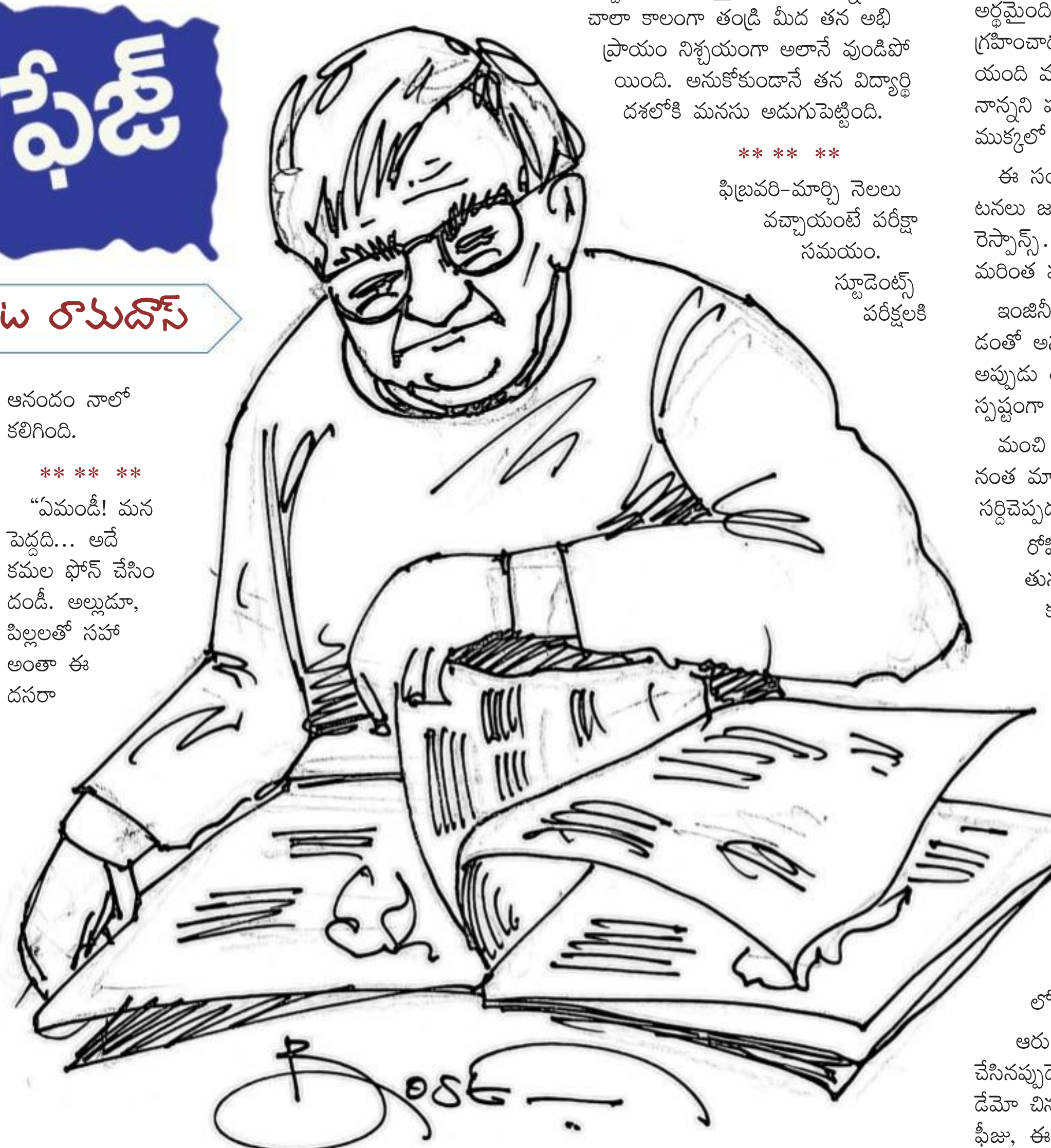
ఫిబ్రవరి-మార్చి నెలలు

వచ్చాయంటే పరీక్షా

సమయం.

స్టూడెంట్స్

పరీక్షలకి

సీరియస్ గా ప్రిపేర్

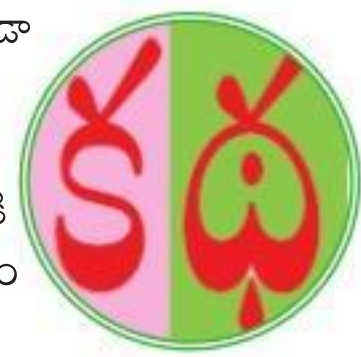
అయ్యే రోజులు. అందరి విద్యార్థుల్లాగే రోహిత్ కూడా ఆ వత్తిడిలో వున్నాడు.

పదో క్లాస్ ముందు వరకు నాన్న చాలా బాగా వుండేవాడు. చిన్నప్పుడు హీరోగా అనిపించిన తన నాన్న క్రమేపీ సగటు నాన్నలా అనిపించడం మొదలుపెట్టింది రోహిత్ కి. ఇక పది పబ్లిక్ ఎగ్జామ్స్ సమయంలో యిటు క్లాస్ లో మాష్టర్ కి, అటు తండ్రికి పెద్ద తేడా కనిపించలేదు. నాన్న పదే పదే పదవ తరగతి ప్రాముఖ్యత గురించి ఏకరువు పెట్టేవాడు.

ఇక పది గడిచేసరికి, ఇంటర్, కాలేజీలోనైనా కాస్త ఎంజాయ్ చేద్దామనుకున్న రోహిత్ ని ఎమ్.పి.సి.లో వేసి, ఇంజనీరింగ్ ఎంట్రన్స్ కోచింగ్ మొదలుపెట్టారు. ఇదంతా రోహిత్ ప్రమేయం లేకుండానే జరిగిపోయింది.

“రోహిత్.. నువ్వు ఇంజనీరింగ్ ఎంట్రన్స్ లో మంచి ర్యాంక్ సాధించాలి. అప్పుడే మంచి భవిష్యత్తు. లేకపోతే ఈ రోజుల్లో చాలా కష్టం. కోచింగ్ తీసుకుంటున్నావు,

కాలేజీలో స్పెషల్ క్లాసులు కూడా ఎటెండ్ అవుతున్నావ్. మనసు పెట్టు, నువ్వు సాధిస్తావు” లాంటి మాటల క్లాసులు రోజుకి నాన్న ఈ మధ్య ఎన్ని తీసుకుంటున్నాడో లెక్కలేదు.

ఈ మాటలు రోహిత్ కి కొత్తకాదు. నాన్న కోణంలో యివి వెన్ను తట్టే మాటలు. కానీ రోహిత్ దృష్టిలో అది ‘సస’. క్రమేపి ఫ్రెండ్స్ ద్వారా అందరి పేరెంట్స్ ఇలా వుండరని తెలుసుకునేసరికి రోహిత్ దృష్టిలో నాన్న మార్పులు తగ్గిపోయాయి.

ఆ రోజు గుర్తుంది.. “నాన్నా ఈ రోజు మా ఫ్రెండ్స్ తో కలసి కంప్లెండ్ స్టడీస్ చేయడానికి మా ఫ్రెండ్ యింటికి వెళ్లాల్సి. నైట్ అక్కడే వుండి చదువుకుంటా” అని పర్మిషన్ అడిగాడు రోహిత్.

“వద్దు.. ఏం చదువుకోవాలన్నా యింటివద్దే చదువుకో” అని నాన్న కచ్చితంగా చెప్పడంతో రోహిత్ మనసు గాయపడింది. చదువు పేరుతో మేమంతా ఎక్కడ టైం పాస్ చేస్తామేమోనని నాన్న భయమని అర్థమైంది రోహిత్ కి. నాన్న తనని సమ్మదం లేదని గ్రహించాడు. ఫ్రెండ్స్ అందరితో చదివితే ఒకరికి తెలియంది మరొకరి నుండి తెలుసుకోవచ్చు. ఆ ఉద్దేశంతోనే నాన్నని పర్మిషన్ అడిగితే, ఆలోచించకుండా ఒక్క ముక్కలో వద్దనేసాడు.

ఈ సంఘటన తరువాత ఇలాంటివి మరెన్నో సంఘటనలు జరిగాయి. అన్నింటికా నాన్న నుండి నెగటివ్ రెస్పాన్స్. వీటి ప్రభావంతో రోహిత్ దృష్టిలో నాన్న మరింత పలచబడ్డాడు.

ఇంజనీరింగ్ ఎంట్రన్స్ లో లక్ష్యానికి దగ్గర్లో నిలచిపోవడంతో అనుకున్న కాలేజీలో సీటు దొరకలేదు రోహిత్ కి. అప్పుడు తనకంటే నాన్నే ఎక్కువ నిరుత్సాహపడ్డం స్పష్టంగా గమనించాడు రోహిత్.

మంచి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో సీటు దొరక్కపోయినంత మాత్రాన జీవితం యిక్కడితో ఆగిపోదని తల్లి సర్దిచెప్పడంతో నాన్న కాస్త తగ్గాడు.

రోహిత్ వయసుతో పాటూ ఇంజనీరింగ్ చదువు తున్న దశలో తండ్రి-కొడుకుల మధ్య దూరం కూడా పెరిగింది. ఇంజనీరింగ్ పూర్తయ్యాక మంచి కాలేజీలో ఎం.బి.ఎ. చేసి మల్టీనేషనల్ కంపెనీలో మంచి ఉద్యోగం సంపాదించాకా తండ్రి కాస్త మెత్తబడినా, అప్పటికే వారి మధ్య దూరం ఏర్పడిపోయింది.

*** ** *

“రోహిత్... ఏంటా ఆలోచన? ఇవాళ చిన్నదాన్ని నర్సరీలో జాయిన్ చెయ్యాలి. ఇంటర్మీడియట్ పాటు అడ్మిషన్ ఫీజు కూడా వెంటనే కట్టేయాలి, త్వరగా రెడీకా” అన్న మాటలకి ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు రోహిత్.

ఆరు నెలల క్రితం హైస్కూలో పెద్దోడిని జాయిన్ చేసినప్పుడే అర లకారం హరించుకుపోయింది. ఇప్పుడేమో చిన్న దాన్ని స్కూల్లో జాయిన్ చెయ్యడానికి ఆ ఫీజు, ఈ ఫీజుని చెప్పి ఏకంగా లకారానికి రెక్కలు రాబోతున్నాయి. ఈ పరిస్థితులు కొంచెం యిబ్బందిని కలిగించినా తప్పని ఖర్చులు. దాంతో అనుకోకుండానే రోహిత్ కి నాన్న గుర్తుకొచ్చాడు.

ఇద్దరి పిల్లల ఖర్చులకే, అదీ బాగా సంపాదిస్తున్న తనకే వెతుక్కోవలసి వస్తే తనతో పాటు యిద్దరక్కల్ని నాన్న మంచి చదువులు చదివించడమే కాక వారికి మంచి సంబంధాలు చూసి ఎలా పెళ్లిళ్లు చేసాడబ్బా? అని ఒక్కసారి అనుకోకుండా వుండలేకపోయాడు రోహిత్. ఎందుకంటే తండ్రి సామాన్యమైన మూడవ తరగతి ప్రభుత్వ ఉద్యోగి. ఉద్యోగంలో విలువల్ని విడిచిపెట్టకుండానే తమకి ఏ లోటూ లేకుండా పెంచడం నాన్నకి ఎలా సాధ్యపడిందన్న విస్మయానికి గురయ్యాడు, రోహిత్.

“ఊ.. తమకోసం ఎన్ని సుఖాలని తల్లిదండ్రులు పదులుకున్నారో?” అన్న ఆలోచన అనుకోకుండా రోహిత్ కి కలిగింది.

*** ** *

(మిగతా 12వ పేజీలో..)

బ్యాడ్ ఫేజ్..

(11వ పేజీ తరువాయి..)

“నాన్నా! మేమంతా ఈ నెల పదో తారీఖు వస్తున్నాం. మీరంతా బాగున్నారా?” అని ఫోన్లో డేట్ కన్యాం చేసిన కమలతో-

“ఆ... బాగున్నా. అందరూ తప్పకుండా రండి. నేనే కాదు మీ అమ్మ కూడా ఎంతో ఎదురుచూస్తోంది” అన్నాను.

“నాన్నా! తమ్ముడు వస్తున్నట్టు ఏమైనా కబురు చేసాడా?”

“లేదు..” పొడిగా అన్నాను.

“సరే...నేను తమ్ముడితో మాట్లాడతా” మళ్లీ తనే అంది.

“ఉండు.. అమ్మకిస్తున్నా ఫోను” అంటూ ఫోను విమలకిచ్చా.

ఎందుకో నా మనసు రోహిత్ మట్టు తిరిగింది. తల్లిదండ్రులని చూడాలంటే పిల్లలకెందుకింత కష్టం? నేను రోహిత్‌ని సరిగ్గా గెంచలేదా? లోటేమైనా చేసానా? తండ్రిగా, కొడుకు ఉన్నత శిఖరాలు అందుకో వాలని కోరుకోవడం తప్పా? ప్రతి తల్లిదండ్రులూ దేశానికి తమ బిడ్డల్ని సైనికులుగా అందించలేకపోవచ్చు. కనీసం మంచి పౌరుడుని అందించాలని తన లాంటి తండ్రి కోరుకోకూడదా? ఇలా నా ఆలోచనలు ఇన్నాళ్లూ సాగాయి.

ఐతే నా ఆలోచనలు యిప్పుడు వేరే కోణంలో ఆలోచించడం నాకే వింతగా అనిపించింది. “కర్ణుడి చావుకి కారణాలు కోటి” అన్నట్టు తండ్రి-కొడుకుల బంధం, ముఖ్యంగా మా మధ్య పలచబడటానికి ఎన్నో కారణాలు. కొడుకు చెడు సావాసానికి లోస్తే ఎక్కడ దారి తప్పుతాడో అనే అనవసర భయంతో క్రమశిక్షణ పేరిట వాడిని అతిగా నియంత్రించానా? వాడి యిష్టాలూ, వాడి బలహీనతలని అర్థం చేసుకోకుండా సగటు తండ్రిలా నా ఉద్దేశాలే రుద్దేసానా? వాడి సమర్థతని ఎక్కువగా అంచనా వేసానా? కొంత వయసా చ్చాక కూడా వాడికి స్వతంత్రంగా ఆలోచించే స్వేచ్ఛని వ్వలేదా? వాడిని కొంత కూడా సమ్మకపోవడానికి నా సంస్కారం మీద నాకే సమ్మకం పోయిందా?

ఇవేనా మా మధ్య అగాధానికి కారణాలు? కొత్తగా యిలాంటి ఆలోచనలు ఈ మధ్య నన్ను తొలిచేసు న్నాయ్. నాలో నాకే కొత్తగా ఏమిటి యుద్ధం?” అనుకున్నాను.

*** ** *

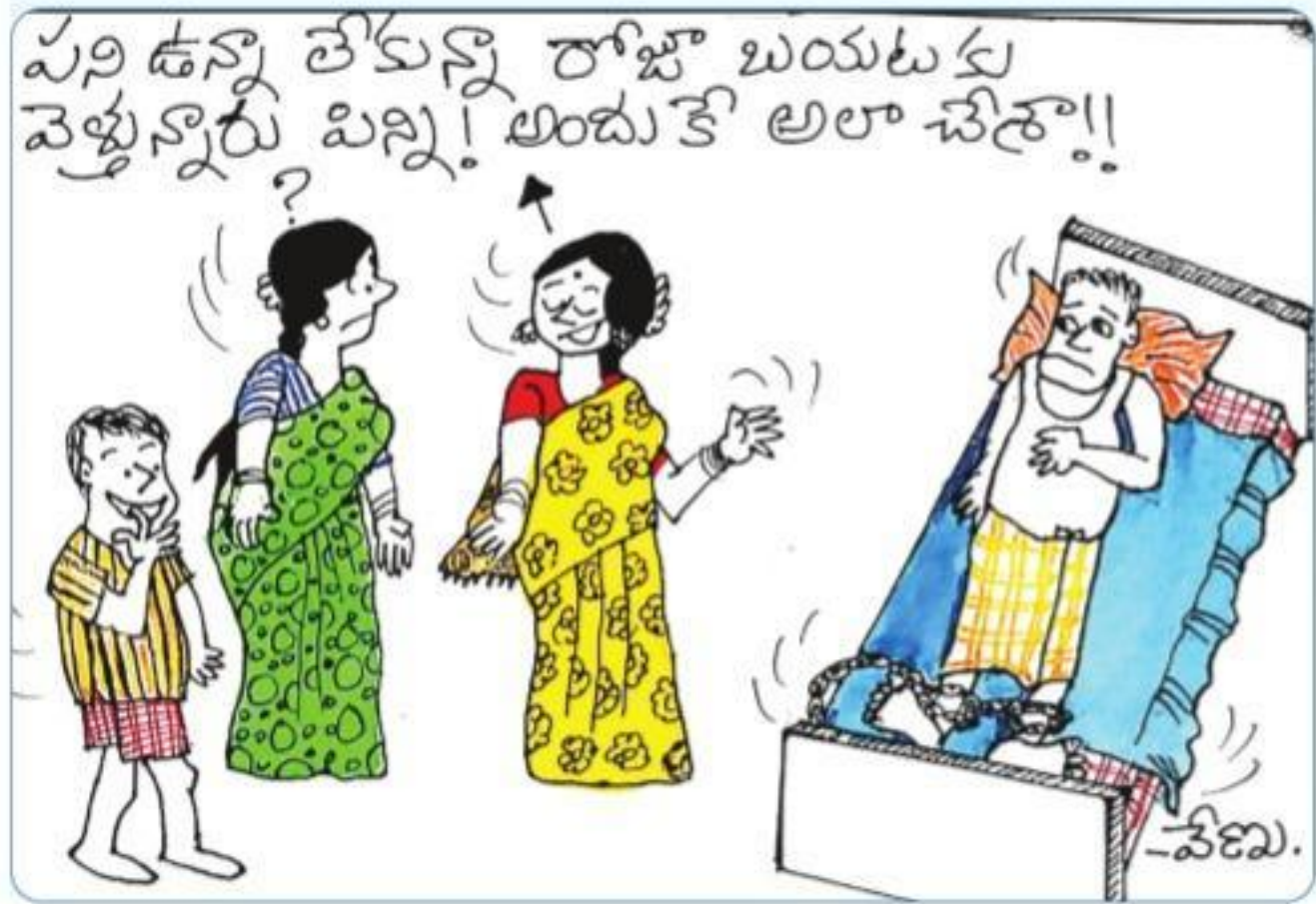
“రోహిత్! మీ సుపుత్రుడి మిడ్ టర్మ్ ఎగ్జామ్స్ ప్రోగ్రెస్ రిపోర్ట్ యిదిగో. ఎంత అధ్వాన్నంగా వుందో చూడు! వాడికి ఈ మధ్య చదువుకంటే ఆటల మీదే దృష్టి ఎక్కువైంది” అప్పుడే యింట్లో అడుగుపెడుతున్న భర్తకి కొడుకు మీద పెద్ద కంప్లయింట్ చేసింది రేష్మి.

“ఏమంది? యింతకీ వాడేడి? రమ్మను!” అన్నాడు రోహిత్.

“అదిగో! వాడి గదిలో ఏమాత్రం బాధ లేకుండా మొబైల్లో గేమ్ ఎంజాయ్ చేస్తున్నాడు” అంది రేష్మి.

“ఒరే రోహన్! నాన్న పిలుస్తున్నారు... రా! అంది కొడుకునుద్దేశించి, రేష్మి.

చేత్తో మొబైల్ పట్టుకునే అయిష్టంగా వచ్చి నాన్నకేసి కొంచెం భయంగా చూసాడు రోహన్.

“ఎంత్రా ఈ మార్గులు? ఇంగ్లీష్‌లో నలభై, సైన్స్‌లో యాభై, మార్థ్స్‌లో అరవై. ఇవా మార్గులు? ఈ రోజుల్లో నూటికి నూరు అందరూ తెచ్చుకుంటుంటే నీకేంత్రా ఈ అత్తైసరు మార్గులు? యింకా నిను, వచ్చే ఏడాది నుండి ఐటి ఫౌండేషన్లో వేద్దామనుకుంటే ఇదిరా సువ్వు సాధించే మార్గులు? నెక్స్ట్ ఎగ్జామ్స్‌కి ఇంప్రూవ్ చెయ్యాల్సిందే” కొంచెం గట్టిగా కొడుకుని మందలించాడు రోహిత్.

ఈ మాటలకి రోహన్ మొహం ఎర్రబడింది. వాడి కళ్లు వర్షించడానికి సిద్ధమైన నల్లని మబ్బుల్లా ఉన్నాయి. మారు మాట్లాడకుండా లోనికి వెళ్లిపోయాడు రోహన్.

కొడుకుని మందలించాడేగానీ, రోహిత్ మనసులో ఏదో మూల చిన్న అసహనం. అనుకోకుండా రోహిత్‌కి తన స్కూలు రోజులు గుర్తుకొచ్చాయి. నాన్న తనని ఎప్పుడూ బాగా చదువుకో అని ఎందుకు పదే పదే చెప్పేవాడో, అదే! తనలాంటి కొడుకుల దృష్టిలో ‘సస’ ఎందుకు పెట్టేవాడో యిప్పుడు తెలుస్తోంది. ఆలోచించాడు రోహిత్. అప్పటికీ, యిప్పటికీ ఏం మారలేదు. ఆ రోజు మా నాన్న! ఈ రోజు నేను! అదే తప్పు చేస్తున్నామా? అనుకున్నాడు రోహిత్.

కోరుకోకుండానే నాన్న పైన అపోహపు చిల్లు పడింది. మనసులో అంతర్భుధనం మొదలైంది. అదీ యిదీ అన్ని కచ్చితంగా తెలీని బాంధవ్య బంధంలో రోహిత్ మనసు చిక్కుకుంది.

“రేష్మి... ఈ దసరాకి మనమంతా మా నాన్న దగ్గరికి వెళ్తున్నాం” వున్నట్టుండి అన్నాడు, రోహిత్.

రేష్మి ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడింది. అత్తగారి దగ్గరికి వెళ్తున్నందుకు కాదు. ఎప్పట్లా “మా అమ్మ దగ్గరికి వెళ్తున్నాం” అనకుండా ‘నాన్న దగ్గరికి’ అన్న కొత్త మాట ఆమెని ఉలిక్కిపడేటట్టు చేసింది. భర్తవైపు వింతగా చూసింది.

ఆ చూపుల్ని తప్పించుకుంటూ లోపలికి వడివడిగా వెళ్లిపోయాడు రోహిత్.

*** ** *

“ఏమండీ! ఇది విన్నారా? రోహిత్ పిల్లలతో సహా దసరాకి వస్తున్నాడు, యిప్పుడే ఫోన్ చేసాడు. విశేష మేంటంటే ఈసారి పది రోజులుపైనే యిక్కడ వుంటాడట!” బ్రేకింగ్ న్యూస్ చెప్పింది విమల హడావిడి చేస్తూ.

ఈ మాటలు చెబుతున్నప్పుడు నా భార్య మొహం దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోవడం స్పష్టంగా గమనించాను. ఈ వార్తలో ‘పది రోజులుంటాడట’ అన్న ముక్క విమల వత్తి పలకడం నాకు ఆసక్తిని కలిగించింది. మరో గంటలో పెద్ద కూతురు ఈ వార్తని కన్యాం చేస్తూ ఫోన్ చేసింది. తమ్ముడు కూడా వస్తున్నాడు కాబట్టి చెల్లినీ ఎలాగైనా రప్పిస్తానని హామీ ఇచ్చింది. ఇది తెలిసి నా మనసు అనుకోకుండా ఆనందానికి లోనైంది. చాలా ఏళ్ల తరువాత మొత్తం కుటుంబం ఒకేసారి కలుసుకోబోతున్నాం. ఈ తలంపు నాకు కొత్త ఉత్సాహాన్నిచ్చింది. ఇక నా సతీమణి పరిస్థితి చెప్పనే అక్కర్లేదు!

*** ** *

పిల్లలంతా రావడానికి నెలపైన టైం వున్నా, ఇప్పు ట్నుంచే కంగారు, ఆనందం, హడావిడి లాంటివి విమలలో స్పష్టంగా గమనిస్తున్నా. పిల్లలకి ‘అది చెయ్యాల్సి, యిది చెయ్యాల్సి’ ‘ఇవి కొనాల్సి.. అవి కొనాల్సి’ ‘అక్కడికి వెళ్లాల్సి.. యిక్కడికి వెళ్లాల్సి’ అంటూ ప్రతి నిమిషం నాతో చెబుతూనే వుంది. ఆమె తీరు నాకు కొత్త కాకపోయినా ఇలా ఆమెని చూసి చాలా రోజులే అయ్యింది అనుకున్నాను.

దసరా పండక్కి సరిగ్గా రెండు రోజులు ముందుగా- పెద్దదీ, చిన్నదీ, కొడుకూ ఒకరొకరుగా ఒకటైండు రోజుల వ్యవధిలో వచ్చేసారు. వారి రాకతో ఇల్లు కళకళలాడింది. వస్తూనే కొడుకూ, మనవడూ యిద్దరూ నన్ను పలకరించారు. కొడుకు పలకరింపులో చాలా ఏళ్ల తరువాత ఆప్యాయత తొంగిచూడడం నాకు

విస్మయాన్ని కలిగించింది. యిటు కొడుకు పిల్లలూ, కూతుళ్ల పిల్లలు ‘తాతా-మామ్మ’ ‘తాతా- అమ్మమ్మ’ అంటూ పిలుస్తూ యిల్లంతా పరిగెడుతుంటే ఆ వాతవరణమే వేరుగా వుంది.

ఎన్నో కబుర్లు యిటు కూతుళ్లూ, కోడలు విమలతో పంపకుంటుంటే, ఆమె ఆసక్తిగా వింటూ మధ్య మధ్యలో విరగబడి నవ్వుతూ ఎంతో సంతోషంగా వున్న నా భార్యని చూసి నా మనసు నిండిపోయింది.

ఆ రోజు రాత్రి భోజనాలు ముగిసాకా అంతా తీరిగ్గా యింటి డాబా మీదకి చేరుకున్నాం.

నేను వాలుకుర్చీలో కూర్చుని తాంబూలం వేసుకుని వెనక్కి చేరబడి భుక్తాయాసం తీర్చుకుంటున్నాను. మరో వైపు విమల, కమల, కోడలూ ఫ్లాస్క్ చాప మీద కూర్చుని సాయంత్రం పెరట్లో కోసిన పూలని తమతో తెచ్చుకున్న ప్లేట్లో నుండి తీసి మాల కడుతూ కబుర్లు చెబుతున్నారు.

కింద హాల్లో అల్లుళ్లూ, చిన్నదీ పిల్లలతో టి.వి. చూస్తూ వుండిపోయారు.

యింతలో రోహిత్ డాబా మీదకొచ్చాడు. దగ్గర్లో వున్న కుర్చీని లాగి నాకు కాస్త దగ్గరగా కూర్చున్నాడు.

అక్కడికొచ్చిన కొడుకుని చూసి విమల “రా..! రా..! చాలా రోజులకి మనమంతా కలసి యిలా ఒకచోట చేరాం. ఎలా వుందిరా ఉద్యోగం? ఎలా సాగుతున్నాయి రోజులు?” అంటూ ఆప్యాయంగా కొడుకుని చూస్తూ అడిగింది విమల.

వారి మాటలు కళ్లు మూసుకునే వింటున్నాను. “బాగానే వుందమ్మా ఉద్యోగం. యిల్లూ, పిల్లలు.. ఇదే అక్కడి జీవితం. ప్రత్యేకించి మనసు విప్పి మాట్లాడటానికి పెద్ద దిక్కు ఎవరున్నారని?” కొంత నిరుత్సాహం తొంగిచూసింది రోహిత్ మాటల్లో.

ఈ మాటలకు నేను కొంత ఉలిక్కిపడ్డ మాట వాస్తవం. ఎందుకంటే రోహిత్ ఇంత కొత్తగా మాట్లాడటం నేను వినగా యిదే మొదటిసారి.

“అదేంట్రా! అలా అంటావ్. నీకిప్పుడే కష్టం వచ్చింది? ఒక్కసారైనా మాతో చెప్పలేదేం?” అంది విమల.

“ఏం చెప్పేది? ఇన్నోళ్లలో ఒక్కసారైనా నా దగ్గరికి వచ్చావా?” అంటూ తల్లినీ ప్రశ్నించిన రోహిత్ మాటల్లో నిష్కారంకంటే బాధ తొంగిచూసింది.

కొడుకులో ఏదో తేడా గమనించాను.

“రమ్మని పట్టుబడితే రాకుండా వుంటారా!” సమాధానమిచ్చింది.

“ఏమో! ‘ఇది తప్పు.. ఇది మంచి, ఇలా చెయ్యి’ అని చెప్పేవాళ్లే లేకపోయేసరికి నేనేం చేస్తున్నానో నాకే తెలియలేదు”.

కొడుకు మాటల్లో ఈ ఆకస్మిక మార్పుకి నాకు ఆశ్చర్యంతో పాటూ ఆనందం వేసింది.

“ఒరే! మేం నీకు దూరంగా వున్నా మా మనసంతా నీ చుట్టే! మా దీవెనలెప్పుడూ నీకే వుంటాయిరా!” సమాధానమిచ్చింది విమల.

అప్పుడు ఆమె గొంతు గద్గదపోవడం నేను గమనించాను.

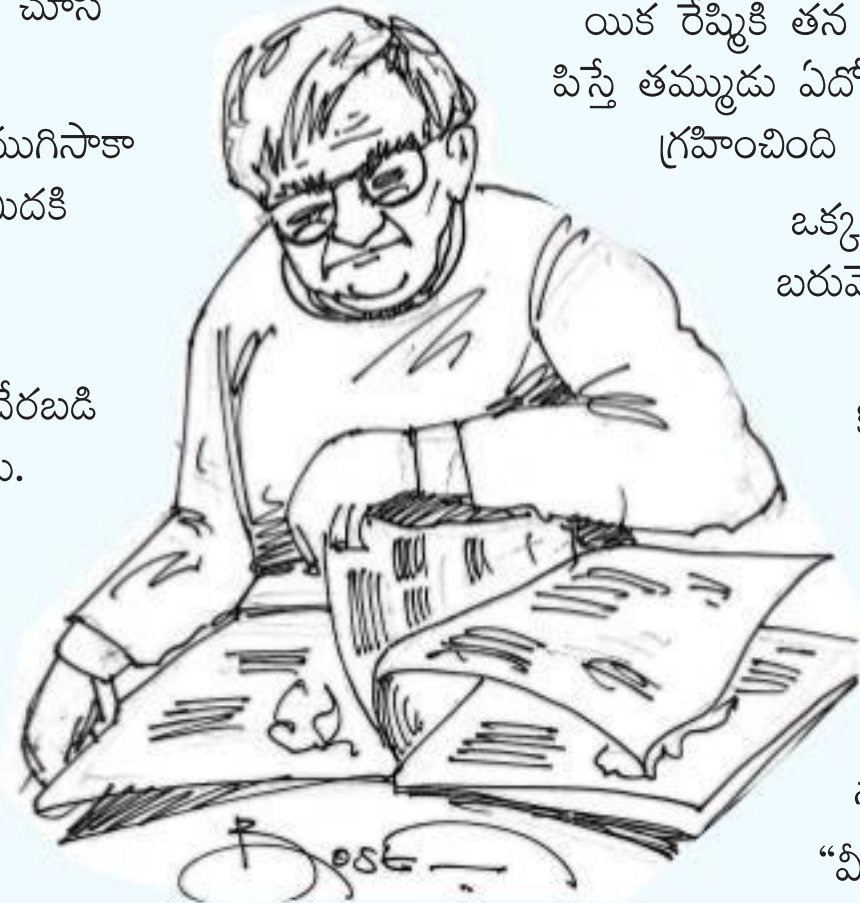
అక్కడ కాసేపు మౌనం రాజ్యమేలింది.

“నాన్నా!” అంటూ నా వైపు తొంగిచూసాడు, రోహిత్.

కొడుకు యింత భావోద్వేగానికి గురికావడం మొదట సాధారణా చూసాను. దాంతో నా మనసు కూడా చలించింది.

“ఎంత్రా? ఏమైంది?” అనుకోకుండానే ప్రేమగా వచ్చేసాయి ఆ మాటలు నా నోట.

“ఏం లేదు నాన్నా... నీతో, అమ్మతో ఏదో మాట్లాడాల్సి, ఏదో చెప్పుకోవాలని ఈ రోజు ఎందుకో అనిపిస్తోంది” అగాడు, రోహిత్.

యిక రేష్మికి తన భర్త ప్రవర్తన వింతగా అనిపిస్తే తమ్ముడు ఏదో మధన పడుతున్నాడని గ్రహించింది కమల.

ఒక్కసారిగా అక్కడి వాతావరణం బరువెక్కింది.

“లేదు నాన్నా. నాకిప్పుడు కొత్తగా ఏ కష్టం రాలేదు. సంతోషంగానే వున్నా. కాకపోతే ఈ నా సుఖ సంతోషాలకి అనలు కారణం మీరేనని అలస్యంగా తెలుసుకున్నాను” అగాడు, రోహిత్.

“మీ అంచనాలని అందుకోకపో

యిన క్షణాన ఏర్పడ్డ మన మధ్య దూరం ఇన్నాళ్లూ నన్ను నడిపిస్తే, యిప్పుడిప్పుడే తప్పు చేసానని అర్థమౌతోంది. మీ స్థానంలోకి నేనూ, నా స్థానంలోకి రోహన్ వచ్చేవరకు నాకు ఓ తండ్రి బాధ అర్థంకాలేదు. బహుశా జీవితంమంటే యిదేనేమో? ఈ మధ్య నా మనసు నన్నే ప్రశ్నిస్తుంటే చాలా మధన పడ్డాను. ఆ వేదనే యిప్పుడు మీ ముందు నిలబెట్టింది” చాలా ఉద్వేగంగా అన్నాడు రోహిత్.

విమల కళ్ల వెంట కన్నీళ్లు జల జల రాలుతున్నాయి. కోడలూ, కూతురూ చెమర్చిన కళ్లతో మా వేపే చూడటం స్పష్టంగా గమనించాను. ఇక నా కళ్లు వర్షించడానికి సిద్ధంగా వున్న నల్లని మబ్బుల్లా వున్నాయి. కొడుకు మాటలు చల్లని గాలిలా తాకేసరికి, యిక వర్షించక తప్పదన్నట్టు నా కంట కూడా కన్నీళ్లు జాలువా రాయి. ఈ పరిస్థితికి అనుకోకుండానే నా మనసు బయటికి మాట్లాడ్డం ప్రారంభించింది.

“ఊరుకో రోహిత్! ఎందుకలా అనుకుంటావు? బహుశా నేనే నిన్ను తప్పుదారిలో నడిపించానేమో? పిల్లల అసలు శక్తిని అంచనా వేయకుండా సగటు తండ్రిలా అతిగా ఆశించాను. అందుకే నిరాశ పడ్డా! నీ యిష్టాల్ని పట్టించుకోకుండా, నీ మీద సమ్మకం వుంచకుండా నీతో ఘర్షణ పడ్డానేమో? అందుకే మన మధ్య ఈ దూరం ఏర్పడినట్టుంది” ఈ మాటలు జీరబోతున్న గొంతుకతో అన్నాను.

కొద్ది నిమిషాలు అక్కడ మౌనం రాజ్యమేలింది. ఆ కాస్త సమయంలోనే అక్కడ అందరి మనసులు కొంచెం కుదుటపడ్డాయి.

“లేదు నాన్నా! బాధ్యతగల ఏ తండ్రయినా నీలానే ప్రవర్తిస్తాడని రోహన్ ఎదిగితే కానీ నాక అర్థంకాలేదు. తండ్రి-కొడుకుల మధ్య యిలాంటి దుస్థితి రాకూడదు” ఉద్వేగంగా అంటూ రోహిత్ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

“అవునూ! యిలాంటి పరిస్థితి నీకూ-నీ కొడుకు మధ్యన రాకూడదంటే ఒక పని చెయ్యాలి” అంటూ అగాను.

“ఏంటి నాన్నా..” సందిగ్ధంతో అన్నాడు, రోహిత్.

“రోహన్ విషయంలో సగటు తండ్రిలా ఆలోచించకుండా భిన్నంగా నేటి వర్తమాన కాల పరిస్థితులను బట్టి ఆలోచించు. చదువొక్కటే అన్నీ అనే ఆలోచన వాడికి కలిగించకు. వాడి ఇష్టాలను కనిపెట్టి ప్రోత్సహించు. వాడికి స్వయంగా ఆలోచించే అవకాశం యివ్వు. అప్పుడే మనిద్దరి మధ్య ఏర్పడ్డ ఈ పరిస్థితి మీ యిద్దరి మధ్య వునరావుతం కాదు” అన్నాను.

“యన్... కర్కె నాన్నా!” అన్నాడు తేలికపడ్డ మనసుతో రోహిత్. ఆ సాయంత్రం ఎందుకో చాలా ప్రత్యేకంగా అనిపించింది. మా అందరి హృదయాలు అహ్లాదానికి లోనైనాయ్.

నా మనసు ఆలోచిస్తోంది... ‘యన్..మా తండ్రి-కొడుకుల బంధానికి పట్టిన గ్రహణం తొలిగిపోయింది. అదే... మా మధ్య నెలకొన్న ‘బ్యాడ్ ఫేజ్’ నేటితో ముగిసిందన్న తలంపు నా పెదవులపై చిరునవ్వుని పూయించింది.

పండుగల మానం 'శ్రావణం'

హైందవ సంస్కృతీ, సంప్రదాయాల ప్రకారంగా చూసుకున్నట్లయితే ఒక్క సంవత్సర కాలంలో లెక్కకు మించినన్ని పండుగలున్నాయి. అవన్నీ కాలమానం ప్రకారం, తిథులు, నక్షత్రాల ప్రకారంగానే వస్తుంటాయి. ఒక్కో మాసంలో ఒక్కో రకమయిన పండుగలు, పర్వదినాలు, శుభదినాలు వస్తుంటాయి. అయితే శ్రావణమాసంలో మాత్రం ఎక్కువ పండుగలు వస్తాయి. శ్రావణమాసం వర్షరతువులో వస్తుంది. ఈ మాసం అంతా ఎంతో లక్ష్మీప్రదమైందిగా చెప్పకోవచ్చు. శ్రావణమాసం వచ్చిందంటే చాలు పండుగల వెల్లువ వచ్చినట్లుగా భావించవచ్చు. శ్రవణా నక్షత్రం విశిష్టమైంది. చంద్రుడు శ్రవణా నక్షత్రంలో వస్తాడు. కాబట్టి ఈ మాసానికి శ్రావణ మాసమని పేరు వచ్చింది.

శ్రీమహావిష్ణువు జన్మనక్షత్రం కూడా శ్రవణా నక్షత్రమే. శ్రావణ మాసంలో వరలక్ష్మీ వ్రతం, రాఖీపౌర్ణమి, నాగుల చవితి, నాగుల పంచమి (గరుడ పంచమి), హయగ్రీవ జయంతి, శ్రీకృష్ణాష్టమి, శుద్ధ ద్వాదశి (దామోదర ద్వాదశి) .. మొ.. పండుగలు జరుపుకుంటారు. బలి చక్రవర్తికి పట్టాభిషేకం జరిగింది కూడా శ్రావణమాసంలోనే. ఈ మాసంలో వచ్చే తిథులు అష్టమి, నవమి, ఏకాదశి, త్రయోదశి, చతుర్దశి, అమావాస్య, పౌర్ణమి వంటి తిథులు లక్ష్మీపూజకు శ్రేష్ఠం.

శ్రావణ మాసంలో ప్రతి ఇల్లా ఎంతో శోభాయమానంగా రంగు రంగుల రంగవల్లులతో అలంకరించి, ద్వారాలకు మామిడి ఆకుల తోరణాలతో ఎంతో అహ్లాదకరంగా నిండి ఉంటుంది. శ్రావణ పౌర్ణమికి ముందు వచ్చే శుక్రవారం వరలక్ష్మీ వ్రతం చేసుకుంటారు. వీలుకానివారు శ్రావణమాసంలో వచ్చేటటువంటి ఏ శుక్రవారం రోజునా వరలక్ష్మీ వ్రతాన్ని జరుపుకుంటారు. మొత్తంమీద శ్రావణమాసం అంతా ముత్తదువుల పూజలు, నోములు, పేరంటాలతో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది.

శ్రవణం అనగా వినటం. ఇటు వంటి శ్రావణమాసంలో లక్ష్మీదేవి తనను ఎవరయితే పిలుస్తారో వారి

మొరను ఆలకించి, అలాంటివారిని కరుణిస్తుంది. గృహ నిర్మాణానికి శ్రావణమాసం బాగుంటుంది. ఈ మాసం లక్ష్మీప్రదమయిన మాసం కావడంతో తనను ఆరాధించే వారందరికీ సకల సంపదలు కలిగిస్తుంది. సోమవారం, శుక్రవారాలు లక్ష్మీదేవికి ప్రీతికరమయినవి. ఉదయం, సాయంత్రం దీపారాధన చేసినట్లయితే దీర్ఘసుమంగళిగా ఉంటారు. ఈ విధంగా లక్ష్మీదేవిని కొలిచినవారికి సకల కోరికలు తీరుతాయని చెప్పవచ్చు.

“వ్రత్యతే అనేనా ఇతి వ్రతమ్”

వ్రతం అనగా నియమ, నిష్ఠమలతో చేసేదని అర్థం. శ్రావణ మాసంలో స్త్రీలు సూర్యోదయానికి ముందే నిద్రలేచి ఇంటినంతటినీ శుభ్రం చేసుకుని పూజలు, వ్రతాలు చేసుకుంటారు. వరలక్ష్మీ వ్రతం చేసుకునేవారు ముత్తయిదువులను తమ ఇంటికి లక్ష్మీస్వరూపంగా ఆహ్వానించి పూజాసంతరం

వాయనం ఇచ్చి, భోజనాలు పెడతారు. వచ్చినవారు లక్ష్మీ స్వరూపులే కనుక వారి మంచి మనస్సు మనకు ఎన్నో శుభాలను కలిగిస్తుందని చెప్పటంలో అతిశయోక్తి ఏమీ లేదు. వివాహమయిన స్త్రీలు మంజుగౌరీ వ్రతాన్ని ఆచరిస్తారు. మంగళగౌరీ వ్రతం చేసుకోవడం వల్ల సంతాన సౌభాగ్యాలు కలుగుతాయి. శ్రావణమాసంలో వచ్చేటటువంటి సోమ, మంగళ, శుక్ర, శనివారాలకు చాలా ప్రాధాన్యం ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుని జననం కూడా శ్రావణ మాసంలోని బహుళ అష్టమి తిథినాడు, రోహిణి నక్షత్రం ఉండగా జరిగింది. అందుకే కృష్ణాష్టమిని గోకులాష్టమిగా, కృష్ణ జయంతిగా, శ్రీజయంతిగా పిలుచుకుంటారు. కేవలం అష్టమి తిథి మాత్రమే ఉన్నట్లయితే కృష్ణాష్టమి అని, నక్షత్రం రోహిణి ఉన్నట్లయితే శ్రీకృష్ణ జయంతి అని అంటారు. సృష్టిలోని అందరికీ మోక్షం, యోగం, జ్ఞానం కలగాలని శ్రీమద్భగవద్గీతను రచన చేసాడు జగన్నాటక సూత్రధారి. శ్రీకృష్ణుడు తల్లులకు బాలకృష్ణునిగా, పిల్లలకు చిలిపి కృష్ణునిగా, యువతులకు గోపికా వల్లభునిగా, పెద్దలకు గీతాకారునిగా ఉంటాడు.

అదే విధంగా ఇంకొక పండుగ గురించి చెప్పుకున్నట్లయితే విద్యలకు ఆధిపతి అయిన హయగ్రీవ జయంతి. శ్రావణమాసంలోని బహుళ శుద్ధ పౌర్ణమి

నాడు హయగ్రీవుని అవతరణ జరిగింది. హయగ్రీవుడు శ్రీమహావిష్ణువు అవతారమే. పూర్వం హయగ్రీవుడు అనే రాక్షసుడు వుండేవాడు. ఆ రాక్షసుడు దేవాధిదేవతలను హింసిస్తుండగా వారంతా శ్రీమహావిష్ణువును వేడుకోగా, అతని అవతారంలో ఉన్నవారి చేతిలోనే మరణిస్తాడని సెలవిస్తాడు. ఒకసారి మళ్ళీ దేవతలను వేధిస్తుండగా, పరమశివుడు వెళ్లేసరికి శ్రీమహావిష్ణువు తన గడువ (పెదవుల కింది భాగం) కింద విల్లు చివరను పెట్టుకొని వుండగా శివుడు చెదపురుగులుగా మారి విల్లు తాడును కొరికేస్తాడు. వెంటనే ఆ దారం తెగి పోయి స్వామివారి శిరస్సు వేరయిపోగా ఆ సమయంలో హయగ్రీవుని సంహరించటానికి గుర్రం శిరస్సును తెచ్చి అతికించగా, తదనంతరం హయగ్రీవ రూపంలో శ్రీమహావిష్ణువు హయగ్రీవుడు అనే రాక్షసుడిని సంహరిస్తాడు. దేవతా గణమంతా సంతోషిస్తారు. విద్యకు మూలం హయగ్రీవుడు. విద్య అనగా లలితా విద్యలు మృతసంజీవిని విద్యలుగా పిలువబడే అపరా విద్యలు. హయగ్రీవ ఉపాసన చేసినట్లయితే ఎంతటి పాపాలైనా సరే సత్తాయి. విద్యార్థులు హయగ్రీవుని పూజించటం మూలాన విద్యారంగంలో ముందుకు వెళ్లగలరు.

ఇంకొక ముఖ్యమయిన పర్వదినం రాఖీ పండుగ (రక్షా బంధనం). ఇది అన్నా చెల్లెళ్లు, అక్కా తమ్ముళ్ల ప్రేమాభిమానాలకు ప్రతీక. సోదరి సోదరుని మేలు కోరటం, సోదరుడు సోదరికి రక్షగా నిలవటంగా చెప్పబడుతోంది. రక్షాబంధనకు సంబంధించి రెండు కథలు వాడుకలో ఉన్నాయి.

మొదటిది: ద్వాపర కాలంలో శ్రీకృష్ణుడు ఒకరోజు ఒక చెట్టును నరుకుతుండగా శ్రీకృష్ణుని చిటికెనవేలుకు గాయమవుతుంది. అది చూసిన ద్రౌపది రుక్మిణిని పిలిచి ఏదయినా కాస్త గుడ్డపీలికను తీసుకు రమ్మని చెప్పగా రుక్మిణి వెళ్తుంది. ద్రౌపది మాటలను విన్న వంటి సత్యభామ కూడా గుడ్డపీలికను తీసుకు రావడానికి వెళ్తుంది. కానీ అప్పటికే రక్తం కారుతూ ఉండటాన్ని గమనించిన ద్రౌపది తట్టుకోలేక తన చీర కొంగును చింపి కడుతుంది. ఆ తరువాత కాలంలో కౌరవసభలో ద్రౌపదికి జరిగిన అవమానం సందర్భంలో శ్రీకృష్ణుడు ద్రౌపదిని ఆదుకుంటాడు.

రెండవ కథ: ప్రాచీన గాథల్లో శ్రీమహావిష్ణువు ఒకసారి బలిచక్రవర్తికి ద్వారపాలకుడిగా ఉంటానని మాటిస్తాడు. అదే విధంగా తన మాటను నిలుపుకోవడం కోసం బలిచక్రవర్తి కోటకు ద్వారాపాలకునిగా ఉంటాడు. వైకుంఠంలో శ్రీమహావిష్ణువు లేకుండా లక్ష్మీదేవి ఉండలేకపోతుంది. ఎప్పుడయితే లక్ష్మీదేవి తన కోటలోకి అడుగు పెడుతోందో అప్పుట్టుంచి బలిచక్రవర్తికి సకల సంపదలు కలుగుతాయి. లక్ష్మీదేవి బలిచక్రవర్తికి శ్రావణపౌర్ణమినాడు చేతికి ఒక దారం కడుతూ ఎప్పటికీ అష్టైశ్వర్యాలతో తులతూగమని వరమిస్తుంది. అప్పుడు బలిచక్రవర్తి లక్ష్మీదేవిని ఏం కావాలో కోరుకోమంటాడు. తన భర్తను తనకు ఇవ్వమని (పంపించమని) లక్ష్మీదేవి అంటుంది. ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకుని శ్రీమహావిష్ణువు లక్ష్మీదేవికి అప్పగిస్తాడు. లక్ష్మీదేవి ఎంతో సంతోషిస్తుంది.

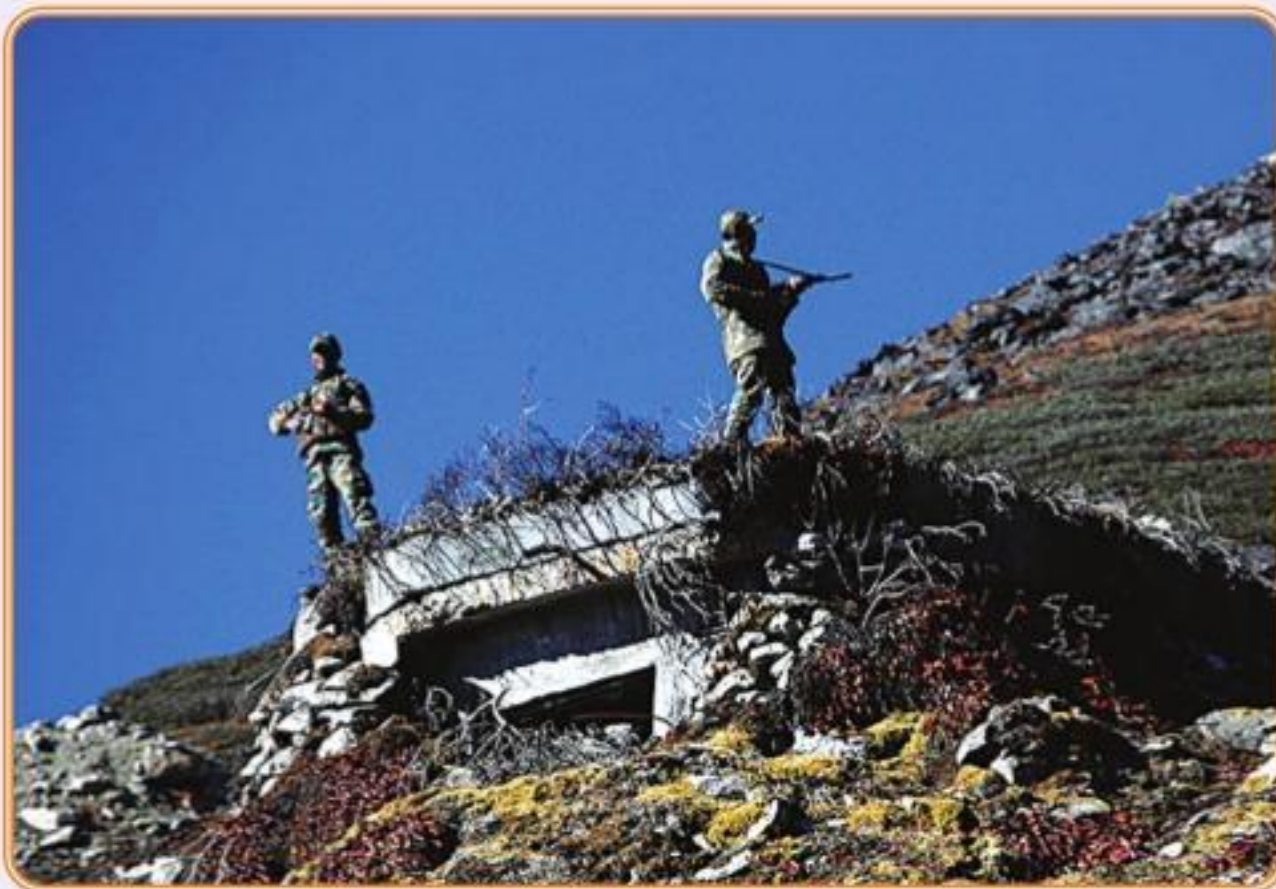
ఇక గరుడ పంచమి (నాగుల పంచమి) గురించి.. గరుత్మంతుడికి వైనతేయుడు, సువర్ణుడు, ఖగేశ్వరుడు, విష్ణురథుడు అని పేరు. గరుత్మంతుని రెండు రెక్కలు ఉత్తరాయనం, దక్షిణాయనానికి సూచికలు. పగలు, రాత్రికి సూచికలు. వినత, కద్రువలు సవతులు. వీరిలో వినతకు గరుత్మంతుడు, కద్రువకు సర్వజాతులు (పాములు) సంతానం కలుగుతుంది. ఒకసారి వినత, కద్రువల మధ్య పోటీ పెరిగిపోయి ఓడినవారు గెలిచిన వారికి జీవితాంతం దానిగా ఉండాలనేది షరతు. అయితే ఆ పోటీలో వినత ఓడిపోతుంది. జీవితాంతం కద్రువకు దానిగా ఉండాల్సిందే మరి. కానీ తన తల్లి కష్టాన్ని చూడలేని గరుత్మంతుడు నారదుని సలహా మేరకు దేవలోకం వెళ్లి అక్కడ దేవేంద్రుడిని ఓడించి అమృత భాండంతో తిరిగివచ్చి దానిని తన సవతి తల్లికి ఇచ్చి తన తల్లిని ఆమె నుండి బంధవిముక్తురాలిని చేస్తాడు. ఇదంతా గరుత్మంతుని జన్మతిథి అయినటువంటి పంచమి రోజునే జరిగింది.

- శ్రీనివాస్ పర్వతాల

ఒక సైనికుడు అస్త్రమిస్తే యుద్ధభూమిని కమ్ముకున్న ఆవేశాలూ, ఉద్రేకాలూ మరుభూమికి చేరుతాయి పడిగావుల వలయంలో వున్న కుటుంబీకులకు కబురందగానే ఎదలో నెలకొన్న సుడిగుండాలు కన్నీటి నదులై ప్రవహిస్తాయి ఊపిరి కోల్పోయిన దేహాన్ని స్వాగతించటానికి కాసంత సత్తువను అతికించుకుంటారు పూహ ప్రతి పూహ రచనలో అలసిన మస్తిష్కం ఇక.. సెలవంటూ వెళ్లిపోతే పార్థివ దేహం మటుకు వేదనాపూరిత హృదయాలను శృశానందాకా రప్పించుకుంటుంది చెదిరిన మనోధైర్యాన్ని దారిపొడవునా ఓడార్చు వచనాలు పలకరిస్తుంటాయి ఊరటకు ఓర్పు ఎక్కువ కాబోలు దుఃఖపు దూరంలో ఎంత ప్రయాణించినా

శాంతి మేఘాలు

కాల్పుల్లో దిమ్మెక్కిన చెవులు మూసుకుపోయినా సైనిక వందనంలో పేలిన తుపాకి శబ్దాలు ఒక వీరసైనికుని త్యాగాన్ని చాటుతాయి జన సమూహమే కాదు చిన్నారి బాలుడికీ దేశభక్తి ఆవరించి శాల్యూట్ చేసే దృశ్యం స్మృతి వనంలో వాడని పువ్వువుతుంది

తొందరగా చేరువకు రాదు సరిహద్దు

వీరుని దేహపు చితిమంటల నుండి

రగలాల్సింది ప్రతీకార జ్వాలలు కాదు కమ్ముకోవాల్సింది శాంతిమేఘాలు

- పొత్తూరి సుబ్బారావు

కనబడని ముల్లు దేహంపై వాలిపోతోంది, లోలోన విషపు వేరులా వ్యాపించి

ఇంటిని పంజరం చేసింది, రెక్కలన్నీ దాచుకుని

రేపటికోసం

చెట్టంత మనిషిని పిట్టలా రాల్చేస్తుంది! దిగులు మేఘాలు ఏకమై దుఃఖాన్ని నింపుకుంటున్నాయి, కన్నీళ్లు వర్షించడానికి కూడా గుండెదైర్యం లేకుండా పోతుంది! ఏదో ఆశ

అజ్ఞాతవాసం చేసేద్దాం, జ్ఞానకిరణాలు తాకితేగానీ వెలుగులోకానికి పయనించలేం! ఎవరి లోకంలో వారు ఏకాంతవాసం చేసేద్దాం, సకల జీవరాశులతోపాటు మనిషిలోకాన్ని బతికించుకుందాం!

- పుట్టి గిరిధర్

ఆయన మారతాడా?

జే.బి - వరంగల్ జిల్లా

ప్రశ్న: చల్లగారికి నమస్కారం. నా వయసు 43. నా భర్త వయసు 44. మా పెళ్లి అయి పదహారు ఏళ్లు. మాకు పదో క్లాసు చదివే పాప, ఆరో క్లాసులో వున్న బాబు వున్నారు. ఆయన వృత్తిరీత్యా లాయరు. చాలా తెలివైన వ్యక్తి.

ఆయన పెళ్లయిన ఐదేళ్లదాకా బాగానే వున్నారు. బాబు పుట్టిన దగ్గర్నుంచీ ఆయనలో చాలా మార్పు వచ్చింది. లాక్ డౌన్ కంటే ముందు చాలా ఆలస్యంగా ఇంటికి రావటం, ఫ్రెండ్స్ తో కలిసి నెలకో రెండు మూడు రోజులు బయటి ఊళ్లకి వెళ్లటం వుండేది. ఎక్కడికి వెళ్తున్నారనిగానీ, ఎన్ని రోజుల్లో వస్తారనిగానీ, ఎక్కడుంటున్నారనిగానీ అడక్కువాడదు. అడిగితే వివరీతంగా ఇరిటేట్ అవుతారు.

సో.. అడగటం మానేసాను. బయట ఎవరితోనో సంబంధం పెట్టుకున్నారని అర్థమైంది. కానీ అడగటం వల్ల మా మధ్య గొడవలు ఎక్కువవుతాయనే భయంతో నేను అడగలేదు.

లాక్ డౌన్ సమయంలో ఇంట్లో ఉండడం తప్పనిసరై మొదట ఆయన ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యారు. ఫోన్లు, చాటింగ్లు చేస్తే తప్పుకుండా ఆయనకెవరో లవర్ వున్నారని అర్థమైంది. ఒకరోజు మా పాప ఆయన్ని "ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావు? ఇదంతా నాకు నచ్చట్లేదు" అని అడిగేసింది.

అంతే! నేను పాపతో అడిగించానని నా మీద పగ బట్టి (నిజానికి పాప ఎలా కనుక్కుందో నాకు తెలీదు. నాతో కనీసం ఆ విషయం పాప మాట్లాడలేదు కూడా)

నరకం చూపిస్తున్నారు. ప్రతి చిన్న విషయానికీ తగాదా పడ్డం, తప్పులెత్తి చూపించటం, విమర్శించటం, పాపని కూడా నన్ను తిట్టినట్లు వచ్చిబూతులు తిట్టటం... ఇలా నరకంగా మారింది.

ఇది పిల్లల మానసిక స్థితిని బాగా దెబ్బ తీస్తోంది. మా పాప చాలా ఎక్కువ రియాక్ట్ అయి ఇరవై నాలుగంటలూ వాళ్ల డాడీ గురించి ఆలోచిస్తూ పిచ్చిదైపోతోంది. చదువు మీద శ్రద్ధ చూపటం లేదు. ఆన్ లైన్ (online) క్లాసులు అటెండవటం మాత్రమేగానీ అస్సలు చదవటం లేదు.

వృత్తిరీత్యా నేను టీచర్ని. టెన్ క్లాసుకి సైన్స్, లెక్కలూ చెప్తాను. నాతో కూడా కూర్చోవటం లేదు.

చాలా బాగా చదివే మా పాప ఇలా అవటం చూసి ఏం చేయాలో అర్థంకాని స్థితిలో పడిపోయాను.

బాబు కూడా అదివరకటిలా లేడు. నా భర్తతో ఈ విషయాలు చర్చించాలని ప్రయత్నించి విఫలమయ్యాను. మాకు సలహా చెప్పే పెద్దవాళ్లు ఎవరూ లేరు. నా భర్త ఎవరి మాటా వినడు కూడా. కొన్నెలింగ్ కి వెళ్ళామని అడిగినా "మీరు ముగ్గురూ వెళ్ళండి కావాలంటే. నేనేంటో నాకు తెలుసు. ఇష్టం లేకపోతే వెళ్లిపో! అనే మాట కూడా వచ్చేసింది ఆయన నోట్లోంచి ఆయనిలా మారటంలో నా పాత్ర ఏంటో నాకు అర్థం కావటం లేదు. ఇల్లు, పిల్లలు, ఉద్యోగంతో నాకసలు ఆయనతో మాట్లాడానికిగానీ, గొడవ పడ్డానికిగానీ సమయం ఉండేది కాదు. నా సంపాదనంతా ఆయనకే ఇస్తాను. నేనేం చేయాలో మంచి సలహా ఇచ్చి మా కుటుంబాన్ని కాపాడండి సర్! ప్లీజ్!!

జవాబు: అమ్మా దేవీ... పదహారేళ్ల మీ సంసారంలో పదకొండేళ్లుగా ఏర్పడ్డ వివాద ఛాయల పట్ల నాకు వేదన కలుగుతోంది తల్లీ. నాకు కొన్ని విషయాల్లో సమాధానాలు అందడం లేదు.

1. మీ భర్తకి లాయర్ గా సరైన ప్రాక్టీస్ వుందా? లేదా? ఆలోచించి చెప్పండి.
2. ప్రాక్టీస్ వున్న ఏ లాయర్ అయినా రోజుల తరబడి స్నేహితులతో వెళ్లిపోవడం (వెకేషన్స్ లో (vacations) లో తప్ప) సాధారణంగా జరగదు. ఒకవేళ అదే నిజమయితే పదకొండేళ్లుగా కోర్టు క్లెంట్స్ (clients) ప్రాక్టీస్ లేకుండా ఎలా జీవిస్తున్నారు? లాయర్ గా కాకుండా ఆయనకు

మరేదైనా వృత్తి (profession) వుందా? 3. ఆయనకు లవర్ వున్నారనీ, బయట ఎవరో

పర్సనల్ పాయింట్ చల్లా సుబ్రహ్మణ్యం

కొన్నెలింగ్ సైకాలజిస్ట్, హైదరాబాద్-500 049 బి-401, హేమదుర్గ టవర్స్, మియాపూర్ ఫోన్:9866362224

challascounsel@gmail.com
www.challascounsel.com
Subrahmanyam Challa
Subrahmanyam Challa

స్త్రీతో సంబంధం పెట్టుకున్నాడనీ ఎప్పుడో గ్రహించినా గొడవలు జరుగుతాయనే భయంతో అడగకపోవడం, భయపడడం కరెక్ట్ కాదని నా అభిప్రాయం.

4. ఒకవేళ మీ పెళ్లి పెద్దలు కుదిర్చినట్లయితే మీ అమ్మా నాన్నలు లేదా వాళ్ల తల్లిదండ్రులు, మీ తోబుట్టువులు లేదా వాళ్ల వాళ్లు చొరవ తీసుకుని సమస్య పరిష్కరించాల్సింది. ఒకవేళ మీది ప్రేమ వివాహం అయితే ఆ బాధ్యతని మీ కామన్ ఫ్రెండ్స్ ద్వారా పరిష్కరించుకోవాల్సింది.

5. పదకొండేళ్ల పాటు సమస్యను పెంచి, పోషించి పెద్ద చేసుకుని (పరిష్కరించుకోకుండా) దాని ప్రభావం పిల్లల మీద పడుతోందని చాలా ఆలస్యంగా గ్రహించారు.

ఆయన మీతో కలిసి వచ్చినా, రాకపోయినా కుటుంబం దృష్ట్యా పిల్లల మానసిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా వెంటనే ఒక ఫ్యామిలీ కొన్సలర్ (family counsellor)ని కలవండి.

ఇంకా ఆలస్యం చేస్తే చేతులు కాలాక పట్టుకోవడానికి ఆకులు కూడా దొరకవ్ తల్లీ. జాగ్రత్త!

వాస్తువార్త

వాస్తు విద్వాన్ సాయిశ్రీ

డా॥ దంతూరి పండరినాథ్

3-2-4, కింగ్స్ వే, సికింద్రాబాద్

సెల్స్: 9885446501/ 9885449458

యజమాని ఇంటిపట్టున ఉండాలంటే?

సి.ప్రభాకర్ - రాజంపేట ప్రశ్న: ఇంటి యజమాని ఇంటి దగ్గర ఎక్కువ సమయం ఉండాలంటే ఏం చేయాలి?

జవాబు: ఇల్లు కట్టుకునేటప్పుడు ఇంటికి తూర్పు భాగం కంటే పశ్చిమ భాగంలో (కాంపౌండ్ గోడ లోపల) తక్కువ స్థలాన్ని వదలాలన్నది వాస్తు నియమం. అలా వదిలిన ఇళ్లల్లో యజమానులు సాయం త్రాలు ఇంటికి త్వరగా వస్తుంటారు. సెల వుల్లో ఎక్కువ సమయం ఇంట్లో గడుపు

తారు. ఒక వేళ కాంపౌండ్ వాల్స్ లేని ఇల్లు వుంటే ఏం చేయాలి? అనే ప్రశ్న వెంటనే వస్తుంది. దానికి చిన్న సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చు. యజమాని బెడ్ రూమ్ నైరుతి భాగంలో వున్న గదిలో నైరుతి మూలన ఏర్పాటు చేయాలి. తల దక్షిణం వైపు పెట్టి పడుకోవాలి. నైరుతి మూలలోనే బీరువా పెట్టడం వలన పూర్తి నైరుతి మూలకు మంచాలు వేసుకునేందుకు ఒక్కోసారి వీలుపడదు. అందుకని మంచాలను అటు ఇటుగా సర్దుకుంటారు.

అప్పుడు మంచాలకు మూడు వైపులా ఎంతో కొంత ఖాళీ స్థలం ఏర్పడు తుంది. మంచాలు దక్షిణ గోడకు ఆనుకుని వున్నట్లయితే మంచాలకు తూర్పున ఏర్పడ్డ

ఖాళీస్థలం కంటే పశ్చిమాన ఏర్పడ్డ ఖాళీ స్థలం తక్కువ వుండేలా చూసుకోవాలి. ఒకవేళ మంచాలు పశ్చిమ గోడను ఆనుకొని వుండినట్లయితే మంచాలకు ఉత్తరాన ఏర్పడ్డ ఖాళీ స్థలంకంటే దక్షిణాన వున్న ఖాళీ స్థలం తక్కువ వుండేలా చూసుకోవాలి.

ఖర్చులేని ఇలాంటి పనులు చేయడం సులభం కనుక ఈ మార్పులను ప్రయత్నించి చూడవచ్చు.

పెద్దవాళ్ల పటాలు

ఇంట్లోకి ప్రవేశించగానే ఎదురుగా పెద్దల (చనిపోయినవారి) పటాలు కనిపించేలా పెడుతుంటారు. పెద్దలమీద అభిమానం, ప్రేమ మంచిదే కానీ వారి పటాలను మొదటి గదిలో కాక లోపలి గదుల్లో పెట్టు కోవడం సరైన పద్ధతి. ఇంట్లోకి ప్రవేశించ గానే ఎదురుగా ఏదయినా దేవుని పటం కనిపించేలా ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

ఇంటి ద్వారాలపైన, ద్వారాలకు ఎదురుగా లక్ష్మీదేవి పటాన్ని పెట్టకపోవటం మంచిది. లక్ష్మీ చలనం కనుక లక్ష్మీదేవి పటాన్ని సాధ్యమయినంత వరకు పూజా మందిరాల వరకు మాత్రమే పరిమితం చేసుకోవాలి. కొంత మంది ఇళ్లల్లో పూజా మందిరాల్లోనే పెద్దల ఫోటోలు పెట్టి పూజ చేస్తుంటారు. ఇది కూడా సరయిన పద్ధతి

కాదు. ఆ ఫోటోలను లోపలి గదుల్లో తూర్పు లేదా ఉత్తరపు గోడలకు అమర్చుకోవడం తప్పనిసరి.

ఇళ్లల్లో దుప్పికొమ్ములు, పులి తల మొదలయిన నవి అలంకార వ్రాయంగా అమర్చుకోవడం వారి అలంకార పిపాసను తెలుపుతుందేమో కానీ వాళ్ల కుటుంబం మీద బాధ్యతా రాహిత్యాన్ని కూడా తెలియజేస్తుంది. జంతువుల కొమ్ములు, తలలు మొదలయినవి ఇంట్లో పెట్టుకోవడం మంచిది కాదు. జింక చర్మం లాంటివి కూడా పూజా సమయంలో ఆననానికి మాత్రమే ఉపయోగించాలి. కానీ గోడల మీద అలంకారం కోసం కాదు.

సీలింగ్ డిజైన్స్

సీలింగ్ డిజైన్స్ లో సీలింగ్ నుండి కిందకి ఒక అంగుళం మేర బొడిపెలుగానీ, సూదుల్లాగానీ పొడుచుకువచ్చేలా సీలింగ్ అలంకరించడం ఆ ఇంట్లో నివసించే వాళ్లను మానసిక ఆందోళనకు గురి చేస్తుం

దనడంలో సందేహం లేదు. సీలింగ్ నున్నగా వుండాలి.

బెడ్ రూమ్ లో లైట్లు

బెడ్ రూమ్ లైట్లు విషయంలోనూ జాగ్రత్త వహించడం మంచిది. ఎరువు రంగు బెడ్ లైట్ సర్వదా శ్రేయస్కరం. నీలం, పసుపు, ఆకుపచ్చ రంగు వెలుతురు అందరి ఆరోగ్యానికి సరిపడకపోవచ్చు. సరిపడని వెలుతురులో పడుకోవడంవల్ల చెడు స్వప్నాలు రావడం, చర్మం పొడారపోయినట్లు కనిపించడం, మనిషి బరువు కోల్పోతూ అనారోగ్యం పాలవడం, మానసిక ఒత్తిడులకు గురికావడం జరుగుతూ ఉంటుంది. అందుకని ఏ రంగు వెలుతురు సరిపోతుందో గమనించి అదే వాడాలి. లేదా మిల్క్ బల్బ్ వాడుకోవచ్చు.

కోవ్వడకో కుక్క జాడీగా!?

అనుష్క శెట్టి ఓ క్రేజీ ప్రాజెక్ట్ లో నటించ నున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఆమెకు కమల్ హాసన్ పక్కన నటించే అవకాశం దక్కిందని తాజా సమాచారం.

టాలెంటెడ్ డైరెక్టర్ గౌతమ్ మీనన్ 'వేటైయాడు వేటైయాడు 2' కోసం హీరోయిన్ గా అనుష్కను తీసుకున్నారని సమాచారం. 2006లో విడుదలైన ఈ క్రైమ్ థ్రిల్లర్

విజయవంతమైంది. తెలుగులో 'రాఘవన్' పేరుతో విడుదలైంది. ఈ చిత్రానికి సీక్వెల్ ప్లాన్ చేస్తున్న గౌతమ్ మీనన్ కమల్ కి జంటగా అనుష్కను తీసుకున్నారని వార్తలు వినిపిస్తున్నాయి. దీనిపై అధికారిక ప్రకటన ఇంకా వెలువడలేదు. అనుష్క నటించిన 'నిశ్చలం' సినిమా విడుదలకు సిద్ధంగా ఉంది. క్రైమ్ అండ్ హారర్ థ్రిల్లర్ గా తెరకెక్కిన 'నిశ్చలం' మూవీలో అనుష్క మూగడైన పెయింటర్ పాత్రలో నటించింది.

అగ్ర హీరోలందరి సరసన నటించిన కథానాయిక రకుల్ ప్రిత్ సింగ్ కి తెలుగులో

తెలుస్తోంది. ముంబై రెడ్ లైట్ ఏరియాకు చెందిన యువతిగా ఇందులో ఆమె కనిపిస్తుందట. ఆ ఏరియాకు

రెడ్ లైట్ ఏరియా అమ్మాయిగా రకుల్!?

అవకాశాలు తగ్గినట్లేనని చెప్పవచ్చు. కొత్త అమ్మాయిల దూకుడు ఈ ముద్దుగుమ్మ కాస్త వెనుకపడింది. ప్రస్తుతం తమిళంలో 'భారతీయుడు 2'లో నటిస్తున్న ఈ అమ్మడు బాలీవుడ్ పై దృష్టి పెట్టింది. ఈ క్రమంలో తాజాగా ఓ వేశ్య పాత్రను పోషించే అవకాశం రకుల్ కి హిందీ చిత్రంలో లభించినట్లు

ప్రముఖ వేశ్య నిజ జీవిత కథ ఆధారంగా ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నట్లు వినికిడి. ఆ మధ్య తాను హిందీలో చేసిన 'మార్వవాన్'లోనూ రకుల్ వేశ్య పాత్రనే పోషించి గ్లామర్ కురిపించింది.

ఇప్పుడు మళ్ళీ అదే తరహా పాత్ర చేయడానికి కారణమేమంటే.. ఈ బయోపిక్ కథ, పాత్రను మలచిన తీరు ఆమెకు బాగా నచ్చడమేనట!

'బాహుబలి' తర్వాత దేశ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు తెచ్చుకున్న దగ్గుబాటి చేతిలో ప్రస్తుతం చాలా సినిమాలున్నాయి. ఇప్పటికే విడుదల కావాల్సిన 'అరణ్య' కరోనా కారణంగా వాయిదా పడింది. వేణు ఊడుగుల దర్శక

వాస్తవ పరిస్థితులకు ప్రతిరూపం 'విరాట పర్వం'

త్వంలో తెరకెక్కుతున్న 'విరాట పర్వం' చిత్రీకరణ ఆగిపోయింది. అయితే విరాటపర్వం సినిమాపై అభిమానుల్లో రోజు రోజుకు అంచనాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఇప్పటికే రిలీజైన ఈ సినిమా పోస్టర్లకి మంచి స్పందన వచ్చింది. పీరియాడిక్ డ్రామాగా రూపొందుతున్న ఈ సినిమాలో 1990 ప్రాంతంనాటి పరిస్థితులను చూపించ నున్నారు. విప్లవం నుండే ధైమ మొదలవుతుందన్న కాన్సెప్ట్ తో తెరకెక్కుతున్న ఈ సినిమాలో మహిళల పాత్రలు చాలా బలంగా ఉండనున్నాయట. హీరోయిన్ గా నటిస్తున్న సాయిపల్లవి పాత్రతో కీలక పాత్రల్లో నటిస్తున్న ప్రియమణి, జెరీనా వాహాబ్, ఈశ్వరీరావు, నందితాదాస్

మొదలయినవారి పాత్రలు చాలా బలంగా కనిపిస్తాయని సమాచారం. రానా తర్వాత వీరి క్యారెక్టర్లు అత్యంత శక్తివంతంగా కనిపించి ఆలోచింపజేసేలా ఉంటాయని చెబుతున్నారు. వాస్తవ సంఘటనల ఆధారంగా తెరకెక్కిన ఈ చిత్రం ఆద్యంతం ప్రేక్షకులకి సరికొత్త అనుభూతిని ఇస్తుందని అంటున్నారు.

'లవ్ మాక్ టైల్' కన్నడ సినిమా తెలుగులో రిమేక్

తనదైన శైలిలో నటిస్తూ తెలుగు ప్రేక్షకుల అభిమానాన్ని సొంతం చేసుకున్నాడు యంగ్ హీరో సత్యదేవ్. ఇక తెలుగునాట మిల్క్ బ్యూటీ తమన్నాకి ఉన్న స్టార్ డం తెలిసిన విషయమే. వీరిద్దరూ జంటగా కన్నడలో బ్లాక్ బస్టర్ గా నిలిచిన 'లవ్ మాక్ టైల్' సినిమాను తెలుగులో రీమేక్ చేయడానికి రంగం సిద్ధమైంది.

నాగశేఖర్ మూవీస్ బ్యానర్ పై ప్రొడక్షన్ నెంబర్ 1గా భావన రవి నిర్మాతగా నాగ శేఖర్ స్వీయ నిర్మాణ దర్శకత్వంలో ఈ బ్లాక్ బస్టర్ రీమేక్ ప్రాజెక్ట్ ని తెరకెక్కిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన రెగ్యులర్ మాటింగ్ ని సెప్టెంబర్ మధ్య వారంలో ప్రారంభించడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లుగా దర్శక, నిర్మాత నాగశేఖర్ తెలిపారు. ఈ చిత్రానికి స్వర వాణి కీరవాణి వారసుడు కాల

వర్క్ చేయబోతున్నారు. ఇక ఈ సినిమాకి సంబంధించిన మరిన్ని వివరాలు త్వరలోనే అధికారికంగా ప్రకటిస్తామని దర్శక, నిర్మాత నాగశేఖర్ అన్నారు.

'వక్రప్రం'లో 'మ' కుట్టి.. మీ 'అక్షర' కాల్గిపోయిందే రివార్డ్' ఈసారి మీ 'అక్షర' రాబోయి ఉంటుంది...!!

బొమ్మ పడితే 'కళా'.. సరే...?

ఈ వారం కామిక్స్ 'రూప' స్వ

కాస్తే రోజు.. ఇంకెన్నో ఆకలిగిస్తూ బతుకునం.. చూసి. మసం మసకల్ని పెంచుకునే స్థాయికి ఎలా...!!

మీ అలక పోయి చీలి.. మా బొమ్మ లింబలి.. మీద లింబలి... తుంబలి పడుచు చీలుచు... అంటూ పిచ్చి పిచ్చిగా మాట్లాడుతున్నది శిశువు... !!

